

A

1316

—

111

1963

FOTO

N.R.

MTA KÖNYVTÁRA
KÉZIRATTÁR

AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1880

KÉZIRATOK

FOLYTATÁS

közöddal, dártseser volna el
 a kétes, helyén lett volna
 eldönveni a kérdést; de most,
 indalmunk kifejtés máriszjlet
 állapotában nem ajánlható az.
 Ezen indalmunk kifejtés máriszjlet
 salhangzókat használván, az
 új betűk mellett a régiel isme,
 reze mellőzhetően volna; a
 mi a magyar abc-t ~~ajánljuk~~
~~megnevezés~~ a gyermekeknek,
 mint a magyar nyelv megneve-
 zését a nem magyar ajkú,
 aluak. Emellett az egyenlőség
 jegyet általános elfogadását,
 a régi szóhasználat megantórá-
 sára, míg sem lehetne se,
 mellett. Ma's nemzetek is
 sikeresenül kísérletek meg-
 ilyenek; a mi iszonyos
 ködök, még inkább / rarisos
 új kísérleteknek az.

Midőn ~~Excitentiad~~
 az Akadémia ezen ~~allem~~
 ügyök felfogásait / Excellen-
 tiának tudomására hozni
 szereztem / felhasználatom
 az alkalmas Kiváló tan,
 lelexem kifejtését.

Budapest 1880 nov. 22.

1030
1880

Lepere ügy megnevezés

L keresetbe

a kérisat ismarr,
 a költőbe mellet
 van,

Nagyméltóságú Vallás- és Közoktatásügyi
M. K. Miniszter úr!

Szerencsém van Nagyméltó,
sajodnak jelenteni, hogy a
M. T. Akadémia folyó évi
november 22-én tartott előzetes
ülésén, a Csengery érseki
kálvária által megüzemelt
másod-első kiadás, az
Alapsabályok 41 § értelmében,
három évre (vagyis az 1883-
iki évi nagygyűlésig) Pauler
Tivadar igazgató és rendező
tagot választotta meg.

Ezzel folytatán azon kérelem
mel fordulok Nagyméltóságod
hoz, hogy a választást, az
alapsabályok idézet §-a ér.
telmében, 6. cs. és ap. királyi
Felsőjénél, legmagasabb
megszentesített cselekedet föltétel,
genszeri méltóságosok.

Fogadjon egyetlenséggel Nagym.
Kiváló min. Képf.

Bpest 1880 nov. 24.

Alanya Lönyay

1021. 8.

39-1880

Magyméltóságú Akadémiai Elnök!
Regyelmes úr!

A tek. M. S. Akadémia, hogy a tudományt
és műveltséget minél szélesebb körben
tegye nemzeti hírhíressé: kiadványai-
val a hazai tanintézeteket is megváltá
ajándékokkal. Ily szerencsében a mi re-
gény intézetünk is részesült s részesül
bizonyos mértékben ma is.

Ugyanis a tekintetes Akadémia ke-
gyes volt 1874-ig bezárólag megkül-
deni önmagának kiadványait, u. m. évköny-
veit, almanachjait, értesítőit s körle-
ményeit sőt az értekezéseket is min-
denik csoportjából a tudományoknak.
1874-től 1878-ig azonban nem kaptunk
semmit, de ezen évben megkaptuk
az elmaradt évkönyvet, almanachokat
s értesítőket, de a körleményeket s ér-
tekezéseket csak a mathem. s termé-
szettudományok köréből.

Azon körülmény, hogy egyéb kiad-

ványokat többérvöl nyert meg könyvtárunk
egy részre, s hogy a sáravárosi ref. gymna-
sium az akadémia Almanachjaiban azon
innen is fölvan sorolva azon intézetek
névsorában, melyek a teh. Akadémia jö-
teteményciben részvettnek: arra intett,
hogy a jötetemény folytatását türelemmel
várjuk, s kérsünkkel ne alkalmatlan-
kodjunk.

Ugyvan, nagyméltóságú Alnók úr,
várunk, mert - várhatunk. Akkor a sár-
avárosi ref. gymnasium egy cronka, Sontá-
lyos gymnasium volt, mely az előbbi fő-
iskolai jellegéből, sük anyagi ereje miatt,
kénytelen volt hívekhözni, s Sontályát
6-ra redukálni. De ma, islen s nemes
hazafiak jóvoltából, a sáravárosi ref
gymnasium "Kun-tanoda" néven ismét
Sontályos teljes főgymnasium, mely a rá-
ja bízott miniszter friss élesterövel telje-
síti, csak egyben maradt még ^{híven a} régi, több
protestans intézeteink ^{tel} hívis jellegéhez.
abban, hogy anyagi helyzete most is
szűkös.

Ehly türelemmel esedexünk azér

Keppelmeis ur, méltóztarék országosan is-
mert közügynevelésével, fáradságot nem
imerő buzgalomával hieszközelni, hogy
a kármvárosi ref. gymnasium megnyertesé-
re magy tud. akademiának nemcsak re-
mathem term. tudományi kiadványait, ha-
nem a többi tudományokhoz közleményeit
és leírásait is 1875-ön kezdve, mert ezek
intézetünk számára nélkülözhetetlenek, meg-
keresésükre pedig fejlődésben levő anyagi
erőnk még mind nem elegendő.

Ugy itagyméltóságod kegyes bu-
zgalma, mint a teh. Akademia hegyin-
kentiszi biztat. engedék remélünk, hogy
aláíratos kérelmünk nem volt hiábán való.

Midőn mély tisztelettel vagyunk

Excellenciának

A kármvárosi ref. Kun-tanodának
1880. okt. 20-án tartott előhívásai
üléseiből

aláíratos melgái

Kun Lajosnak

in Pándvot.

Deák Ferőfő igazgató.

Utus Lajosnak

jegyző.

Ér. Nov. 24. 1880.

1032

A városi reform-gymnasium
egészen 1879 végig megkapta:

Az Ertesítő

A Term. és math. értekezések,

Az Erkölcset math. és term.

tananyagot

A Mathem. Közleményeket és

Az Alunomokat

Bpest 1880 nov. 25

Vivall Karoly

A Könyvtári bizottság
ajánlja, hogy ezen érdek-
nek az örmes értekezések,
az ~~értekezések~~, az ~~Erkölcset~~
akadémiai kiadványok
megkötésében.

Vélemény.

Goldriker Ignácznak a sivatag vallása és iszlám
örvény munkájáról.

E munkában, mind az az 120 fejezetben
láthatni, fiatal tudományok többé-kevésbé folyta-
tott, az arab irodalom több rendbeli: természeti
tudományok tanulmányozása gyümölcsöző van leírva,
a művészetben az említett iratokban kifejezett
nézetek a mohamedán népekre, és különösen az
arabok nemzeti és társadalmi szellemére, úgy sajná-
lom a vallásos élet főbb mozzanatai hellel-mo-
ggyal és okadatokkal is elgondoltattak fel. Az el-
méleti tapasztalatok ilyenféle feloldozása nagyon
szeméremetes különös és gyakran egyszerűsége-
nyeséren elterjedt nézetekre ad okot, így megcsert a
sokat irójának is hogy fiatal tudományok felfogási-
val több mint egy helyen, nem ért egyet; többi
kérdés az 5. fejezet vég eredményében, hol az iszlám
epithorészi emlékek a mohamedán szüvegének
létét oly háperolatra hozatnak, melyet alulról
nem is merhet el érdekesnek. Ez azonban, mindenes-
képpen felfogás dolga, mely a hönys érdeméről
mit sem von le s nem csak örömmel hanem
ön meglepéssel is jelenthetem bizalommal a
hönyskiadó' bizottságnak, hogy a „Sivatag vallása
és az iszlám” határ irodalmunknak csak olcsó-
valhatik, és hogy annak hiadását a legme-
legebben ajánlhatom.

Kelt Budapesten 1880 November 25.

Vásnóczy Ármin

1039

1889

1880 Nov 25

Sokk Akademia

Honi virányunkból feldolgoztam eddig keri köny-
vek alati jában az edingos növényzet a moko-
kad s a zurmokad, mely három munkám fel-
karolja honi növényzet korület. felét.

Hasonló feldolgozásra vár virányunk leg-
éredkesebb része a gombák s a moszatok
melyekből eddig kevés részlet köröltetett.

Anyagon s ismereteim jogositnak s a kara
követelheti hogy folytassam a megkezdett mun-
kát, de követelheti azt is hogy folytatása
ha nem jobb utolsó munkáimnál a zurmóvirány-
nál, legalább vele egyenrangú legyen. Ezen érte-
kez sünkveges hogy az ország körletjeit, Hon-
vát ország s az adriai tenger partvidékének jobb
pontjait magam, saját anyagi áldozatom
mélköl, látogathassam

Azint ismételtem fe kördetés beadvott
Körelmemet ha a Sok Akademia a jeltől
alkalmat felhasznalásra érdemesnek tartja
Eperjesen Nov 20 880.

Harstenitzky Frigyes

8⁴ értékesít

1880 dec 13

3⁴ pms

Erk. nov. 24. 1880.

1035.

Attól, a III országok,
oly méltó, hogy a jövő és
közhelyes ellenítésével
a jelen kérvény tárgyában
is határozni méltósságát.

Budapest 1880 nov. 25.

frankórtomány
főnök

Mélyen tisztelt Tisztán Ura!

Megtellem a legeset s küldöm ide mellékelve ké-
relmemet illetőleg ajánlatomat, főleg azon
okból, mert lehetségesnek tartom, hogy ha
nem folytatom a Kézrelebenen jelölt tárgya-
tímat: még megelérnek az irányban is a legtan-
tulási K. Kézrelebenen nem részesültem, tovább
a beosztásban emberé. Kérem jobban tudgati
mibe kerül két ember utazása idegen földön,
mint az

Ha pedig az Akademiának most sungetosb
Kiadásai vannak - hálásan köszönik a keendő
egyiké niffel jövő évre.

Resztli kezelettel

Mélyen tisztelt Fő Tisztán Ura

kezelettel
Harsztinyky József

Oct. Nov. 24. 1880

1035

1 mally

A magyar földhitelintézet pénzügyi részvényeinek.

Az alábbiakban ügyem során
febr. január 28-án kelt
előterjesztés szerint jelentése
szerint a "következő" alapítók
kötéséből magokat alapít,
részvényeik befizetéséért:

1. Örvény gróf Bakthanyai Lajosné
1000 ft és kamatait.

2. Takabffy István 2000 ft és
kamatait

3. Soltész Nagy János fr. utols
100 ft.

4. Kimmthy Sándor 52 ft 50
és határozott kamat.

Bátor részek fölé elhelyeztet
kereset arányát, rajon ezen
összegek a jelle és tartama
alak befizetésük - e.

Budapest 1880. nov. 25.

1006
—
880.

Ms. 25/11.

Tekintetes Akadémiai Ugyász ur!

Folyó évi január 28-án az
Szászországi Tanácsok intézője,
kérésében: a bitovitsa fel-
nem mondható házyományok
közül [Barlanghy Lászlónak (2^a) alatt
1000 foros házyományát, továbbá
4 g) 4 c) 4 d) és 4 f) alatt
a Róthy, Maston, Kemény
és Hacker-féle házyományok
meltóztatásán felsorolni.

Mint hogy ezen házyományok
a földhitelintézet peisziggyi ki-
mutatásában elő nem fordítva,
bátor rajzok Tekintetes Urhoz
azon kérelemmel fordítva: Kégyes,
Kedjél szegem az ismét eltesztelési,
menyiben rajzon az Akadémia-
nának a igeiyei ezen házyo-
mányok folyó kamatai a? és
ha igen menyiben kennek eleget
az önkösöl kötelezettségnek?

Továbbá ugyanazon jelen,
kéiben felsorolni meltóztatni
a feltételhez kötött házyo-
mányokat. Mint hogy ezen
sorozatban néhai Hubai

Miklósának 3000 forintos hagyományát — melyről 1874 január 25-iki bejelentését tenni méltóságot — nem fordít elő: bátor szagot kértést intézmi Teh. úr, és az Uraságodhoz, rajzban ezen alapítvány hagyományát be-
fűztesse...

(11 pont alatt)

Vége van szerencsémnek és kérem
adnia, hogy f. folyó hó 29-én
az Igazgató Tanács ülését
sz. Ha tehát Teh. úr, és az
Uraságodnak ezen ülésén
bizonyos pont ügyben az Ig. Tan.
határozataira volna méltóság:
méltóságot akkor...
→ a nagybani előterjesztés
felvételére.

1037
980

fosadja egyből is Teh. úr
kiváló mindezen befizetés
Budapest 1880 nov 25.

M.P. 25/XI.

Nagyságos és Tiszteletendő akadémiái főtitkár úr!

Folyó hó 25-én költé nagyra becsült soraira van szerencsém
Nagyságodat tiszteletteljesen értesíteni. -

1.º hogy néhai Szabanghy László betáblázott ezer forint ha-
gyományának folyó kamatait tudommal Szartha Déla sem-
mitőszéki bíró úr szokta fizetni; - hogy eddig befizette-e
vagy sem? - Csak a földhitelintézet pr. osztálya tudhatja; - em-
léltom azonban hogy ezen hagyomány a pénzügyi kimutatásban
elő nem fordult. -

2.º Néhai Rhédey László hagyatékából még a hatvanas é-
vekben szolgáltsám be mintegy 14,333 fr. 30 kr. az akadé-
miai pénztárba; - a fennmaradt kis törvényi hagyatéki szülő-
és pénzék még 1870. május 28 kiárvorésen adassak el 2505.
francion. Juhász Antal Mjestróci földbírókassza - kiülő kö-
ben elhalálván a vérelvet be nem fizette, és midőn an-
nak örökösei többszöri felszólításokra sem tettek eleget. Al-
lenleg pedig a végrehajtás fog eszközölésni; mikélyt a köve-
telés behajtva legyen, abból mindenek előtt a hagyatékra elő-
tegenett akadémiái kiadások egyéb ügyvédi költségek lesz-
nek fedezendők. -

3.º Mészényi Márton Jánosnak fennálló 200 Ft alapítványa
jelenleg végrehajtás alatt állván, kamatot nem hoz.

4.º Néhai Simeshy József és nejeinek betáblázott ezer fo-
rintból az f. a. intézés szerint még 1871 november 20-án 333 frt
23 kr. törlesztetett - fennmaradt 666 frt 67 kr, ennek 1872 janu-
ár 1-ől járó kamatára fizettetett 110 frt. - a kamat hátralék pe-
dig bepereltess; - e részbeni jelentésemre vettem Ö. Excellenciá-
ja f. a. levelét, - utóbb a végrehajtás a D. f. alatti végkés foly-
tán felfüggesztetett; - Annnyival inkább - mivel a kamatok
mint értesültem - befizetettek. -

Ex alkalommal megújítom azon kérésemet, miszerint a föld-
hitelintézet pénzügyi osztálya minden féltő lejáratával köh-
vetlenül közölje velem a hátralékok oly kimutatását, minőt
a ministerialis számvevőség félvenként szokott a közalapít-
ványi ügyészséggel közölni, - hogy a hátralékok behajtásá-
kellő időben megindíthassa; - s ekkor nem kell Nagysá-
godnak ily ügyekkel alkalmatlankodni. -

5.º Néhai Hlacker Dozaliának a Székely alap részére
tett, s a hagyatéki hátra betáblázott ezer forint alapítványa

s ennek

s ennek 447 forint 30 korról tőkésített kamata után évenegye-
lenként járó 21 forint 72 kr. kamatot tudtommal Öze egy
Macher Károlyné minden évenegyedben - fixeti. -

6° Nőhai Klára Miklós 3000 forintos hagyományára, csak
valamennyi a háznelvételre jogosított hagyományosnak
halála után - miről végrendeletre végrehajtó a hagyományos
intézkedést értesíteni tartozik - leszen kiszolgáltatandó; ad-
dig pedig nem kamatoz.

Végülre jelentem aláatosár: hogy jelenleg igazgató tanácsi
határozatra szükségem nem lévén, - előterjesztést sem
küldhetek be. -

Fogadja Nagyságod ez uttalas kitünő tiszteletem nyil,
vánítását, melyből maradtok
Nagyságos és Tőtisztelendő föltörök uranak

Budapest 1880 nov. 28.

A. jelenleg IV. Ferenc József rakfart
26 k. n. I. em.

igaz. őrsinte tiszteletője

Stanka József
aladállvány

1038/
1880

A Monsieur le Comte Longay
Président de l'Académie des Sciences.

Monsieur le Président,

C'est pour parler à l'Occident dans la langue qu'il comprend le mieux, que la Gazette de Hongrie s'est fondée. Jusqu'ici, notre patrie n'était connue en France, en Angleterre et en Italie qu'au travers des publications allemandes, plus ou moins intéressées par leurs tendances politiques et économiques à diffimuler - à fauffer parfois - le caractère, les aspirations, les besoins véritables du peuple magyar.

Laudés que nos voisins, les Slaves du bas-Danube et les Roumains sont connus, appréciés, encouragés, au besoin même soutenus par la Presse et l'Opinion de l'Europe occidentale, les Magyars, dont la mission historique a été si glorieuse dans le passé, et qui sont appelés à jouer encore un ~~si~~ grand rôle en face du Panславisme et du Pangermanisme - le peuple sentinelle avancée de la civilisation et de la liberté, est méconnu par la plupart des Hommes d'Etat, des savants, des littérateurs, des financiers.

Travailler à combler cette lacune, c'est l'ambition de notre vie.

Sera-ce difficile? - Oui, sans doute; mais impossible, - non. Permettez-nous donc, Monsieur le Président, après avoir indiqué le mal, de vous exposer, en quelques lignes, les remèdes qui nous semblent les plus simples, les plus efficaces.

Instruits par huit mois d'expérience, nous comprenons que le cadre d'un Journal hebdomadaire est insuffisant pour un aussi vaste sujet; que, d'autre part, une politique de parti, entrant dans les minutieux détails des luttes personnelles, ne saurait

intéresser cet Occident, qui ne demande à voir dans la Hongrie qu'un peuple uni par l'amour de sa liberté et de son autonomie. A distance, les détails s'effacent, seules, les grandes lignes gardent leur harmonie, et, ce sont celles-là seules, qui importent à l'Étranger. Nous allons donc travailler à rendre la Gazette bi-hebdomadaire; et, tandis que nous y défendrons vaillamment les intérêts de la Patrie sur le terrain de la politique extérieure, nous y envisagerons les questions intérieures à un point de vue purement objectif.

Nous consacrerons quelques unes de nos colonnes à l'exposé et à l'étude des questions économiques, financières et sociales dont la solution serait d'un si grand prix pour le pays. Il est temps, croyons-nous, qu'on éclaire les capitalistes français: plus riche que jamais, la France cherche des placements avantageux; et, faute de mieux le connaître, elle pourrait bien oublier ce sol hongrois si riche et si peu exploité.

La Gazette, ainsi transformée, ne remplirait pas entièrement notre Programme; car les intérêts matériels, dans aucun cas, ne sauraient primer ceux de l'esprit. — Cette Littérature hongroise, si riche et si originale, les travaux et les découvertes de ces cohortes de savants et de chercheurs dont la renommée a tant de peine à franchir les rives de la Leitha, tout ce qui tient aux Lettres, aux Sciences, aux Arts, n'aurait qu'à gagner, croyons nous, à se refléter dans le miroir si clair de la Prose française.

Mieux on connaît la Hongrie plus on l'apprécie. Il est temps que notre Patrie travaille à se dévoiler aux grands peuples de l'Occident, qui, trop fiers, peut-être, de leur vieille civilisation, trop absorbés en eux-mêmes, ne viendront pas chercher chez nous les quelques perles que nous pouvons ajouter au trésor commun de l'humanité.

C'est pourquoi, Monsieur le Président, nous croyons pouvoir solliciter le haut patronage de l'Académie pour publier une Revue hongroise, mensuelle, que nous distribuerions gratuitement à tous nos abonnés, que nous propagerions à l'Étranger par tous les

moyens possibles, et pour laquelle nous ne demanderions que le remboursement des frais matériels d'impression et de traductions.

Si l'illustre assemblée, élite de l'intelligence et du patriotisme hongrois veut bien s'associer à cette œuvre, la patronner et la diriger dans le choix des matériaux à employer, les grandes lacunes que nous avons signalées, se combleraient peu à peu et la Hongrie tiendrait enfin la place qui lui est due dans l'histoire de l'Esprit humain.

Si notre projet paraît acceptable en principe, nous sommes prêts à nous y dévouer avec ardeur et désintéressement, et nous ne arrêterons les moyens d'exécution avec la commission qu'il plairait à l'Académie de déléguer à cet effet.

Veuillez agréer, Monsieur le Président,
l'assurance du profond respect et de l'entier dévouement
avec lesquels nous avons l'honneur d'être
vos humbles serviteurs

K. Kurmády

M. A. Sajó

A moins que Monsieur le Président n'y trouve à redire nous publierons cette lettre dans le prochain numéro de la Gazette de Hongrie.

Budapest le 28 Novembre 1880.

1039/
1850

Parmánydy Jenő és Sándor
Amedé urak, mint a Szerecsen de
Hongrie szerkesztői, az Akadémia
Elnöke'nek intézős levelökben előad-
ják, hogy óhajtanák: „Revue
hongroise” cím alatt havi folyóiratot
indítani meg, a melynek főcélja
vala a magyarországi tudományos
munkák eredményeit és a magyar
tudalom termékeit ismertetni.

A folyóirat lapjok előfűzetőinek
ingyen költésnek meg, és egyéb
módon is segítséni szeretnék.
urak.

A folyóirat létesítéséhez az
Akadémia anyagi támogatását
kérte ki, oly formán, hogy az
Akadémia a nyomtatási és for-
ditási költségeket viselje. Ennek
kérdés a folyóirat szerkesztésére az
Akadémia által tárgyalt befolyás
biztosítani. —

Küres Okirka

A M. S. Akadémia 1880 november 29-én tartott
Izgatató Tanács ülésének jegyzőkönyvéből

37. Olvasatik az évi november 22-én tartott ösz-
ses ülés azon végzése mely szerint az Akadé-
miai Alapszabályok 43. §-ának megváltoztatása
tárgyában benyújtott indokmány tárgyalása tekintet
től a bíróságra bízatik, és az Izgatató Tanács
fölkéri, hogy azon bíróságba hat tagot válasszon.

Titkos javarással a bíróság tagjainak meg-
választásának:

Majláth György
Góf Orszáky János
Góf Erdődy Sándor
Bárb Jermey László
Lukács Móricz
Rudsky Ferencz ig. tagok.

frakcióviteli
főnökök

A I osztály részéről: Szán Károly
Gyula Pál r. n.

A II osztály " Főh Lőrincz r. t.
Tanáky József l. t.

A III osztály " Szovák József
Szily Kálmán r. n.
választanak meg.

12 saggi bix

1040/
1880

12.
Keltóságos

Fraknoi Vilmos úrnak
a m. t. Akadémia főtitkárságának

Helyben

Budapest, 1880 November 29

Aznapon Kelt b. levelém válaszával van
szerencsém Keltóságodhoz értesíteni, hogy Bartlanghy
László alapítványa után a folyó évre járó kamarok
még be nem fizestek. —

Étsz alapítvány, saavatyi kimutatásunkban nem
lón az elől kitüntetve, mintam arra nézve könyve,
inkben sem előjegyzés, elő nem fordul, sem kötetelés
vagy egyéb adat kerünk körül, nincsen. — Eddig csak
a kamarok lettek esenként, kifizetve 1874 óta.

Keltóságodnak ezt tudomására hozva, s a más
szóbitileg is értesen adoz, körülmeny, hogy az allamtól
különféle alapok után járó 3/4 et, eddig még még nem

kapunk újra b. figyelmébe ajánlva, végre kérdés, sine as
iránt, hogy nem hozatott-e kataronai, arra néve, hogy a
Kisvassó, Zaloglevélek helyébe milyen értékpapírok
vásároltassanak vagyok megkülönböztetés, leírásával

Frederich Igna'ca

1041 /
1880

Tekintele Akadémia!

Alulírók arra értesülve, hogy
a t. akadémia a "Philosophie und
Tora" című vállalat támogatását
elutasította, alázattal kérek
a t. akadémiát, melyet nekem
gedni nekik, hogy más a legközelebb
megjelenti első füzet cím lapján a
t. akadémia támogatására hivatkozassanak.

Budapest 1880. november hó 23.

A tekintés Akadémia

legelőször magam

Alexander Benis. Bénoye Dörf.

Ért. nov. 26. 1880

1042

Attestat a II osztályos.

Budapest 1880 nov. 26.

szabványos
főiskola.

az előbbi határozat
alatt beérkezett.

A. u. h. d. A. Kádler
Ukultés T. osztályának
Budapest 1880 november 3-án

Az igazgatótanácsnak
az öfzes ülésel kötött
aron felhívása folytán
hogy a Széchy alapítvány
munkái felhasználása,
iránt az alapító oklevél
szellemében intézkedjék
és szabályokat dolgozzon
ki, - az öfzes ülés a
második osztályt oda uta-
sította, hogy a meny-
ben az alapítvány rea-
vonatkozás a szűkebb
intézkedést tegye meg.

A második osztály
a szabálykat kidolgozása-
val a maga részéről Trak-
nói Vilmos, Besly Feri-
gyest és Pauler Gyulát
bírta meg, - mivel az az-
só osztályt aron felkérésfel
van szerencsénk értesí-
teni, hogy saját osztályból
is szíveskedjék tagokat
kieválni, a kikkel
együtt a szabálykat

Fegyverlenni

Pülszaván, mind két
szólaty az ügyes szóval
Közös fellejsozlóval
Képe az ügyes ülések.

1042/1880

L'ultimo giorno dell'anno decorso era pure l'ultimo assegnato ad una nobile esistenza tutta dedita al bene della patria, allo studio della natura. **Muzio de Tommasini** compiva la sua lunga operosa carriera e sul suo avello Trieste tutta deplorava la perdita di uno de' suoi più illustri figli, la scienza quella di uno de' suoi più caldi ed indefessi cultori. Superfluo sarebbe il ricordare a' suoi concittadini, testimoni dell'opere sue, i vari e molteplici meriti dell'illustre trapassato, che infaticabile fino all'estremo anelito nell'esplorazione scientifica della sua terra natale, si generosamente le affidava in morte le preziose sue scientifiche collezioni, intorno alle quali avea faticato l'intera sua vita.

Sacro dovere di riconoscenza egli è quindi di onorare debitamente un tal uomo e di tramandare ai posteri il ricordo delle virtù sue, dimostrando per tal guisa come a Trieste sieno vivi il culto e la stima per le scienze. A perpetuarne la memoria il patrio Consiglio fregiava del suo nome il Giardino pubblico, ed un Comitato, eletto dalla Società Adriatica di Scienze Naturali e dalla Società Agraria, si costituiva sotto la Presidenza del Capo del Comune onde erigergli per pubblica sottoscrizione nel giardino stesso decoroso monumento.

Il Comitato nutre piena fiducia che i numerosi amici ed ammiratori del **Tommasini**, nonchè le Accademie e Corporazioni scientifiche, coglieranno con plauso tale occasione per rendere quest'ultimo tributo d'onoranza al caro estinto e vorranno contribuire volentieri affinchè tale atto di estimazione abbia a riescire degno di colui in onore del quale verrà eretto e della città che si gloria d'essergli stata madre.

Il Comitato per l'erezione del monumento „Tommasini“

Presidente

Dr. Riccardo Bazzoni

Dr. Bart. Biasoletto — Giov. Batt. cav. Burgstaller — Giovanni Cosolo — Giorgio cav. de Eckhel — Carlo Dr. de Marchesetti — Eugenio Pavani — Vittorio de Rin — Michele Prof. Stenta — Adolfo Prof. Stossich — Raimondo Tominz — Augusto Prof. Vierthaler.

Nota. Lettere e gruppi si prega d'indirizzare alla **Società Agraria in Trieste.**

1043 /
1880

Leptowski's literarische Wirksamkeit.

Altorthümer und Denkmäler der Stadt Krakau
7 Hefte mit litogr. Taf. in 4to. Krakau 1847. Text in 8vo.

Archaeologische Reisen in Galizien - Sanierer Kreis.
Warschau 1850 in 8vo.

Geheime Briefe Sigismund August's an St. Hosius
Gesandten am Hofe des Römischen Kaisers Karl V. ent-
ziffert. Wien 1850 in 4to mit 2 lithr. Tafeln. Dasselbe pol-
nisch. Wadowice 1850 bei Jabinski.

Beschreibung der Zebrydower Calvaria mit deren Gegen-
den, mit Illustrationen. Krakau 1850. Klein 8vo.

Ueber das Lesen der Slavischen Runen, einige Auf-
sätze in den Zeitschriften: "Biblioteka Warszawska" (Hefte
vom August 1851 bis Juni 1852), Rozmaitosci krowskie
(1855 N. 9), Czas" (1860 N. 184 Feuilleton). Diese Reihe
von Abhandlungen ist insbesondere abgedruckt worden.

Die Badener Abend Erzählungen des Grafen J. M. Osso-
linski. Aus den Manuscripten der Lemberger Ossolinski's-
chen Bibliothek zusammengestellt und herausgegeben
von J. Lepkowski. Krakau 1852. 8vo.

Monographie. Warschau 1857. 8vo mit litogr. Tafeln.

Nova Sigambro-machia. Beschreibung der Schmetischen Belagerung von Kienslockau im J. 1665. Aus dem lateinischen übersetzt. Warschau 1858. 8vo mit Abbildungen.

Dieselbe Uebersetzung, als die beste anerkannt, ist noch in zwei Pariser Stereotyp-Ausgaben erschienen. 1867 u. 1869 Paris 24°.

Früh durch die Stadt Krakau, gedruckt 1603 bei Siebeneichem in Krakau, jetzt neu herausgegeben nach einem Umriß der alten Ausgabe. Krakau 1860. 16°.

Raisonnirter Catalog der Antiquitäten-Sammlung aus dem Nachlasse von Thomas Liekiewski in Niebe. Warschau 1860 8vo mit Illustrationen.

Ueber die Volks-Traditionen. Krakau 1861. 8vo.

Gabzien in geographischer, statistischer und politischer und topographischer Hinsicht, beschrieben von J. Lepkowski mit Professor Dr. F. Berdan. Krakau 1861. Anerkannt als die beste bis jetzt erschienene kurz gefasste Beschreibung Gabziens.

Aus der Vorzeit - Wäzen mit Gemälde. Krakau 1862. 8vo 292 Seiten.

Inesen mit Trzemeszno. Krakau 1863. 16°.

Uebersicht der Umgegend von Krakau in archäologischem Hinsicht. Krakau Warschau 1863. 8vo 222 Seiten.

Beschreibung der Stadt Krakau in der Warschauer Encyclopedie XV Band. Ein Artikel, der fast ein be-

someres grösseres Werk bildet. 1864.

Uebersicht von Krakauer Legenden und Sagen. Krakau 1866.

Die Kunstdenkmäler und Altkirchhöfe von Krakau und den Gegenden von Kruschwitz und Gnesen in Grosspolen. Krakau 1866. 8vo 404 Seiten.

Genealogisches Wappenbuch von K. Milewski (Ein Pendant zum grossen Wappenbuche von Niesiecki) herausgegeben nach einer lateinischen Handschrift. Krakau 1870. Hartes 8vo.

Die Kunst und ihre Geschichte. Ein praktisches Handbuch. 8vo. Fast 40 Bogen stark mit 100 Holzschnitten. Die letzten Bogen desselben werden eben jetzt gedruckt.

Seit dem Jahre 1842 habe ich mich beständig mit archäologischen Studien beschäftigt und ausser den vorerwähnten Werken noch ungefähr 300 Abhandlungen aus dem Gebiete der Kunst und Archäologie verfasst, die theils in verschiedenen polnischen, theils auch in deutschen und böhmischen Zeitschriften veröffentlicht waren.

Als leitender Secretar der grossen Publication der Werke des Geschichtsschreibers Longinus (Nęgosz), die vom Grafen Proridziński unternommen worden, besorge ich seit dem J. 1858 die ganze Redaction dieser um-

umfangreichen 18 Bände zählenden Ausgabe.

Dr. d. phil. k. k. Prof. p. o. d. Archaeol. a. d. Jag. Univ.
Wirklich. Mitglied d. Acad. d. Wissensch. in Straßau
k. k. Conserv. d. Kunst. Denkm. f. Galizien. Mitglied
d. Gelehrten, archaeol. anthropolog. Gesellsch. in Paris,
Berlin, Wien, Breslau, Königsberg, Prag, Nürnberg,
Wilna, Posen etc. etc.

Straßau d. 11/5 880.

F. Ryszkowski

1044 / 1880

80

Niira Aiké

A. M. S. Akademin 1880 November 22nd
sitten öfvers öfse joggökörupéböl.

198. Kap. Kasoly r. t. felolvasa unch bepedei Lewes
gyöngy 1878. December 3rd en elhinyt küllag fölött.
etä I^o öfialy örököröveinek sän köreboväsait.

fralnöistlung
föhlär.

Riis Oike

A. M. O. Akademiin 1880 November 22ⁱⁿ
laskottu olesse jeggroökimysööl.

198. Kaarle Kaarlo a. t. j. edolessa ualek bepedei Lewes
gyogy 1878. December 5ⁱⁿ elhinyt kullag fölött.

etä I^o gyogy örökösineet saan körebovinnatit.

fralno'istlung
föhlär.

Tossaly

akademien Lewes gyogy sinne

1045

198 M.

Hírnökök.

az M. S. Akadémia 1880. szept. 22-én tartott közönségi ülésének jegyzőkönyvéből.

201. sz. III. pont. Dr. Dersö Sándor kérelmére engedélyt kért hogy a hírvivőhöz való iratkozására az Akadémia egyik ülésén személyesen jelenlétét engedélyezze.

Az engedély megadásik.

fratnövéltény
főnöke

8te citatortet
1880 dec 13.

4te p. 1

~~1047~~

201 *Al.*

3

Külső hírek

A M. T. Akadémia 1880 november 22-én tartott összes
ülése jegyzőkönyvéből.

210. Beszámoló a Főda Emil jászai egyetemi tanár, aka-
démiai kültag kézirati értékelése Bernardino Baldi XVI.
századbéli olasz író magyar-olasz szótáráról.

Felhasználás végett, áttétetik az 1° osztályhoz.

Franciaórák
főnöke

Melleklet

T. osztály

1051

210 *Al.*

Kivira KikB

A M. T. Akadémia 1880. nov. 22-én tartott összev. ülésé
jegyzőkönyvéből.

22. Olvasnák Szily Kálmán Szilády Áron, Hunfalvy
Pál, Greguss György, Szilágyi Sándor Salamon József, Szász Ká-
roly Zaloga Kálmán, Szécsényi József Ernő, Vékony István, Szabó J. G.
József, Gyulai Pál, Szarvas Károly, Szivaldy Sándor, Hunfalvy S.
nos, Kauer Gyula és Benczúr József rendezés alatt benyújtott kö-
vetkező indírvány:

„Az Akadémia alapszabályainak 41 §-a szerint, az elnökök
az egyes ülés három évre választása. A három év lejárta után újra
megválasztásuk a 43 §-a szerint, a második évi választás ügy-
tintétele mint az első, - tehát szintén három évre s a három év
lejárta után az előbbi második évi szintén megválasztásuk.

„Ez alapszabályok nem zárolják ugyan az Akadémiát, hogy e-
gyik vagy másik elnök vagy mind a ketten is három évenként váltsa-
tassanak. De mióta az Akadémia fenn áll, ötven év óta nem volt rá e-
set, a halál esetén kivétel, hogy az Akadémia a három évenkénti új vá-
lasztásnál meg ne választotta volna előbbi elnökeit. Szóval,
kinyilvánított az elnöki szék hatalma által megjárta, arra mind annyi-
kor a második évi választásuk meg.

„Igy az Akadémiában az elnökséget az illendőség elvén
szükségessé a gyakorlat, - mintán ez így van, alig lehetne egy-
új választásnál az elnökök bármelyikét választani a nélkül,
hogy az a bizalom megvonásának minőségben ne ünnöködjék föl, - a mi-
re pedig soha nem volt s nem is lehet az, oly férfiakkal szem-
ben, a minők az eltelt ötven év alatt, az Akadémia elnöki pó-
kai elfoglalták s a valószínűleg jövőre is az Akadémia bölcse-
lásának folytán, elfoglaltandók.

Már pedig meggyőződésünk szerint az Akadémiának érde-
kében volna, az elnökségben az illendőség elvén a választás
elvével egyetemes.

„Nem is említtük azt, hogy az Akadémiának, legesetemben
ben szótlan is, nem egy és két oly tagja van, ki érdemeinél fogva

méltó képszerűsége pedig alhatmas volna azaz, hogy
az elnöki és második elnöki szék mellett és annak
díszével felmunkássá; azon kívül is célvenniük és az
akadémia érdékben állónak látnak, hogy még az elnök
az akadémia a külvilágra az ország, a hatóságok, s legfőbb
pártfogónk a király iránt is képviseli, s így állása, a
mellé, hogy tiszt, egyetemes méltóság is, s igen azért
célvenni, hogy még az akadémia birtalma benne körpontos.
sül, állásán állandó legyen; - addig az elnöki szék tagj.
jában, a második elnökben a választóság elvét kívánjuk va.
lósíva látni.

" hogy legyen vezetője az akadémia által faunos jelle és
érdemes tagjai közül időnként s felváltva többek rész.
telni meg bizodalmaival,

" hogy mint a tudományok őse és szerző, annyi tudomány
szakban, s a három főosztályban felölöl, s mindenekhez
érdékes előmozdítani kívánó testület, ügyei részében
léve felváltva a külvilágra tudomány szakokból állítsanak for.
siakat, kik leginkább hívatva és képviselve legyenek tud.
mány szakok az akadémia osztályainak felügyelet s érde.
keit képviselni és előmozdítani. -

" hogy végre az akadémia szerkezetbe, anyagi ügy mint
szellemi ügybe, a második elnöki időleges részlete által, sor.
ban, többek beavása, az akadémia érdékeit erősen
sikeresebben mozdítsák elő.

" mind ezeknél fogva, még az elnöki mint az akadé.
mia a külvilággal szemben képviselője néve az it.
landóság s maradványosság gyakorlatát továbbra is fenntartandó.
nak véljük - az elnöki szék tagjait, a második elnöki három
évvel három évre választónak ohajjuk.

" S mivel az a mostani állapotok s annak alap.
ján kifjlesztés gyakorlat mellett, a bizalom megvonása s ita.
lában esetről esetre a bizalmi kérdés nem ohajvando felve.
ése nélkül kivételnek nem tartjuk, - indírványozzuk:

nehondja

„Mondja ki az Okladnia, hogy jöve a második öki
ifjús, három évvel három évvel változatok kivánja se,
Kinteni; emeltesen az alapozabályok 41 §-ában az öki,
re néve kimondott újra változtatás, semmivissával, a 43.
§-ban, a második ökre néve legyen oly rendelkezést, mely
szinte a második öki, a három évvel, a legközelebbi há-
rom évvel változatok nem változtatás.

It is indvány ügyelése kinteni azból álló egyes
bizottságra bízott; fölkirven az Igazgató Tanács, hogy
a magyar Kéreléből has ragot, és az öki, hogy mind e-
gyik két ragot változtatás a bizottságba.

fratnövelés
fönlár

1052

1880

1054

112 Ms.

I. 3/2

Küres aikk

A M. T. Akadémia 1880 nov. 22-én tartott összejutése
jegyzökönyvéből.

III. Bemutatásuk Herrmann Emil selenczbányai
tanár kézirattban beküldött értékesése az alkalmazott
szilársvágtan sarkalatos tételéről.

A III-dik osztályhoz tételük át.

frakcionálás
főnöke

Melleklet

III osztály

8te cirkelket

1880 dec 13.

Opunt.

1053

211. M.

Künni Összevétel.

A Magyar Tud. Akadémia 1880. nov. 22-én tartott
összes ülése jegyzőkönyvéből.

212. Orvostatik Szily Kálmán, Szilády Áron, Hunfalvy Pál, Fre-
guss Agost, Szilágyi Sándor, Salamon Ferencz, Szász Károly, Balogh
Kálmán, Sztoiczek József, Szaknói Vilmos, Szabó József, Gyulai Pál,
Jhan Károly, Szivaldsky János, Hunfalvy János, Kauer Gyula
és Dudenz József rendez tagok által benyújtott következő indítvány.

„Az Akadémia alapszabályainak 41 §-a szerint „az elnököt az egyes ülések három évre választják. A három év leteltével újra megválasztható” s a 43 §-a szerint „a második elnök választása úgy történik mint az elnöké, — tehát szintén három évre, s a három év leteltével az előbbi második elnök szintén megválasztható.

„Ez alapszabályok nem gátolják ugyan az Akadémiát, az hogy egyik vagy másik elnökét vagy mind a kettőt is három évenként váltsasson. De mióta az Akadémia fenn áll, örvén év óta nem volt rá eset, a halál esetein kívül, hogy az Akadémiát a három évenkénti új választásnál meg ne választotta volna előbbi elnökeit. Iva lakányos az elnöki szék halál által megürült, arra mindannyiszor a második elnök választotta meg.

„Igy az Akadémiában az elnökségnél az állandóság elvén szorított a gyakorlat, — s minthát ez így van, alig lehetne egy új választásonál az elnököt bármelyikét választatni a nélkül, hogy az a bizonyos megvonnásának színében ne tűnjék föl, — a mire pedig soha nem volt s nem is lehet ok, oly férfiakkal szemben, a minők az elfolyó örvén év alatt, az Akadémia elnöki székeit elfoglalták, s a valószínűleg jövőre is, az Akadémia böles választására folytan, elfoglalandják.

„Már pedig meggyőző dőlésünk szerint az Akadémiának érdekében volna, az elnökségben az állandóság elvén a változóság elvén egyesíteni. —

„Nem is említve azt, hogy az Akadémiának, leg-
szoknyábban róla is, nem egy és két oly tagja van,
ki érdemeinél fogva, méltó, képességinél fogva pedig al-
kalmos volna arra, hogy az elnöki és másodelnöki
tisztelet viselhesse és annak díszével felruhásszék;
arról kivül is elöljárunk, az Akadémia érdekében
állónak lájnak, hogy még az elnök az Akadémiát a
hűvilág, az ország, a hatóságok, s legfőbb pártfogónk a
király irányában is képviseli, s így állása, a mellett, hogy
tisztelet, egyazon mind méltóság is, s igen azért elöljárunk,
hogy még az Akadémia bízalma benne közponosul, s
lásán állandó legyen; - addig az elnökség másik tag-
jában, a másod elnökben a vártörzség elvét kívánjuk
valósíva látni.

„ hogy legyen működje az Akadémiának számos jeles
és érdemes tagjai közt időnként s felváltva, többeket
tisztelni meg bízalmával,

„ hogy mint a tudományok összes terét, annyi tudomány-
szakban, s a három fő osztályban felöltek, s mind-mindenek
érdekes előmozdítási kívánó lesüllet, ügyei vezetésé-
nek élése felváltva a hűlönbörő tudományszakokból állit,
három férfiakat, kik leginkább hírvára és képesíve legyenek
tudomány szakait, az Akadémia osztályainak felöltegeit
s indokait képviselni és előmozdítani;

„ hogy végre az Akadémia vezetésibe, anyagi ügy-
mint pénzügyi ügyeibe, a másod elnökégy időleges vise-
lése által, sorban, többeket beavassa, az Akadémia érde-
keit csak annál többre jobban megvédésük első.

„ Mind emeknél fogva, még az elnökre, mint az Aka-
demiának a hűvilággal szemben képviselőjének nőve,
az állandóság s maradvandóság gyakorlatát továbbra is
fontosnak lájnak, - az elnökség másik tagját, a má-
sod elnököt három évről három évre választónak ohajjnak.

„ S mivel em a mostani alapszabály s annak alapj,

ján kifejtett gyuhortai mellett, a bizalom megvoná-
sa s általában esetről esetre a bizalmi kérdés nem
okajvándó felvetése nélkül kivihetők nem tartják,
indiványonként:

„mondja ki az Akadémia, hogy jövőre a másod-
elnöki szék, három évtől három évre váltva
kivánják kiskiszei; emel fogva az Alapszabályok
41 §-ában az Elnökre névre kimondott újra választás,
hátsólag jermenszárásával, a 40 §-ban, a másod elnökre né-
re tegyen oly rendelkezést, mely szerint a másod elnök,
a három év lejárta után, a legközelebbi három évi időre
nem választható. —

Az indivány tárgyát tekintés tagból álló egyes
bizottságra bízatik; fölkeresvén az Igazgató Tanács, hogy
a magánkezeléstől hat tagot, és az osztályok, hogy mind-
egyik két tagot választanak a bizottságba.

frankóval
főnök.

1854
112 *Al.*

II. Al.

Künni Chik.

A Mr. F. Madencia 1880. november 22-én tartott ötödik
ülése jegyzőkönyvéből.

22. Olvasnák hely Kálmán, Szilágyi Áron, Hunfalv,
vgy Rák György, Szost, Szilágyi Sándor, Salamon József,
Káosz Károly, Balogh Kálmán, Szost József, Gránosi Vilmos,
Szabó József, Gyulai Rák, Káosz Károly, Szilágyi János, Hunfalv,
Jelov János, Káosz Gyula és Dudenc József rendes tagok által be-
nyújtott közzétett indoklás:

„Az Akadémia alapszabályainak 41. §-a szerint „az
elődök az előző ülést három évre választja, és három év
lehelével újra megválasztható” s a 42. §-a szerint „amíg
sodoluk választásán egy köztint mint az előző, tehát szintén
háromévre, s a három év lehelével az előző második ülést
szintén megválasztható.

„Ez alapszabályok nem zárolják ugyan az Akadémiát,
hogy egyik vagy másik elődök, vagy mind a kettőt is, há-
rom évenként váltsasson. De mivel az Akadémia fenn áll,
örönni és őse nem volt rá eset, a haték esetén kívül, hogy
az Akadémia a három évenkénti új választásánál megneve-
lazzon a soká előző elődök. S valaképpen az elö-
ki két haték által megjárt, arra mindannyiszor a más-
sod ülést választasson meg.

„Igy az Akadémiában az elődöség az állandóság
előtt fenntartása a gyakorlat; s mintán ez így van, ahgy
lehelne egy új választásánál az elődök bármelyikét
választani a néltől, hogy az a bizalom megvonásának
kínében ne kerüljön föl, - a mire pedig soha nem volt s nem
is lehet ok, sly jelfiálat semben, a minőt az előző
örönni és alatt, az Akadémia elődök két év alatt
rát, s valószínűleg jövőre is, az Akadémia bötes vá-
lasztása folyton, elfoglaltandjék.

„Már pedig, meggyőződésünk szerint, az Akadémia-
nak érdekében volna, az elnökségben az állandó-
ság elvét a változóság elvével egyesíteni.

„Nem is említve azt, hogy az Akadémia-
szervezetben volna is, nem egy és két oly tagja van,
ki érdemeinél fogva méltó, képeségénél fogva
pedig alkalmas volna arra, hogy az elnöki és más-
od elnöki visseket viselhessen, és annak kísérel fel-
kutatásait: azon kívül is értekezéseit, az Akadé-
mia érdekében állókat tárgyolva, „hogy míg az el-
nök az Akadémia a külvilág, az ország, a haso-
gati, s legfőbb pártfogója a király irántában is
képviselet, s így állása mellett hogy tiszt, egyben
mind méltóság is, s ezen kívül értekezése, hogy míg
az Akadémia bizalma benne központját, állásán
állandó legyen; - addig az elnökség másik tagjában,
a másod elnökségben a változóság elvét kívánjuk
valósítani látni,

„hogy legyen módja az Akadémia-
és érdemes tagjai között időnkint s felváltva, több-
ket inspectum meg bizodalmaival.

„hogy mint a tudományok összes terét, annyi tudó-
mányozatban s három főosztályban felölölő, s
mindenkinek érdekét előmozdítani kívánó testület,
üggyel vezetésének dőre, felváltva a kiönböző tudó-
ományterületekét állítsanak férfiakat, kik legin-
kább hivatva és képesítve legyenek tudományterü-
letek s az Akadémia osztályainak munkáit s
érdemeit képviselni és előmozdítani.

„hogy végre az Akadémia vezetésébe anyagi
ügy mint melléki ügyébe, a másod elnökség

időleges viselése által, sorban, előbbek beavat-
va, az Athadúnia érdekében csak annál többre-
sőbbben mozdíthatóak elő.

"Mind az első fogva, míg az elsőre, mi-
az Athadúniának a külvilággal szembeni ép-
viselőjére nézve az államosság s maradványosság
gyakorlatát továbbra is fenntartandónak véltük,
az elsőnek másik sugját, a második elsőket há-
rom évtől három évre változónak ohajítottuk.

"E mivel ezt a mostani alapörvény s annak
alapján kifogástalan gyakorlat mellett, a bizalom meg-
vonása s általaiban esernő esetére a bizalmi ter-
vés nem ohajzandó felvételére nézve kivétel-
től nem tartjuk, indítható az ez.

"mondja ki az Athadúnia, hogy jövőre a má-
sodik évtől kezdve, három évtől három évre vál-
tózónak kivételre s kivételre; emellett fogva az alap-
örvény 41. §-ában az elsőre nézve kimondott újra-
választásosság fenntartásával, a 43. §-ban a második
elsőre nézve legyen oly rendelkezés, mely me-
gint a második első, a három év letelével, a
leghözelebbi háromévi ciklusra meg nem vá-
lasztandó."

Az indítható sárgyaltása sárgyaltásból
álló egyes bizottságra bízandó; főt kérvény az igaz-
gató tanács, hogy a maga kezeltéből hat sugot
és az ösztályok, hogy mind egyike két sugot válassz,

szának

8^{1/2} értekezlet

1880 dec 13.

2^{1/2} óra

szanak a bíróságra.

fratnövitelmeg
fönshár.

1054

112 M.

III. 1880

Ért. nov. 24. 880

1055

Felcsere, Jó útkér.

Még a fennsík felől meleszkedett a garázdlati
 terem, egy nyila pályátot hirtelen bármely
 körpén feladás tudomány megoldására sag.
 Er ki ott álltal csak név nélkül jelenek meg aján
 lom magamat egy 15-16 évnyom atott ivny
 képzésű s az egén garázdlatot. ugyan a föl
 véresek. földmívelést. állat tenyésztést. kertészetet
 gyümölcs tenyésztést. Selyem tenyésztést is, hárs
 tartást vagy belső garázdlatot magába foglal
 lo, s a nyilat mindenképpen az oktatási garázdlat
 elvei szerint oktatást nyújtó garázdlati katal
 óznak megírására - oly módon hogy abban
 teljesen ki legyen fejtve s a nyilat részletes leír
 ással ama rész hogy a most nagyon is túlsúly
 ra emelt gabona termelés, a nagyon is elha
 nyagolt állat tenyésztéssel mitint hozzá egyen
 súlyba

A Magyar Országos Föld
 Művelésügyi Minisztérium
 Földművelésügyi Főosztály
 Földművelésügyi Főosztály
 Földművelésügyi Főosztály

még oly helyeken is a hol tagosítás nincs, s a bíró
hol kies törvénnyel miatt rendezéstől a foly
hatni nem lehet. A garáncsát ezen mármá. érem
feladásnal országnál megoldása a legmehőbb, de
egyszerűsített leggyorsabb munkán. Azen is ha te
kintet, fő bírók úr jónak fogja látni az én nézet
melletti állásait jánvaló hűségén a Függetlenség
ben Somorjai Soma kir. alatt ezen törvényre és
ajánlatomra kérem nyilatkozni, s ha ajánlatomat
helyeslende tekintet, fő bírók úr. megbízni és a
peardási határidőre kitűzni.

Ezeresim vagyonk Novy 26. 1880.

A. Schintzer, fő bírók úrnak

Építési

Építési Somorjai Soma, ...

Kazsaján úr!

Von serencsém fölkörni,
hogy emlekezései Kenesey
Albert l. t. fölön a ^{leghíresebb} ~~dezen~~
ve. 20-iki szes írásen,
j. hó 20-án, megparancs
bíráskodjék.

fogadja ezébként
Budapest 1880 decz 1.

Galgóczy Károly.

1060
—
1880.

A föltitelintési pénzügyi onrályairab.

A M. T. Akadémia Igazgató 1062.
Tanácsa mai napon tartott
ülelésben elhatározta, hogy az
Akadémia vagyonához tartozó
kiszolgált föltitelintési rá.
hozlevéleket befolyt összeg
5%-os föltitelintési rá.
hozlevélet visszatérítés fordítanak.
Budapest 1880 nov. 29-én.

A föltitelintés pénzügyi onrályairab.

Az Akadémia ügyeinek fenn
Kérelmével fordul a t. pénzügyi 1066
onrályhoz, hogy az akadémiai
alapítványok utáni esedékes
Kamatkifizetések kimutatásá-
ról felvilágosítsa ~~az~~ bizálati 1066
működését, hogy azoknak
behajtása ism. része, kellő
időben ^{teheresen} ~~szerezve~~ meg a szükséges
intézkedéseket megtegye.
Budapest 1880 nov. 29.

Teljes előterjesztés,
és a föltitelintési rá.
hozlevélet visszatérítés

1061

1062

8⁵ értekezlet
1880 dec 7.
5^{1/2}óra.

Kedves barátom!

Bátor vagyok ide mellékelni Högyes 8. tav.
értekezését „Az associált keménységű idegmechanis-
musról”, melyet f. e. április 19. diki akademián ülésen
már bemutattam, azonban nem nyújtottam át, mert 5 írást
többet kell volna tni; hanem megemléktem, hogy a szerző
felhozom protokollon értekezési megnevezésére. Ez most
megtörtént, miniszterem az értekezést a rajzokkal együtt
— tovább intézkedés végett — sendelkezésre bocsátom. A
vizsgálati módjait egészen eredeti, a kikutatott adatok a kem-
énységokra vonatkozó ismeretünkkel lényegesen előbbre
vissza.

Budapest 1880. December 8. napján.

Sívecz János, Kálmán

1062 / 1880

Tekintetes úr!

Kezels Társas munkái
ügyvéd úr aron ajánlatot
tegyenek az itkademia elő,
hogy a nekai Roman Ferencz
által az itkademiában ka-
gyományozott munkái kárat,
melynek karonélvezete Szent,
Kornky Maria kirassony
életkoráiglan illeti, ma most
megvásárolja, a következő
feltétel alá megvásárolja:

Ér az ajánlat elfogadása után
harmincz nap alatt 2000
s. ó. forintot kézféltben
lefizes;

É a vételár hátralevő részét
a karonélvezeti jog megszűnté,
illetőleg Szentkornky kirassony
halála után, a harmincz
nap alatt kézféltben lefizeti;

É aron időponttól kezdve,
amint az itkademia a káron-
való jogát rábuzára, a
házon minden művészes
javát a saját költséjén
enközlend.

Tekintetes Tulaióy
Dessó ügyvéd úriab
Beegmáron
Inf Lónyay úr
alá

Töteves forinton

1063

1880.

Az Akadémia Igazgató
 Tanácsa mai napon tartott
 ülésében, megemlékezve azon
 kasszai érdeklődésről melyet
 a Tehintetes Uraság az
 Akadémia iránt, ezen
 a b. o. Román Fényes József
 kéziratos kéziratának
 általánosan, tekintettel
 azon kérelemmel fordult
 Tehintetes Urasághoz,
 hogy az említett munkát
 ha érteke című tárgyban,
 véleményét az a vélemény
 közölni szeretné.

és ügybizottságról

Thaláló után, a
hagyatéki tárgyalás

Meisels János és
ajánlata és főleg
a szóban forgó

szövege egyébként Tehintetes,
 az hivatali intézkedés
 kifejezés.

Budapest 1880 nov. 29.

M. T. 30/21.

Tiszelt Öntály!

Az Akadémia folyó hó
20. a'is tartás utolsó ömés
részét, a melyen az öntályok
és bizottságok jövő évi költ,
segítségesei bemutatandók.

Azon kérelemmel fordultok
szóval az a Tiszelt Öntály
hoz, hogy / költsegőcséit, az
emlék napig, a főbírói
hivatalhoz beküldeni mel,
közzéte.

Budapest 1880 dec. 1-én.

Tiszelt Bizottság!

Írjgy a saját, mint,
az öntály körébe
tartozó bizottságok

2. három öfőnyelvé

1064

1860.

1064

Tisztelt Osztály!

Az Akadémia j. hó 20-án tartja utolsó
összes ülést, a melyen az Osztályok és Bizottságok
jövő évi köztársasági felmutatandók.

Azon kérelemmel fordulok tehát a Tisztelt Osztály
hoz, hogy úgy a saját, mint az Osztály körébe tartozó Bi-
zottságok köztársasági felmutatandóik, az említett napig, a főtűkártyá-
valához beküldeni méltóztatassék.

Budapest 1880. december 1-én

frankóval
főnök

8^{1/2} citatkerlet
1880 dec 13.
11 part.

1064

Tekintetes Úgyosa úr!

Novatkorra Tekintetes Uraságod,
nak folyó évi nov. 28-án
koram isteni nagybecsű
vátása, van szerencsém jó
letemre:

1. A fölthitelintézet pénzügyi
osztályát fölkelem, hogy a
Kamat-követelések kimutatását
felelősen költse be.

2. Barlaugy Lestó 1000
fontnyi alapítvány után a
Kamatot 1879-ig végleg kivan-
nak fizetni. De az alapítvány
a kimutatásban nincs ki-
működve, mivel arra nézve
dívatatos irat a fölthitelinté-
zetnek nem költöztet be. Bő-
ve ezzel tehát Tekintetes
Urat fölkerem, hogy a kötele-
sényt, vagy a betáblázásra
szelvényei végzését korram be-
küldeni méltóztassék.

3. Használatképes ~~intézet~~
bizony iratok és betérgetések al-
tal intorkedni kellene, hogy a
Rédy, Marston és Hacker-
féle alapítványok a kimu-
tatásba fölvértessenek.

4. Tekintetes Uraságod f.
évi január 28-án kelt

~~(32) (33) (34) első részben~~
jelenléteben előadva mel-
lértator, hogy én

(32) Öregy gróf Batthyányi
Lajosné 1000 ft alapítvány
és kamatával

(33) Takatffy István 2000
ftk és kamatával

1065

1880.

(34) Soltész Nagy Albert
100 ft alapítványtal lefi-
zetésére kötelestől magoktat.

A főtisztelendő pécsi
osztálytal nov. 27-iki je-
lentésbe szerint ezen ala-
pítványok be nem fizetve.

Öregy gróf Batthyányi
Lajosné az alapítvány ka-
matával a f. év végéig kie-
gyenlítetne. De Takatffy
István 1875 óta tartozik ka-
matával.

Bátor vagyok ezen ügyek
Tehemeter úr szíves figyelmébe
ajánlani.

Adada Fogadya egyébként
Kiváló művelésű Képzésű.

Budapest 1880 november
29-én 30-án.

Nagytekintetű tiszkezség!

Méltóztassanak, a de Saint-Férent
féle feladatnak teljes megoldása
című értekezésemet visszaküldeni.

Selmeczbánya 1880 November 29^{én}

Négy tisztelettel
Herrmann Emil
akad. tanár.

1066.

Erd. den. 1. 1880.

MAGYAR KIR. POSTA.

LEVELEZŐ-LAP.

Nagy S. Szabó P. úrnak
Crim. Magas tudományos Akadémia

nagytekintetű titkárságának

az Eszterói villaküldés ügyén a fent

titkari leveleiben

Akadémia palotáján.

Budapest.

33.314. sz.

Nagyméltóságú Gróf és Elnök Úr!

Nagyméltóságod f. é. October
hó 10-én 1853 sz. a. kelt becses iratára
vann szerencsém a Vitéz file alapi
tő oklevél hiteles másolatát f.
alatt mellékelve tisztelettel meg-
küldeni.

Fogadjon Nagyméltóságod kívá-
nó tiszteletem őszinte nyilvánítását

Budapest 1850. november 24.

A miniszter meghagyására

Károly

ministeri tanácsos.

Nagyméltóságú.

Gróf Serey, Menyhért
úrnak, a m. tiszorvadász Académia el-
nökönek.

1
Ed. Aug. 1. 1880.

1067.

Tg Jan

Szigetvár 1881. 29/11

Méltóságos Úriúrn!

Selkém kívánata, hogy a hasa oltárára
fáradozásom fanyar gyümölcsét áldozatul tegyem.

A jövő évtől gyenge modorban fogalmaz-
zom ezen áldozatot illetve egy természettani tiskot,
mi nem csak szenzációt fog szülni a művelt
világ előtt. -

Kérem, ha ezélm nem fog sikerülni, téves-
sék ezt e levélkém minden tudtom nélkül s
ha érve van a cél, kérem szernéljennel
méltoztatni tudatni, hogy a gyenge tes-
ti erőn s a sovány anyagi jutalom kívül,
legalább szíven érezze az öröm kellemes
díjét. -

Tisztelettel

Horváth Ferenc

A léglén.

Mint tudjuk, a levegő két alkatrészből áll u. m. élely és légey, az előbbi $\frac{1}{5}$, az utóbbi $\frac{4}{5}$ részét képezi a levegőnek. A légey az élet fentartására nem alkalmas, az élely ellenben igen vig, de rövid életet nyújt. Bölcseknél van rendelkezés, hogy az élelyt a négyszer annyi légey gyengíti, így életünk tovább tart; tehát az élet fentartására mint az élely úgy a légey is szükséges. Vegyük feladatul. Egy üres tárgy melyből a lég kiszívatik megszűnik e abban az élet?

Természetesen - lón a felelet. - Például: egy üres tárgyból ha a levegőt kiszívjuk (mi légnem másnál használtatik) egy madárkát az előtt beteszünk, a leghély miatt élete megszűnik ugyan; de ha a levegő ismét hozzá járul - esodálkozásra - ismét felelet.

Itélve ebből, hogy a semmiség vagyis a léglén az éltet - holt állapotban - exredekig

biztosítja.

Horváth László

Nagy méltóságos
Elnök ur!

Bocsánatot, hogy nem küldöm termésszet-
ben vagyis előállítás; hanem csak fogal-
marva; mert esékely anyagi jutaludam azt
sem engedí, hogy klen az utokára menjek.

Tisztelettel

Horváth Ferencz

Cím:

Horváth Ferencz

„Fortuna” Könyvkeis

Szigetvár

Ét. deq. 1. 1880.

1068.

Söldos Amália özv. Lévay Miklósné és leánya Lévai Irén özv. Csizy Jánosné, — továbbá Söldos Eleonora özv. Lossonczy Bertalanné és fia Lossonczy Kálmán nejével Somoskeöy Irénnel és gyermekeivel együtt, fájdalmas szívvel jelentik forrón szeretett testvérök s illetőleg nagynénjöknek

SÓLDOS EMILIA
ÖZV. TOMPA MIHÁLYNÉNAK,

f. hó 29-én reggeli 4 órakor, életének 51-dik évében, rövid szenvedés után, tüdőszélhűdésben történt gyászos kimúltát.

A boldogult hült tetemei, a lakhelyén Putnokon, a helyi h. vallás szertartása szerint f. évi december hó 1-én d. e. 10 órakor tartandó gyásztisztelet után, fognak ugyanaz nap délutánján a Hamvai sírboltban, hön szeretett férje mellé, öröknyugalomra letéetni.

Putnok, 1880. november hó 29-én.

Áldás és béke legyen hamvai fölött.

Dr. Ferencz Magyar-Tudós Akadémiájának

Reputum

1071.

Ért. den. 2. 1880.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

A m. T. Akadémia elnöke Ist ösztályának.

Az igazgató tanácsnak az összes üléssel kötött azon felhívása folyván hogy kérely alapirány mielőtt felhatalásá iránt az alapító oklevel, tellemében iudiciorok be szabályosok dolgozva ki, az összes ülés a második osztály oda utasította, hogy a nemyiben az alapirány név vonatkozó a szükséges iudiciorok tegye meg.

A második osztály a szabályos kidolgozásával a maga részéről Fraknoi Vilmos, Rosty Sziggyest és Rauter Gyulát bírsa meg, -mirel az Ist ösztályt azon felhívással van szeren sük észre venni, hogy saját ösztályából is fivestedik tejsat kineverni, a kikkel egyetértve a szabályos kidolgozván, mind két ösztály az ügyre vonatkozó együtelmű felszeres. tésit tesse az összes ülésnek.

Budapest 1880. december 2^{án}

Dezly Triggess
osztályfőnök

1072

1880

1880
dec. 2

2

Teljesen Beöthy István, mint az akadémiai
könyvtárak elnöke

Teljesen U.!

Egy névvel közzétett "Közvetítő" munka befordítottát
magyarul a fentebb említett írástól. A munka címe:
"La séparation des pouvoirs d'après l'histoire
et le droit constitutionnel comparé"; szerzője: Au-
gier-Herman Edle, köztársasági államügyész. A munka
Párizsban a fentebb említett névvel meg. Megjelentése
előtt szerzője halálát véle az "Académie des
sciences morales et politiques" -nél is díjazták és
díjazták; pályázatára bíróságok is voltak, nem volt,
mert az a pályázatára kérték el az akadémia.
A munka a XVIII. században (1799. l.) jelent,
nagy részben az akadémia fejezték be és az akadémia
a fentebb említett névvel meg. Ezen munkában a
gortaként fel először a franciaországi a köztársaság
felosztásának kérdése rendeződött. -

Haránk községi elöl a munkák nemcsak
átalakos művelődési szempontból hanem jelentősége
de gyakorlati, tetsző szempontnál fogva is. A határozat
felvételét az 1889. évi 4. sz. proklamálta a népköl,
hogy jogelvtünk az elvot irányításu alkalmára vagy
alkalmára tudnak. Növél a munka becsét, hogy ter-
gyét ~~átalakos~~ köztársasági szempontból is az önkormányzat
szolgálatának segítségével adja elő. A nálunk is kiadó-
lag parlamentaris elvközpontu jellegu közi köztársas,
mink az immunitás, képviselői választás, közigazg-
tási bizottság, köztársasági jelölés, szociális,
közösségi vagy választás stb. stb. rendszeru közigazg.
A munka becsé nem abban áll, hogy a köztársas
közi "utolsó" volna, hanem abban, hogy teljes
közösségi ad. Jogiaként megja egyetelre nem
vesztés, sőt a munka köztársas elvközpontu.

Beosztás a közigazg. melléklet.

Beosztás 1889. október 4. é.

Levelel

Dr. László Gyula stb.
Beosztás igazgató

80

1074 / 1880

5

Vivonat

a magyar akadémia második ülése 1880. évi
december 14-én tartott értekezésének jegy-
könyvéből.

5.

Wertheimer Cde engedélyt kér, hogy mindegyik
valamely asszisztensben felolvassát tart-
kapon. Értekezésének címe: "Franciász-
ság magatartása II. József császárnak
II. Lipótnak porosz királlyal kötött talál-
kozásával szemben." Ajánlja Fraknői
Vilmos.

Darabólag az öfve
ülés előlész terjesztendő.

Dezly Lipótnak
asszisztensnek

II only
eng.

1075/1880

Kivonat

a magyar akadémia második osztálya 1880 évi
december 4-én tartott értekezéseinek
jegyzőkönyvéből.

7.

Melivray francia jezsuitákadémiai tanár, minél
sevély felolvastat kiván tartani "Mar-
ségi élet és munkáirol" kévén erre az osztály
engedélyét. Az értekezést ajánlja Széllay
Sándor.

A kérvény parabolás
benjelenedik az április
11-én elé.

Desly Triggess
ave társaság.

1076 / 1880

Tisztelt Telnicszer Ur!

Közzétételre van a f. hó
december 2-án kelt nagybírósági
levelem mellékelt nyomán,
nyomat; a melyet körül a
Hacker-alapítványra vonat,
Közzététel — december 4-én
kelt városi főbírói írás nyomán
következőben — ezennel trükk,
lehet ismételten.

A Marton-alapítvány ügyé-
ben bátor vagyok a követelés
két kérdés inténi Telnicszer
Urhoz

a) mennyire megy az Madis
mia követelés, a mely be-
hajtható?

b) a földhitelintézet pénzügyi
osztályának legutolsó (1879
dec. 31-én kelt) kimutatásában,
előforduló „Marton János
örökösei” ~~es~~ alapítvány
1000 ft. (melynek 6% kamat-
kalkuláció 130 ft volt), azonos-e
a Marton János-féle 300 ft
alapítvánnyal? Ezen kérdést
mivel több irattal kellene kiegészíteni.

Fogadjon egyébint Telnicszer, aki hivatalos irattal
kegyelmez.

Budapest 1880 dec. 4.

1077/

1880

42

A magyar Akadémia
Történelmi Bizottságának.
Archaeologiai " "
Neuregyeztetési " "

Budapest 1880 December 5^{én} (mind hárommal)

Az Akadémia f. hó 20-án
tartja az éven utolsó ülését,
és a melyen az asztalyok
és bizottságok jövő évi
közlésükkelre beun-
tandók.

É tekintettel lével-
tel felelőjök a t. c. Bi-
zottságok, hogy legfeljebb
f. hó 16-ig saját közlés-
üket a föltérni hi-
sítalnak beüldeni
remerkedjék

1079 / 1880

14879 szám

A Magyar Tudományos Akadémia

Tiszteletos Igazgatójának

helyben

Budapest, 1880 Decemba 4ke

F. i. november 29 kei Nelli 1062 számú becses átvétel vérei jelentjék hogy a Magyar tudományos Akadémia levéljéből kiérkező és lezárt záloglevelek folyóadama 2000 forinttal kompromittált.

A fennmunkált átvételben említett költségek alapján emiatt fogva, a jelenleg fenn álló követelést megközelítő összegben

60000 for magyar földhitelintézet 5%os kamattal 1881 májusi utószámlával szemben 99 3/4% arányban mellet, minnél

fogva	ei. 59850
33 napi kamattal	<u>275</u>
	<u>60125 for</u>

Köszönettel a tiszt. magyar tudományos Akadémia folyóadamaiban terhére, ma ismét

A záloglevelek a leltérbe vetteltattak.

Teljes tisztelettel
MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Lukács Ferenc

Lály level

É. aug. 5. 1880.

1080.

1081. E. den, 5. 1880

Geehrter Herr

Beiliegend übersende ich dem Vorstande des *lit.*
Vereins das vom hiesigen
Comité veröffentlichte Programm bezüglich der Errichtung
einer Monumental-Büste des verstorbenen Botanikers **Muzius
Tommasini**. Da Sie die hohen Verdienste dieses Naturforschers
zu würdigen wissen, ersuche ich Sie, Ihren Einfluss ausüben
zu wollen, damit *des Vereins*
sich an der Errichtung des Denkmals beteiligen wolle.

Mit besonderer Achtung

Triest, am 10. November 1880.

Prof. Adolf Stossich

Secretär des Comités.

An den Wohlgebornen Herrn Secretär

P. T.

Nagyméltóság
Apollóni Áronak püspöknek
a Magyar Akad. re. tagjának
P. P. Pest 1880 december 5^{én}

A Magyar Akadémia második
osztály f. hó 4^{én} tartott
életrajzi értekezéséről az
előzetes közleményben
megemlíti, hogy az osz-
tály eddigi elnöke Dr. Pau-
ler Fivadar ö. nagyméltó-
sága a magyar tud. Akade-
mia második elnökevé vá-
lasztott, jelenkorban is-
merte, tekintettel az ügy-
rend és más az osztály-
elnökségi tiszt helyettesi-
tés által való befűléseivel
gondoskodni.

Van azonban a Nagy-
méltóságban mely tudta-
lattal értesíteni, hogy az
újra életrajzi értekezés, melyen
22 szavazó tag jelen volt,
Nagyméltóság 21 szava-
zattal az osztály helyettes
elnökevé választott,
mely örömeidet esedieny
Közlése mellett mely tud-
talattal arra kéri, hogy
a választást elfogadva
a második osztály érdekeit
ismert lettes bünyőjével

ei näytännänsä lupasikala.
kainal elämänsä kais
gestkedjell.

Bff

1082 / 1880

Fok.

Akadémiai Beszéd és Beszéd-irodalom-feljegyzések
Budapest 1880 December 8.

A fele november 17-én délután
lévett megkezdésé folynak
az Akadémia második
széleskörű bejegyzés, hogy
a "Philosophiai Főiskola"
című irodalmat már legkisebb
kérdés megjelölésére cím
lapján az Akadémia társas-
ágának körleírás kiadás-
korán.

1083 / 1880

1084.

Exk. des. 9. 1880.

Hochgeehrter Herr!

Der Sekretär² unserer Akademie hat mir heute Ihren Brief vom 24ten dieses Monats mitgeteilt, und beile^{ich} mich, Ihrem Wunsche gemäß, die verlangte Karte zu übersenden. Wenn Ihre Bibliothek noch andere naturwissenschaftliche Werke aus der Schwedischen Literatur fehlen, so werde ich gern behüflich sein dieselben insofern es ^{mir} möglich ist, anzuschaffen.

Die letzten Jahrgänge der Publikationen unserer Akademie werden Sie hoffentlich im nächsten Monate erhalten; die Absendung ist leider, durch Gesundheitsverhältnisse meinerseits, verzögert worden.

Da Sie eben daran sind unsere Schriften binden zu lassen, so werden Sie zweifelsohne bemerken haben, dass auf allen Bänden, wenigstens auf dem Umschlage, die Ordnungsfolge mit Differenz, und zwar Arabischen, angegeben ist. Es ist dies auf meine Anregung, geschehen damit die vielen ausländischen P.

blithekare, denen unsere Sprache nicht
geläufig ist, mit Bequemlichkeit und
Sicherheit, dieselben in Ordnung halten
können. Werden Sie es vermessen
finden, wenn ich Sie bitte, dieselbe
Anordnung bei allen periodischen Schrif-
ten Ihrer Akademie einzuführen, so-
wie, in den Begleitbriefen Ihrer Sendun-
gen, den Ungarischen Titeln der Werke
eine authentische Übersetzung in Lateini-
scher, Deutscher, Russischer oder Englischer
Sprache beizufügen, etwa wie es in
den russigen gemacht ist?

Eine wohlwollende Beantwortung
sowohl der Sprache wie des Inhalts
meines Briefes hoffend

verharre ich,

Stockholm, 1880 1/12.

Ihr ergebener Diener,

J. A. Ahlström
Bibliothekar der
k. Akad. d. Wiss.

A m. kir. Akadémia math. term. tud. bizottsága t. or. Előadójaival
Budapest.

Naggszagos bizotts. Előadó úr!

Van részencsim az 1879. évi előjén elvált és újabb magyarázat
és elnököben. Tanulmányok Erdély határmenti képződéséről
csimán magyarázó munkáimmal előkezeléséről rövid jelentés
kenni.

A múlt év nyarán készült kiadványaim és a jelen év előjén
Budapestben hozott újabb valószínűségeim aron oxalbat,
hogy a közzététel a m. kir. földtani intézet iródnak és
közeli is írásosonkénti gyűjteményei segítségével magyarázom,
mint nem voltam meg elégedett arra, hogy Erdély s. k. k.
képződéséről egyrészt és a képződés iródnak, és
pedig több alkalommal fogva nem. Először is Dr. Hofmann Várad,
a m. kir. földtani intézet főosztálya éppen most van elfoglal-
va Erdély északnyugati részének részletei földtani fel-
vételeivel, így az ottani kiváló mértékű képződés határ-
menti képződésének tanulmányozásával, és az a múlt évben
meg nem fejezhető be. Tanácsomat véltam tehát meg
egy évre elhalasztani saját munkáimmal közzétételét,
hogy annak később Dr. Hofmann tanulmányainak esed-
ményeit is befoglalhassam. Másodszor, Erdélynek meg
néhány fontosabb határmenti területét, így különösen
Kisbennél Talmács és Döröcs, Erdély északnyugati részé-
ben az Almás folyó, továbbá Gaura, végre Gyula Tócs-
vár vidékeit, a múlt évben nem lehetett hagynom, és a múlt

nyáron csahugyan bejárnak exakt, fontos észleleteket kellem és sok más anyagot gyűjtöttem itt is. Vegye hasznos, a Kéziratok levéltárában ismételt és ösprehatalis anyag miatt a Kéziratok megvásárlása csak lassan haladhat előre, illetőleg egyik kéziratban nem is értékelhető, s azelőtt még Budapesten is kétszer kell majd huzamosabb ideig tartózkodnom.

Ezen utolsó ok mondan nem akadályozna benne, hogy Erdély harmadkori Kéziratanyagának petrographiai és stratigraphiai tanulmányait, tehát kevesebb munkáinak elírésait, még ezen két feljegyzés be ne fejezzem, ha ugyan előre nem látható akadályok nem merülnek fel. Minthát jelenteg a f. év Oct. 3. tá Köröspostéji földművelés Kéziratanyagát vagyok elfogadva, egyelőre abban kétséssel hagyom a már megkezdett munkát, de reményem, hogy a jövő év elején ismét folytatok annak folytatását, s hogy aprólékosan vagy majar elejéig képez kétséssel kevesebb munkáinak elírésait. Tanulmányok Erdély harmadkori Kéziratanyagáról, I. Stratigraphiai rész, című művel, a m. tud. Akadémia kézir. math. term. tud. bizottságának biztatással benyújthatom.

Addig is kérem biztatást kikérve is továbbra is megfigyelésére ajánlom magamat, kiváló biztatással maandok.

a m. tud. akad. math. term. l. bizotts. tags. Előavójai ak

Kolozsvár 1848. évi December 6. én

aláíratos magyaráz
Dr. Koch Antal
egyet. tanár

175

1085/1880

116. oldal

1086 / 1880

Éltöságas Úr!

Nem szerencsém az épen vett
fölszólításra Éltösá-
godnak válaosolni:
munkálatomat re-
mélem május hóban
kiszitem el, ha az idő
kedvező akar derült
lenne, akkor még
előbb is fejezhetném
be. Augustus óta
mostanig alig volt
6-7 derült napunk

6

ist Körmöcön, en-
nifogva a mitkos.
Köföt is csak egy-
szólván kivitele-
sen használhattam
egy pár pillanatra.
a felvett idő alatt.

Kiváló fise-
lelem nyilváníta-
sával vagyok

Körmöcbányán 1880 dec. 6.

Melldisügodnath

aláíratos orolga

Peschler György

A földtérképét perui gyűjteményéből.
Tekintetes úr

Vonatkozva f. évi december
7-ikén kelt nagybicsói je-
lentésére, van szerencsém
az Akadémiai Elnök úr
megbízásából értesíteni,
hogy az orientalis congressus
javálatmanasából főnmarad
200 pengő ömög egyenként
terítendő.

Fogyja egyébkint kiváló
barátságom kifejezését.

Budapest 1880 december 19. éni

Tekintetes Trebitsch
Ignác úrnak.

1087

Üllőságos

Traknoi Vilmos urnak
a m. l. Akadémia főtitkáranak

Helyben

Budapest, 1880 Szeptember 26.

A Nagyméltóságú Pallás és Közoktatásügyi
m. kir. Minisztérium 1873 augusztus 25 én kelt leiratával
o. é. 500 forint javadalmarással, mely az 1873-ik
évi párizsi orientális kongressus delegálására,
Mintán ezen összegeből o. é. 300 forint Salamon
Terencia Kereker költség kifizestint, s e szerint
a fent említett célra stant összegeből még 200 ft
all. forint van Terencia Kereker utólagos
megkeresni, miszerint tudtomra a d. sz. sz. kérek
hogy ezen 200 ft továbbra is evidenciában tartandó
vagy leirastassék-e? Ezzel vonaskoró szives

felvitáztatás, kére vagyok. Különösen kérem:

(Frederick Zwick)

Oct. dec. 9. 1880.

1087.

A földhitelintézet pénzügyi osztályának.

A M. T. Akadémia részéről
június 28-án

~~Dr. Károly Rauscher~~

Lajos úrnak a magyar
nemzet honnapi napjának előtegy

Képen 200 ft. utabonyon.
sors az Archaeologiai Társaság

Bizottság (VII.) rovata. Betty

Felkötés, hogy is ezen
setett történelmi és a

II osztály (IV) rovatainak

szerepéről és a részéről.

Budapest 1880. Dec. 9-én.

1088

1880.

37

12

Nagyságos Báró U.!

Nagyrabesült sorait véve, legyen
szabad kegyes engedélye folytán meg,
emliténem, miszerint dolgozatomat
a laboratoriumban néhány nap múlva
befejezem s igyekszem fogok a munk.
Kétszáz rövid idő alatt benyújtani.

Mintán néhány hét előtt Karlsbad,
ba városi vegyesnek lettem kinevez-
ve, s állomásomat most a hó 15-én
elfoglalnom kell, tehát meg. két
folytán Budapestre utaznom, hogy a
hó 10 vagy 11-én Nagyságodnál leg.

mitlyesen Schessum tiszteltemek.

Nagyságod kegyes pórtfogásába
ajálja magát legnőlyebb tisztelettel

aláíratos felelője
D. Sipőrelajos

Bécs 1880 December 6. -

116911

6

1089/1880

Kedves barátom!

J. hó 3-ról Kelt buszok soraiddra vonatkozólag melyek különösen megör-
vündortellék - dekintré vizát mulasztásom okozta hivatalperin felszólam-
lástól, e követ kéreklben van szerencsém válaszolni:

Ásvány dehidrásum befizeték is legkésőbb 10-12 nap alatt lesz szerencsém
dolgozatomat bekiűldhetni. -

Hogy minderről nem szakíthattam időt vizsgálódáson eredményt
szajta alá d kiűldhetni, jól tudom hogy mulasztást követtem el, - de e miatt
úgy hiszem elég méltóságommal szolgál minden mástól dekintré ama ösmert
körülmény is helyret melyet önfeláldozó munkáságom fejében jutalomkép-
nyertem, - oda legyen kinyomtatván birtosnak hitet otthonomat! -

Idé érkeve sok vajadás után szerencsétlen lakást is rövid
idő tartózkodásom ideje alatt két ízben kellett költözködnöm is meg
mai napig sem vagyok rendbe sem lakásomban sem pedig laboratórium-
omban, - ezen kívül egy új intéret helyiségében ar egyeni szükség kö-
vetelménye szerint rendezés - ar anyag - is mertar szükségletére eszközök
rendelmény - nem csak idét igényel, is mind ezen kívül ide érke-
temkor nyomban egy szakvizsgálatat törtéltettem meg is ezt itt pro-
vincián a szó teljes értelmében kell venni is nem lehet vifrautasítani
különben jaj ar illetőnek is vizitelt hangzattak ar ember feje fölött,
ezen utóbbi vizsgálat is több heti munkába került is csak e napokban
fejezhettem be. -

Mindig szigorú kötelességemnek tekintem a sorsban előtálalt kötelességet
munkáim elvégzési és orvosi munkám köré szűkíteni és volt vereségem!
Fajdalom és alkalmammal nem csak röstellem de faj aron tudat hogy
munkáim közt nem el, egyáltalán vizsgálat hogy mellesleg nem
fogok elvégezni tekintettel vére legutóbbi eredményeimre! —

Érdekesint befolyás mindent de nem láttam és nem várható
teendőt haladok nélkül az Akadémia iránti kötelességemet elhagyom
leroni és mindent mást félre téve aron leszek hogy mi hamarabb be-
kielégessék dolgosatomat, mit úgyhiszem leg később 10-12 nap alatt vége-
sít hetek. —

Kérlek légy oly szives is tekintve fentebbi érveim nyomas-
ságot igazol engemet a Magyar Akadémia a Kademiával sorsban, aron
közzel, melynek irányomban tanúsított kitüntetését jövőre nére
is kiérdemelnem elhagyom; — igem fejtelnem ha ferdén ítéltekem meg,
döggi ösmered jellemem szilárdaságát! —

É most beérkezett a komoly kötelesség pütre választ,
áttekint az általam tett kedves baráti kiadványra meg a dui aróhajtott
választ.

Hogy mit csinálak, hogyan élek, és mi korjövök hozzátok?
Ez a kérdés elvégzési nem felelőválaszalom, megelégedéssel
kivételleg hogy eljött teendős van és az nagy felelősségemmel most
különben csak hamar elövenne a búbanat. Előtem nagyon egyben
minden hivalkodás nélkül mondhatom hogy egészidőmet az érdeklő
dolgom és idejemenek irrem magamat kevés felelősségem is vagyok!

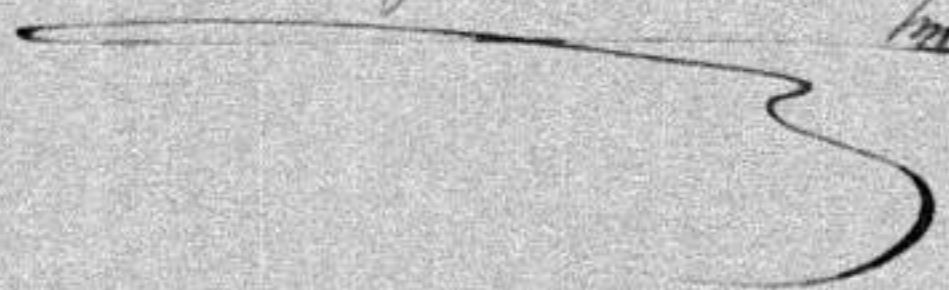
Köszönetek mennik bá mikor is egymáig lép megis fordulok
közöttük jól esik elküldni a vizsgálati anyagot

tenni a

a miléba. Jönnek en mi hamaráll ha öföntem le velva arra
való kölesigen lenne, ar áthöltörködés nagyon megviselté s itt
fejdelom nagyon redukelt öföregből kell ilnem.

Jósem volod barátságólet
Arad, 1880 decemb. 7^{én}

öfönte híve

Hidegh Kalmán

116 mls

1090 / 1880

7

12

Erk. 1880 10/XII

A m. tud. akademié
II. osztágya titkárának.

A nemzeti gazdasági bizottság
hoz intézett felszólítás
fogalmán van jelen csém tudatni
hogy a nemzeti bizottság
1881. évi és az előbbeni évekre
megállapítva volt összeget kévi,
azaz 2000 ftot.

Budapest 1880 dec. 8. Béthy László
bizottsági jegyző.

1091 / 1880

8

Méltóságos
Tóth Károly rendes tagunk (1)
Tanácsky Gedeon " " (2)

Budapest 1880 December 8^{án}

Mint kértük,

^{akadémiai}
Az önkéntesülés határozata
folytatólag, az alapokmányok
41 és 43 §-ainak vonatkozó
részénél tekintvén a tanácskezelés
egy 12 tagból álló bizottság
fog alakulni, melynek a
másvári osztály és két tagját
kell kiválasztani.

Az osztály Méltóságosát
és

Tanácsky Gedeon
2

Tóth Károly
1. 2

úgy választották, hogy annak
idején a másvári osztályt
képviselethet a kiválasztás
helyett tanácskezelés
benn.

Mindis ezentúl Méltóságos
godat értesíteni szeretnénk
vagy, egyúttal mellékeljük
a jegyzőkönyvi kivonatokat,
mely az ide vonatkozó ha-
tározatokat magában fog-
lalja.

1092 / 1880

Juttuvány

Az Akadémia Math & Természettudományi osztályának olyan Juttuványai tárgyiban, melyek természetükkel fogva kizárólag juttóval szembehelyezkednek, és így a nemzeti nyelvvel szembe állítva nemcsak a közzétételük, hanem a megírásuk is szükségesnek teendő.

Az osztálynak három rendű Juttuványai vannak, a melyek mind 500 példányban nyomtatnak. A) Értekezések, B) a történelmi Juttuványai és C) Kültéri munkák Juttuványai.

Ezek közül az Értekezések a következő módon megosztottak:

α) ingyen szolgáltatás		
a) a bel- és külügyi tagoknak	(240)	(6)
b) a harai (100) és külügyi (55) intézeteknek		= 246
c) a perőnek		= 25
d) a hivataloknak		= 15
e) a föltérési hivataloknak		= 15
		456

β) szabad elárufításra 44

A történelmi és a kültéri Juttuványokból ellenben

α) ingyen szolgáltatás		
a) a történelmi tagoknak		15
b) a harai (85) és külügyi (55) intézeteknek		140
c) a perőnek		25
d) a hivataloknak		15
e) a föltérési hivataloknak		15
		210

β) szabad elárufításra 290

Ez elvire bizonyos szabadjon azon követelményre figyelmeztetni, hogy a kültéri kiadványokból bizonyos nepszerűbb munkák, vagy olyanok, a melyek iskolai képzésükre alkalmasok, elkelnek; ellenben a jevesen vett speciál munkák nem kelendők. Például Solósi növénytan, Cserwat villegézési kéni könyve, Bodayosi geológiai leírása kifogyhat, míg Koch a dunapart trachytvidék leírásából megjelenti, őt alig kell el 25 példány, és meg van meg 265.

Ebből kifolyólag indítványomat két részre osztom: először a speciál irányú s részletes szakmunkák ne nyg. maffanak 500, hanem kevesebb példányban; másodszor hogy az ilyen munkák volna ^{előleg} költés, melyeket nemcsak Kőri forgalomban kellene hinni, s értékét meg kellene engedni, hogy hivatalban az eredetiben utoljára lehet egy megismeretési latin német francia vagy angol nyelven.

A mi a nyomtatási munka számát illeti az a kültéri kiadványokra néve így állhat:

Elvők tükör 3 kiadvány	5		
Köri és külföldi iratoknak	140		
szövegek	25		
Töltési hivatalnak	15		165
<hr/>			
elérésiára	belviden	25	
	külfölden	60	85
			<hr/> 250

Tehát 250 példány elégséges volna mint minimál szám, mit ebből ebbre a munka természeténél lehetne 300-ra is emelni; úgy hogy a száma néve 250-300 gondolkodni megállapítandó.

Az ilyen munkákkal a hivatalnak nem volna költendő semmi, mert az elég ha az akadémiai hirdetésükben em.

littelik meg, vagy sokkal jobbat lehet a körösök arkoz
figyelemre.

A mi a mai nyelvet illeti, azt gondolnam, hogy a püreg
Külin a magyar szövegül, a munka végén „Résumé”
vagy „Anbring” cím alatt volna hozzá fűzendő, de
csak azon példányokhoz, melyeket az Akademia a Külföldi
intézetekhez küld, továbbá a perő 25 példányhoz, az
itt maradó elnöki titkári hivatali vagy bizottsági
példányokhoz, valamint azokhoz, melyek elnökségi
négeti beosztásnak Külföldön az érdeklődők részére
keresve.

Et így volna 1) a Külin kiadásánál 250 példány
mellett

Elnöki titkári hivatal	5	
Akademia küldi külföldre	60	
perő	25	
Külföldi arisztokrácia	60	150 példány

2) A bizottsági kiadásánál:

Bizottsági tagok	15	
Külföld	60	
perő	25	
Külföldi arisztokrácia	60	160

3) A értékesítésnél

Elnöki titkári hivatal	5	
Külső tagok	10	
Külső intézetek	60	
perő	25	100
Arisztokrácia külföldre	25	125

Tehát keresek összesen 200 példányban volna nyomasztani
a Külin mai nyelven & készített kivonatos megismertetés.

A művelteknek ilyen esetben minden más nyelven is röviden megismerés; sőt a Kés nyelven látnak el alevéket; ^{számbeli} ~~átalakul.~~ soknál 2 nyelvű fejezet alkalmasságát, egy a rövid selyén, más az alján; a kémiai elemek formulaikkal is látnak el hogy így azok egy részén hivatkorni lehet a más nyelvű hiv. nathán is így a magyar nyelvbe illentett művevények is nagy rendszerűk, hogy azok a más nyelvű megismerésben hivatkorni lehet, mi által ^(a kiállítás) ~~írás~~ lefe és kevésbé költséges. ~~kiállítás~~

Judiciumon értelmében tehát a math. és természettudományi osztály a maga körében, autonómiaja keretén belül elhatározza, hogy mindazon kiadványoknál, melyek nem csupán helyi érdekűek, hanem olyan udasokat vagy népszerűt foglalnak magok. ban, melyekkel a tudomány általában is előbbre vitetik, ha a szerző akarja, azon munkát ^(más nyelvűre) ~~magyarra~~ ^{átalakul} ~~nevezetesen~~ ^{átalakul beadott dolgozatban} latin német francia vagy angol nyelven is nyomtatják kivonatilag, s a magyar nyelvről külföldi nyelvre, de az ehez adott műveltekhez, frambeli táblázatokra vagy a füvegköre nyomott illusztrációkra hivatkori. A más nyelvű beadott megismerés a hazai intézetek és ^{hogy} ~~kereskedelm~~ jelölés nyelven nem, hanem csupán a külföldre menőköré csatoltat. nek, valamint a szerző kifestetvényeire. Ezen más nyelvű ismeretű kiállítás költségeit az osztály rovataiból vevőnek federezők, de ~~szükség~~ ^{szükség} ~~írás~~ ^{írás} nélkül, az az a magyar füveg után járva. Az értekezések osztályát kivéve nagy a bizottsági mint a külföldi kiadványoknál s nevezetesen a drága műveltek. lessel vagy sok számbeli által kísérteteknél lehet a jelölés. nyok fájmat telmesen rendelkezni s ez által a nyomtatás. többlet némileg federeit találva.

Ugy vagyok meggyőződve, hogy egy ilyen intézkedés által nyerne a tudomány és az Akadémia: a tudomány az egész világra s annak előbbre viteléről nemcsak elhatározni gondolkodni nem elég, hanem igazkorni kell az eredményeket

a mostanig rendelkezésre álló eszközök által megszól
könyveiben koráferkedőké tenni, az magyar tudomá-
nyos Akadémia pedig mint ilyen lévén a tudomány hal-
adásának jelében említett Akademiát követi, míg eddig
egyedül tudományi könyvtárak voltak munkáikat
Pálffy János íróirodalmakba átmenni s az Akademiánál
Akademiánál valóban szereplése a tudomány fejlődésében
a világirodalomban ~~valamennyi~~ többé kevésbé elmosódott.

Budapest 1880 december 12

Dr Szabó József
optálytitkár és
indítványozó.

Jegyzőkönyv

felvétel 1880 december 12-én Dr Szabó József akadémiai
tag és optálytitkár indítványa fölött ~~megszólított~~ bizottsági
taggyalásról. Jelen voltak az indítványozói Kivül Lengyel
Béla, König Gyula és Mankoff Lajos bizottsági tagok.

A bizottság Dr Szabó József rendes tag és optálytitkár
jelentései indítványát beható érmeire után magáéva
ette és ezzel az optályt bevezette.

Kelt Budapesten 1880 december 12-én

Mankoff Lajos
bizottsági jegyző.

Dr Szabó József
indítványozó és előadó.

König Gyula
Dr Lengyel Béla

8° cirkularul
1880 dec 13
10 pms.

Jegyzőkönyv

felvéve azon albióstrázi
"lépén 1880 dec 12-én
mely a Szabo-féle inditá
vany tárgyaltára volt
kikötve, a más nyelven
is kiadandó megismertetés
szágyában.

1093 / 1880

1880 12

Készlet előfordul 1880 2° cirkularul

A magyar földművelésügyi
minisztérium iránt.

Idővel valóban nemcsak
állatkeresés, hanem
állatkeresés

1. a néhai Barlanghy
László által az Akadémia
névén hozományozott és
és örökösökkel 5% kamattal
elhelyezés 1000 forint alaptőkével
ny. vonatkozó ügyintézés.

2. a néhai Rhédy László
hozományozott és örökösökkel
móltó eladásából befolyás
és egy harmad részben az
Akadémia által 2250
forintból szóló kötelezettség.

3. a néhai Marton Jánosnak
az Akadémia névén felaján-
lta 300 # ról szóló kötele-
zettség.

4. a néhai Hacker Károly
által a születési örökség
alap névén hozományozott
és örökösökkel 6% kamattal
elhelyezés 1000 forint alaptőkével
ny. vonatkozó ügyintézés.

Egyúttal fölleírem, hogy a
Barlanghy László-féle 1000
forintot és a néhai Rhédy

4. László-féle 750 forint
az Akadémia be nem
fizetett akadémiái ala-
pítványok; a Hacker-
féle 1000 forintot pedig
az Akadémia kezelésére
bizott alaptőkével
szóba írtam melé
sőtassék.

Budapest 1880 dec. 9.

Kiváló miniszternek
frat. örvény

1094

1880.

3

12

12

Tekintetes bizottság!

A folyó ér mártius havában a Tekintetes Bizottsághoz írt jelentésemben az elhagyott fény intenzitására vonatkozó optikai dolgotom elkeszítést írt október havára ígertem.

En ígértnek sajnálkozásomra, nem felelhettem meg mivel még eddig sem nagyobb teljes bontásban az a kísérletekhez szükséges segédanyagok.

Hírvérek ugyanis még egy rendkívül sűrűn vonalozott integráción, mely már régóta lett megrendelve, de nehézség miatt még nem készíthetett el.

Az eddig megrendelt segédanyagokból végre volt készítés már is egy új, eddig még ismeretlen módszerrel a fénynek derített fel, mely abban áll, hogy az ily sűrűn vonalozott fényre által visszatartott fény polarizációs viszonyai lényegesen különböznek azokról, melyek ugyanily fényre, de nem vonalozott felületről visszatartott fényre érvényesek.

E viszonyok közelebbi tanulmányozása is úgyszemint vonalozott rácsal történő megfigyelésekkel való összehasonlítás a dolgot megkönnyíti szükségesnek látom.

En okból nem készíthetett el dolgotom a megígért időben, bocsánatom e miatt a Tek. Bizottság elnöki úrnak, mon ígértél, hogy dolgotom legkésőbb júni ér május hava végéig közelhető állapotban lesz a Tek. Bizottság elé tárva.

A Tekintetes Bizottság

Budapest 1880 december 11-én.

alokatos elnöke

D. Fröhlich Főnök

egy. ny. N. Kovács

1095

A magyar tudományos Akadémia
mathematikai és természettudományi
Társulatának bizottságához intézett
beadványa

Dr. Fröhlich József egy új M. Tavasznak,

megyben

a "Folyamatosan lévő" optikai dolgozatok
már jelen állásukat tekintve jelentet.

1095/1880

Tíztest Bréttág!

Vonatkozópal a Dr. Örkény László ízeimű-munkájára:

A magyarországi Oligochaeták faunája, I. Terricolae rta., van francosra jelentési, hogy ezen 68 négyedét oldala terjedő s 3 tábla rajzzal ellátott értekezésben szerep az Oligochaeták egyik csoportját az u. n. Terricolákat azokat nemek s karáiban talált fajait és válfajait először főleg rendszertani, biológiai és elterjedési tekintetben; megfigyelve, egyúttal, hogy az e csoportra vonatkozó biontani és fejlődési viszonyokat leírva, egy hatón értekezésben fogja tárgyalni.

A munkától s az ahon cserült borok gyűjtésénél kitűnik, hogy szerep a Lumbrici-nak karán különöző vidékein proga-lommal gyűjtötte s azokat kelően szemlélve meghatározta nemcsak rendszertani tekintetben, de - a mennyire ez így rövid idő alatt lehetéges volt, - biológiai és elterjedési szempontból is tanulmányozta. E célból különösen kidöntötte a Vág - Gyara - Nyitra és Zsitva völgyeket, Loviká Visejád és Budapest környékét, a Balaton vidékét s az alvidék egyes helyeit.

Ami a munka tartalmát illeti, szerep mindenképpen az idevágó ismeretekkel ellátott gyűjtés mellett órálló értékelés

/.

alajján, folyékony s könnyen érthető" irélylyel
leírja a Lumbriciánálra vonatkozó miadásou
jellegzet, melyek a nemek és fajok meghatá-
rására s az öfves család rendszeres osztályo-
zására fontos peggel bírnak; ezután áttér
az egyes nemek, fajok és válfajok leírásá-
ra s tüzetesen ismertetéi azoknál
lehetőségét és biológiai viszonyait. A munka
végén külön értekezés a Lumbriciánál föld-
rajzi elterjedéséről keintettel a hazánkban
előforduló fajokról.

Minderrelöl ítélfik, hogy perzö a Lumbrici-
ciánál családjából hazánkban eddig 11 fajt
és 17 válfajt talál, melyek a Lumbricus,
Euterion, Criodrilus, Allolobophora, Allurus és
Dendrobaena nemekhez tartoznak. A fajok közt
van egy a tudományra néve egészen új faj,
(Criodrilus dubiosus), és 5 új válfaj.

A munkához mellékelt 3 tábla 47 ~~ábrát~~ ábrát
tartalmaz, melyek természet után készülték, cu-
nosak és mind eredetiek, s nem Goepé emelil
az értekezés tudományos értékét.

Meg kell még jejjernem, hogy perzö a gyűjtött
hazai fajok nagy számú példányaiból hét külön Collec-
tiót állított öfve, melyek egyike a leideni öfve-
gos múzeumnak küldé, a többit pedig hivatalos
hazai tudományos intézetekhez adományozta.

Terintoe hogy a perzö a kitűrtt nem könnyű
feladatnak egyik jelentékeny részét: az Oligochaeta
Terricolák termépetraját önálló kutatásfol
és észlelések alapján jó sikerrel oldotta meg,
s a nevezett munka egy érdekes fegyveres.

7
pontos leírását foglalja magában, eredeti ábrák
kal illusztrációval, s felintve hogy az a nemcsak
* hasznos fűvészt de a tudományt is új
fényekkel gyarapítja, - azt a kiadványt is
ajánlhatom a tartalom.

Budapest, 1880 december 12.

Lella Györgyváros
arad. kerületi tag.

116

1096 / 1880

Kivonat a M. T. Akadémia II. osztályának 1880. december
4-én tartott értekezlete jegyzőkönyvéből.

2. Olvasatik a több akad. tag által a j. é. nov. 22-én tartott összes ülés-
ben bemutatott azon indítvány, mely az akad. alapszabályok
44. és 45. §§-ának oly szerű módosítását kéri, hogy míg az
Akadémia elnöke négyre a három évenkénti újra választ,
hatóság fenntartatik, a másodelnökre négyre oly rendelkezés
történjék, mely szerint a másodelnök, a három év leteltével, a
legközelebbi három évi cyclusra újra választható ne legyen.

Az összes ülés az indítványt 12 tagból álló vegyes bizottsághoz
utasítja, mely bizottságba az igazgató tanács a maga kebeléből
hat tagot, mindannyik osztály pedig két-két tagot választ.

Az indítvány élénk eszmecsere szolgálatán, alkalmas, an-
nak szükségére mutatkozott, hogy az osztály nyilatkozzék, mily-
elvi állást foglal el az indítvánnyal szemben. A kérdés szava-
zásra bocsátván, a nagy többség adta nyilatkozott, hogy az
alapszabályokban a másodelnökre négyre semmi változá-
st nem kíván. — Engedvén azonban az összes ülés felszólí-
tásának, az alakítandó bizottságba két tagot választani ha-
tároz. Választottak pedig nagy szavazattöbbséggel Tanár,
ky Gedeon és Toth Lőrincz urak.

Miről az illetők is az összes ülés értesítendők.

Pesty Lajos
osztálytitkár

Ér. dec. 13. 1880.

1097

Torda és Aranyosvár egyesült hatóságok címere tervezését a m. tudom.
Akadémia archeologiai bizottsága helyesnek és szabálys-
nak nem tarthatja, mert az összeíjzte két címere pais
zövetségét, de nem egységet jelent. Ott szobtak összeíjzte
címere paisokat kapni álni, hol egy jogkör, hanem kü-
lön egységet kell kifejezni. Így például a házastársak
egy zövetségét de külön egységet képviselnek két egybe-
íjzte paison.

Torda és Aranyosvár a régi koros értelmében egy testbe
olvassott helyhatóság, követhetőségük az is egy címeres
pais illeti. A kettős paisnyi címet csak akkor használhat-
ná, ha külön külön helyhatósági önállóságra esetleg egy fő-
ispánságot képezne.

Valamint Pestnek s a többi egyesített vármegyéknek is
csak egy címeres paisok van, így Torda és Aranyosmegye
sem viselhet más különbséget

Ha tehát az egyesített törvényhatóságok közönsége új és
szabályos címet kíván, - a jelenlegi terv visszavételével,
jelölje ki azon általa benyújtandó tartott címerképeket,
melyeket csak is egy paisba összeállíthatóknak véli.

Kelt Budapesten 1880. é. december hó 12. kén

H. Engelmann kinc.
előadó.

Sulány László

Elnök

Torda - Aranyos

A m. tudom. Akadémia archaeologiai
Bizottságának véleménye az egyesi-
teti Torda megye és Aranyos-rék
hatóságok új címereinek ügyében.

1098 /
1880

Kiát ezikk a m. t. akademia matematikai
és természettudományi állandó bizottságának 1880-
dik évi December hó 13-ikán tartott ülésének jegy-
zőkönyvéből.

7) Az 1881-ik évi működés tervezete s költségvetése a Könyvtárakban lesz
megállapított bizottság az 1878-dik évi nagy-
gyűlés által két évre választván,
működését az időszakra előre megál-
lapított terv szerint osztotta be. Fel-
szólította hazánk tudósait, hogy
közöljék vele ama kísérleti buvá-
lataik s az ország természettudo-
mányi megismerését célzó viz-
sgálataik tervezetét, melyeknek ki-
vitelére az akademia támogat-
ását kívánják igénybe venni.

E felszólítás élénk visszhangot
keltett s a bizottság a két évre
együtt 10.000 forintnyi dotatio fe-
lett rendelkezvén: tizenméggy ha-
zai tudósunk tudományos buvá-
latait nagyobb mérvű segélye-
zéssel támogathatta. Ely módon
buvárlatokkal megbízottak Dr.
Lipócz Lajos és Dr. Hlidayh Kál-
mán az ásványvegytanból, An-
tolik Károly, Dr. Heller Ágost
és Dr. Fröhlich Izor a physikából,

Dr. Koch Antal, Dr. Róth Samu
és Schafarzik Ferencz a geológiából,
Teschler György, Mocsary Sándor
és Dr. Orley László az állattanból,
Dr. Fodor József a közegészségtan-
ból, végre Dr. Plösz Pál az élettan-
ból. Dolgozataikat eddig befejez-
ték Dr. Fodor József, Antolik Ká-
roly, Dr. Róth Samu és Teschler-
György; a többiek legkésőbb néhány
hó alatt ígérk munkálataikat
sajtókészen beküldeni.

Ezen, különben az idő rövidsége
miatt előre látott késedelmre a bizottság
működését megakasztotta annyira,
hogy kényszerítve lett a dolgo-
zatok kiadását a jövő évre halasz-
tani. Az erre szükséges pénzüsség-
ről gonduszkodva van az igazgató
tanács ama határozata által,
hogy a bizottság költségrovatá-
ból a jelen év végén fennmaradó
összeg e célra a jövő 1881-dik é-
vre fenntartatik.

Az 1880-dik évi nagygyűlés al-
kalmával a bizottság újra, és pedig
három évre választatván meg,
működését az előbbi módon - te-
hát 3 évre előre megállapítandó
terv szerint kívánja folytatni.

Ezenkint 5000 ft felett rendel-
kezőkén, három év alatt oly valla-
latokat létesíthet, melyeknek költsé-
gei 15.000 ft-ra rúgnak. E sze-

1.
rint a költségelőrányszat a három
évre a következő:

Dolgozatok segélyezésére.....	8000 ft
70. év kimutatására.....	2100 ft
Izevők díjazására.....	2100 ft
Műmellékletekre.....	1600 ft
Az előadó tiszteletdíja 3 évre..	1200 ft
Osszesen	<u>15.000 ft.</u>

A bizottság e három évre spó-
ló általános költségvetésének a m. t.
akadémia III. osztálya s igazgató-
tanácsa által beendő elfogadására
esetében hírlapok útján felváltó-
tást fog intézni hazánk tudósai-
hoz, hogy küldjék be annak tudo-
mányos buvárataik s az ország
természettudományi megismeré-
sére irányított kutatásaik ter-
vezetét, melyeknek kivételére a bi-
zottság segélyezését igéymbe venni
kivánják. Az erre beérkezendő
tervezetekből fogja a bizottság ki-
választani a segélyezésre méltó-
kat s módjában lesz ily segélye-
zésekre esetleg 8000 ft erejéig vál-
tálkorni; mely összeg a dolgoza-
tok természeté szerint részben már
előre, részben csak azok befe-
jezése után - tehát a máso-
dik vagy harmadik évben fog
kiadatni.

Ez általános tervrethoz
móten a jövő 1881-dik évi költ-
ségelőrányszata következőleg

8^k értekelet
1880 dec 13.

állapítható meg:

Tudományos bevételek
tök támogatására ... 3000 ft
Kiadványokra 1500 ft
Apróbb kiadásokra ... 100 ft
Előadó tiszteletdíja ... 400 ft
Összes kiadás 5000 ft

E költségelőirányzatba mindenek felvéve a bizottság 1879 és 1880-dik évi vállalatainak befejezésére szükséges kiadások, melyek a bizottság 1880-dik évi 5000 ft-nyi általánnyából fennmaradó Tösszeg által fedezve lesznek.

Ta pénztas mai állása szerint előrelátott
Tulaj 1000 ft-ny
Budapest, 1880 December 13^{án}

Prötvös Loránd

a math és term. tud. bizottság
előadója

Kiirt cikk a m. t. aka
demia matematikai és természet-
tudományi állandó bizottságá-
nak 1880-dik évi december
hó 13-ikán tartott ülésének
jegyzőkönyvéből.

1099 / 1880

Társell Akadémia.

Thilon jelen —, az 1876-iki vizáradás alkalmával a bu-
na budapesti szakasában eszközölt vizsgálások-
részek" című munkámat a t. akademiának been-
nel felajánlani szerencsém van, — egyúttal azon
öngyáradásomat adok kifejezést, hogy azon esetre, ha
a t. akadémia szóbanforgó munkáimat kiadványai
közé felvenni elhatározza — tekintettel a külföldre
— mellőztassék egyúttal elhatározni azt is, miszerint
a magyar kiadvással párhuzamban, annak francia
kiadvata is napvilágot lásson. —

A köveghöz mellékelt ábrák — költésig kimélet
szempontjából — talán minijárt magyar és fran-
cia felirattal adhatnának. A kövegh kényelvéi ki-
advatásának aránya pedig példánul olyan volna, hogy
200 példány magyar kövegh mellett 300 példány fran-
cia kiadvat nyomtatassék. —

A kiadvat francziára való átfordítását de Ge-
rambó Atilla ur volt szives magára vállalni. —

Továbbá — mint a t. akadémia is látni mellőz-
tatik — a munka egyes részei még hiányosnak s
az ily rövidsége miatt csak érintéssel jelle-
vők. — E hiányok pótlása céljából kérem a ké-
rőt visszaadását azon esetben is, ha a t. akade-
mia annak kiadvatát elhatározni mellőztatik,

8^k értekezlet
1880 dec 13.

9 pms

igérve én egy szeresimint, hogy ez alkalommal a stö-
veg Kifüggetlenségét magyarosságra tekintetében
felmerülhető kivánalmaknak is eleget teemlek.
Ismilon végül a t. Akademiát illető
munkám kivételére nyitott folkémi bátor kedv
egy szeresimint maradtok

Budapestten 1880 december hó 13 an

a t. Akademiának

aláíratos utalgaja

Horváth Gyula

miniszternek ny. r. tanács
és a t. Akademiának tagja.

1100 / 1880

48645 szám.

A folyó évi october hó 24^{én} 48645 szám alatt
kelt leiratom kopcsán felkérem az aka-
demiát, hogy a Torda-Aranyos megye er-
mes berveveteire vonatkozólag kért véle-
ményező nyilatkozatát velem mielőbb
közölni sziveskedjék.

Buda Pesten 1880 évi december hó 11^{én}.

a miniszter helyett

Dinnnylöf
államtitkos.

A magyar tudományos akademiának

Buda Pesten

Oct. 15. 1880.

1101.

Ham

15297

et Magyar Tudományos Akadémia főtitkára hivatalának

Budapest.

Budapest, 1890 December 14

Tessent J. de Quin kérés b. levelei s az annak
kapcsolatban beérkezett

Barlanghi László félté alapítványi jegyzet.

Rédey László félté egy harmadrendben az Akadé-
mia illető kötelezettség

Marton János kötelezettség 300 # ról

Hanka Károly alapítványos vonatkozóngyimeset.

Mivel az emlények, örök alá veszték, s a Bar-
langhi, Rédey és Hanka is vonatkozólag bizonyos
előjegyzet.

Teljes bizalommal

MAGYAR FÖLDHITEL INTÉZET

László Freimut

Ed. Aug. 15. 1850.

1102.

Nagyszásó

1) Weverl Gusztáv r. helynök

2) Tholy Kálmán " "

Tek.

3) Nagy Gyula (ei Daltóczy Lajos) főjegyzőnök

4) Maróti Henrik " "

Budapest 1880 December 13^{án}

1. 2.

A förtendőnk bizottságának
f. hó 11^{én} hozott hatá-
rozata értelmében van szu-
remségek Nagyszásóval
ékesíteni, hogy az 1881 évi
budgetbe való felvitelre,
illetőleg kiadásra felaján-
lott munkát, - sőt
sokkal ezen budget, és alle-
poltján, - az említett kö-
szakban ki nem adhatják.

3

A förtendőnk bizottság
a XVI szárad közigazgatás-
ról szóló munkát az
1881 évi költségvetésébe
újra felvette.

Errel biztelt a város-
szóval azon meggyőződéssel
van szremségek ékesíteni,

1103 /

1880

3
12
hogy a bíróságnak f. hó
11-én határozata értelmé-
ben az említett munka
késze kérését a köve-
seleimül 1881 évi június
1-ig be kell adni, hogy
még jótör bírulat Valh
adathasít.

A mennyben ez
nem történnék, a munka
kiadása eljöttnek volna
szökendő.

4)

A történelmi bíróság
f. hó 11-én hozott határozat:
Lával a II. József kirárol
stóló munkák kiada-
sát arol újra is gondos-
kodott 1881 évi költözé-
seleiben.

~~Adis~~

~~Aradban~~

Egyáltalán azonban fel-
tehetően mondni ki hogy
e munkák kiadására
nagyobb részben jött évi
május 1-ig, teljes kérésre
pedig június végig legrés
benyújtva, minthogy ki-
törés a munkák
kiadása 1882 évre fogva
halasztott.

A III. osztály November 13-án
tartott értekezésének jövő évi
előirányzatának tárgyalásával
foglalkozván, felmentet arra,
hogy a jelen évi az értekezésre
megnevezett 4500 forinti összeg elé,
szelvények birtokult, és nyolc elfogadott
értekezési kiadásainak fedezésére
kiírásik: az értekezési kiadásainak
a jövő évi 5000 forintot kéri
megnevezésű.

A Szegedi Tanács az 1880-ik
évi a III. osztálynak Petrusal Ottó
r. i. „Egy fogatási gémszerző
elmelet” című munkája kiadására
1300 forint engedélyesen.
Mint hogy ezen munka a bírálattól
még nem ment keresztül, és egy
szegedi alá nem volt adható: az
elmelet díjazat az Költészetbe
nyra felvételei kéri.

Továbbá: Horvath Ignác l. i.
„Az 1876 vízvezetési alkalmával
a Duna budapesti szakaszában
elkötött vízvezetési méretek”
című munkájának kiadására
az osztály 2000 forintot, és egy
összesen 8300 forintot kéri.

A Matematikai és Természeti
Tudományok bizottság az 1880-ik
5000 forinti összegű Totatiót a
Köztudományok ^{leje} kiírása fel.
kannalni:

Tudományos buvárlatok támasztása
3000 ft.
Kiadványok 1500 ft.
Előadások 400 ft.
Építési kiadások 100 ft.

III omaly

1104 / 1880

A Nagytekintetű

magyar tudom. Akadémia math. és természettudományi

tudományi állandó Bizottságának.

Helyen tisztelt Bizottság.

A magyar tudom. Akadémia math. és természettudományi állandó Bizottsága, folyó évben osztályrészemül juttatott kitüntető megbízása is jelentősen anyagi segítségével lehetővé tette nekem, hogy a kisírteti tudományok előbbrevitelét és hazánk természettudományi megismerését célzó némes feladatának megvalósítása körül, csak egy erőmmel, egyszerű munkásként én is közreműködhessem.

Midőn ezen részem névre nagybecsű megtiszteltetés és folyton teljesített munkálatomat befejezve, a Tekintetes magy. tud. Akadémia elé' teljesíteni szerencsém van, nem mulasztatom el, hogy a tekintetes Akadémia kitüntető bizalma és nagybecsű támogatása folyton mélyen érzett hálámnak is köszönőtemnek ez úttal is kifejezést ne adjak. Ha szerény dolgozatommal sikerült a kitűzött cél elérésén bármi kereset is lendíteni, akkor munkám- és törekvésemért magamat kitűzötten megjutalmazottnak éreznem.

Ahíj egyébekre névre vagyok a tekintetes Akademiának
Kelt, Aradon 1880. évi december hó' 14. éi

legteljesebb szolgálója
Dr. Hudegh Kálmán

$\frac{117}{5}$

1105/1880

14

Méltóságos Baró Ur!

Miúthogy a szeptember hó végén a m. tud. Akademiához
beadott, barlangkutató'saimról szóló jelentésem
sorsáról eddigelé semmiféle hírt nem hallottam,
Méltóságához bátorkodván fordulni aron aloratos
kérelemmel, méltóztatassék engemet egy pár sorral
tudósítani, hogy mi történt értékesítségemmel.

Egyúttal van szerencsém aron tárgyak jegyzékét körd
ni, melyeket a newreki múzeumnak már átadtam.

1. Számos barlangi medve esont a haligócri, Stovikgyi
és ó-rursini barlangból.

2. Arvicola agrestis	11. Cervus tarandus	} Novi helyről
3. " arvalis	12. Myodes torquatus	
4. " raticeps	13. Cricetus frumentarius	
5. " + gregalis	14. Sorex vulgaris	
6. " nivalis	15. Arvicola glareolus	
7. Lagopus albus	16. " amphibius	
8. " mutus	17. Talpa europaea	
9. Myodes lemmus	18. Rana (temporaria)	
10. Lagomys hyperboreus?	19. Több madár esont.	
	20. Az arvicola fajokról végtagjai	

21. *Foetorius annua*
22. *Myodes torquatus*
23. *Arvicola amphibius*
24. " *nivalis*
25. " *gregalis*
26. " *ratticeps*
27. " *agrestis*
28. *Lagomys pusillus* vagy *hyperb.*?
29. *Lepus variabilis*?

O-Russin. Antall barlang

30. Obsidián szilánktörések az o-russin Antall barlangból
31. Két oldalról criszolt kovaszilánk a halizócsi barlangból.
32. Egy kihegyezett bordacsont a halizócsi barlangból.
33. Egy másféle csontcsőr ugyanonnan.

Az említett csontoknak egy részét még július hónapban Buda-
pesten való tartózkodásomkor adtam át a nemzeti mu-
zeumnak, a csontok másik részét valaminek az eskü-
zöket ma adtam fel a postára.

A nemzeti múzeum a beküldött mikrofauna által oly
kínos bírtokába jut, melynek már régen iszi hírnévé,
s nemelen hogy erentül már azon helyrebben lészen,
hogy harral leleteinket legalább nagyobb részt, mu-
gunk fogjuk meghatározhatni.

Méltóságodnak eddigi ismételt lausított jóindulatát
megköszönve és futóbbi kérelmemet megújítva nemcsak

Löcsőn 1880 decz 1-ben

Mély tisztelettel

Róth Sándor

1106 / 1880

16

Mélyen tisztelt Bizottsági Előadó Úr!

A M. T. Akadémia Könyvtársági Bizottsága, a kiadandó fordítások köré Ranke Lepötvet o. XIII. és XIII. izárad papírjairól írt munkáját is felvette. Mintén úgy tudom, hogy a munka fordításra még eddig senkinek sincs kiadva, bátorodom annak egy fejezetét mutatvánnyul beküldeni azon kéressel, hogy ha a mélyen tisztelt Bizottság annál megvan elégé, a fordítást reám bízni kegyeskedjék.

Biztosíthatom a mélyen tisztelt Bizottságot, hogy fő törekvésem lesz a reám bízandó feladatnak, nem csak a dolgotat józaga, hanem pontoság tekintetéből is megfelelni.

Bátor vagyok azt is megemlíteni, hogy az esetben, ha a mélyen tisztelt Bizottság Ranke művét illetőleg másent határozna, kérsz vagyok, akár német akár francia nyelvtől bármely más művet fordítását elvállalni.

Már ez alkalommal is bátor vagyok a mélyen tisztelt Bizottság figyelmét felhívni Thierrynek, "Ré-
cits des temps Mérovingiens" című jeles munkájára,

mellyben a közeplői barbar élet átmenetlenségül van raj-
zolva. Szerény nézetem szerint irodalmunkat e mű for-
ditásával egy igen érdekes munkával gazdagodnánk.
Hírelmetet megújítva maradtam

mellyen tisztelt Előadó Úrnak,
Budapesten, 1880 decr. 16.

elératos rolgója
Dr. Toldy László
(N. Kelen u. 9.)

89

1107 / 1880

16

A második osztály

Vélelőszámviteli 1881 évi.

II Osztály, Életemészt, stb.		4000
A történelmi bizottság	19,000f.	
Az archaeologiai bizottság	6000	
A nyelvészeti bizottság	2000	
	<u>21,000</u>	21000
A philologiai irók leirásai ká- magyarázása		1000
A Korona művelési leirásai		1500
A jogi művelési előkészítés		400
		<u>27,900</u>

Budapest 1881 December 18^{án}

1. 10 12.

XII 18.

1108 / 1880

Melteságos akadémiai Gyargató Tanács!

A Melteságos Gyargató Tanács eddigele 1200 forinttal firetetett elő a „Literarische Berichte aus Magam” című folyóiratra, s azért 300 példányt kapott azon külföldi Akademiák és Társulások, meg az akadémiai külföldi tagok számára, a melyekkel csereviszonyban állunk, s a kik akadémiai tagjai. Eddig negyedévi firetetekben jelentek meg a Berichte: de már régen éreztük annak szűkölyét, azokat havi firetelekre változtatni. Azt a szűköly-érzetét pedig az utolsó idők eseményei még elevenebbé tették, egyrészmind azt is követték, hogy a pubika tudományos értesítésekén kívül, a külföldet társadalmi mozgalmairól is értesítsük, s

ez által parancsálni igyekszünk azon ha-
mis felfogást, melyet sokan oly skivezen
terjesztnek Magyarországról és a magyar
államról; mely hamis felfogás pedig hogy mily
ártalmas nekünk nézve, a tapasztalás eléggé
mutatja. A havi füzetekre való változtatás
a folyóirat tartalmának bővítésével jár; ez
pedig neveli a költséget. Azért a folyó-
iratnak árát is 4 forintól magasabbra 5
vagy 6 forintra kell majd emelni. Azon-
kívül, hogy a gyorsabb értesítést elérjük,
a külföldre menő ingyenes példányokat is,
tehát az Akademiának előfizetett példá-
nyait, postán kell ez illetőknek elküld-
deni, mert Brockhaus útján, a ki Akad.
emiánk bizománya, nem kaphatná a
füzeteket eléggé korán.

Mind ezeknél fogva kérem a Mel-
főságos Akadémiai Tanácsot, méltóttakék
az eddigi 1200 forint előfizető pénz
1800 forintra emelni, - a mi a 300
ingyen birtküldendő példányok árának

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or a page from a manuscript. The text is dense and spans most of the page.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or a closing line.

Handwritten text at the very bottom of the page, possibly a date or a reference.

A
"Literarische Berichte
aus Ungarn"

Folyamotló

a

Méltóságos Akadémiai
Tudományi Tanácsok

1109 / 1880

Nagymellettő-sági Igazgatótanács.

Júlyó hó 8-án több napig tartott súlyos betegségbe esvén, orvosi ápolást kellett igénybe vennem s még most is gyógyítás alatt vagyok, mi a jelen, különben is terhes téli időszakban, nagyon nyomásterő kiadásokkal terhelt, melyeknek rendszer napi működésteim fevére mellett, még sem felelhetek: alárólvaan esedezem a Nagymellettő-sági Igazgatótanácshoz, hogy a nyomásterő helyre-tem könnyítésül, részemre némi segélyösszeget kegyesen utalványozni méltóztatassék.

A Nagymellettő-sági Igazgatótanácsnak

legutánabbi tagja

Berecz Wásoly
m. t. akad. javítótag.

Budapesten 1880 dec. 19.

A. M. T. Anna Lénia
Nagy-méltóságú Izergató-
Tanácsához átadatos
Kölyamodása

Benei Károly
m. t. a. javítottan.

1110 / 1880

Figyelmeztetés

A folyó évi december 31-én
a M. Tud. Akadémia által ki-
adott "Kövessző-pályázat"
kötetideje jár le:

1. A gróf Teleki József-
féle dramai pályázat. Szépirodalom 100 arany 25.
 2. A gróf Nádasdy Ferenc
féle (Élbenélő költés) pályázat. 100 arany. 6
 3. A Hunyady-pályázat
(A magyar szövevény elmélete) 80 arany. Nem jön
 4. A Fehérhattyú-pályázat
(Külföldi-magyar szövevény) 500 forint. 2
 5. A Athenaeum-pályázat
(A magyar kiadványok története) 100 arany. Nem érkezik
 6. A Belső-pályázat (Róbert Károly és Nagy Lajos
reformjai) 1200 forint. Nem érkezik
 7. A Olvanyi-Fraknói
pályázat (A magyarországi
esimák története.) 800 forint. Egy
 8. A Olvanyi-pályázat (A
Pálos-rend története.) 250 forint. Egy
 9. A Grove-pályázat (Schopenhauer
és Hartman bölcsészete) 60 arany. 3
 10. A Cratogeomys-pályázat (A
magyar és lengyel nemzet évi
közvetlen) 1500 forint. Nem jön
 11. A Dina-pályázat (A
angol agó ingadozás)
100 arany. 4
 12. A Lévy-féle nyílt pályázat
(A mezőgazdasági történetek) 500 forint. Leggy ajánlás
- Ugyanakkor a fent kitért ha,
háromig behitendő az az
1878-1880 évi történeti anyagot

írói munkái,
melyeknek
1851-ik és naggyűlésen
"Tudományos" szakosztályi nagy
gyűlési munkái és a Magyarországi -
mellékgyűlési munkái.

Minden pályázati
és versenyző munkái
a M. Tud. Akadémia
főtitkár hivatalához érkezve
Köszönettel.

Budapest 1880. Szeptember 20-án.

Magyarországi
főtitkár

Harv

1 (200 arany)

4 (50 arany)

1111 / 1880

A M. Tud. Akadémia, a
Pécsey József-féle alapítványból,
egyszer arany forint pályadíj tisz-
ti, a Kövesszé feladat-
kérdésre feladatára kielégítésére:
„Adassék elő” Bosnia története,
a magyar fennhatóság alatt, a
XII. század közeletől Tájra des,
ésig.

A pályamunkát (idegen kézzel,
kötés és írá, lapraírásra és köté,
a szerző nevével, polgári és tartal,
maró pecsétével és jelt és

A pályamunkát 1880 december
31-ig a M. T. Akadémia főtit-
kari hivatalához küldendő be.

A jutalmat csak abszolút tisz-
tanyos becsű munkáinak adatik ki.
A jutalmazott munka a szerző
tulajdonára marad, de ha a ki-
köszelés azt egy év alatt kiadni-
ka ezt nem teszi, az Akadémia
fel van jogosítva a munkát,
kötésre kérésletélj nélkül, köze,
bocsátani.

A pályamű idegen kézzel, kötés
és írá, lapraírásra köze legyen.
A szerző nevével, polgári állását és
lakhelyét tartalmazó pecsételt
levélben ugyanazon jellegű álljon,
mely a pályamű címlapján. A
jutalmat nem nyert pályaművet
kérhetik az Akadémia levéltárában
maradtak.

Budapest 1880 december 20.

frankói Vilmos
főtitka.

1112 / 1880

1113/
1880

A M. T. Akadémiának az 1880. év november 22-iki-
től ugyanazon év december 20-ikiáig a követési
ajándék-csere-és köteles könyvpéldányok listája:

I. Testületektől.

Kön. Bayerische Akademie der Wiss. München. a) Sitzungsberichte.
- Math. Physik. Cl. 1880. 4. H. Philos. Philol. u. Hist. Cl. 1880.
3. H. b) Abhandlungen. Math. Physik. Cl. XIII. B. 3. Abth.
Philos. Philol. Cl. XV. B. 2. Abth.

Académie Impé. des Sciences St. Pétersbourg. c) Mémoires. Tom. XXVII.
No. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. d) Bulletin. Tom. XXVI. No. 3 (les jés.)

Academy of Sciences. New York. Annals. Vol. XI. No. 9-10. 11-12.
Vol. I. No. 1-2. 3-4.

Connecticut Academy. New Haven. Transactions. Vol. III. P. 2.
Vol. IV. P. 1.

Smithsonian Institution. Washington. Annual report for 1877.

Amer. Geogr. Society. New York. Journal. Vol. VII. VIII. X.

Finn. Sids. Sällskap. Helsingfors. Suon. ja Ruotsal. Sana-
kirja. 14. Wihko.

Gesellschaft für Erdkunde. Berlin. a) Verhandlungen. VII. B.
Nr. 7. 8. u. Extra. b) Mittheilungen der Afrikanischen Gesellsch.
II. B. 3. H. c) Zeitschrift. XV. B. 4-5. H.

R. Microscopical Society. London. Proceedings. Vol. II. No. 12.

R. Geographical Society. London. Journal. Vol. III. No. 6. No. 6a.

Amer. Philosophical Society. Philadelphia. a) Proceedings. No. 101. 102.
b) Catalogue. P. III.

Revista de las lenguas. Pamplona. Revista Euskara. Anno 3. No. 31.

Kais. Akademie der Wiss. Wien. Anzeiger. 1880. Nr. 23. 24. 25.

London. Akadémia. Krako. Szawordania Kom. do Badania,
Tom. II. Zesz. 1. Pamietnik. Widze Matem. Prizr. Tom. V. Widz.
Filol. Histor. Liter. Tom. II. Rozprawy. Tom. VIII. Sud. Ser.
XIII. Teofila o sztukach Rozmaitich. Roznik 1879.
Legenda obrazowa. Katalog. Zesz. 5.

Histor. Statist. Section. Grün. Schriften. XXIV. B.

K. K. Geol. Reichsanstalt. Beis. Verhandlungen. 1880. Nr. 14.

K. K. Statist. Central-Commission. Beis. Ausweis über den aus-
wärtigen Handel im J. 1879.

Biłi szlar Akadémia. Lágab. Rad. Kraj. St. III. & III.

Meteor. m. l. Körper. intizet. ~~Beis.~~ Jahrbücher. XV. B. 1. Th.
XVI. B. 1. Th.

Magyashoni földmérő társulat. Gyűjtemény. Földmér. Érték. 1880. 8. sz.

Angol Normány. London. Great trigonometrical survey of India.
Vol. I. II. III. IV. V. Annual statement for 1877. Re-
sults of the rates etc. Agricultural returns for 1877.
Statistical Abstract. 5 dar.

Éstat. amerikai Normány. Washington. U. S. Geological and Geogra-
phical Survey. 1877. Commissioners report. 1877. First annual
report of the U. S. Entomol. Commission for 1877. Report
of the Commission of agriculture for 1877. Annual report
of the comptroller of currency for 1878. Miscellaneous
Publications. No. 10.

Olasz Normány. Róma. Movimento della navigazione 1879.
P. I. ed appendice. Critica e riforma del metodo in An-
tropologia. Gli istituti e le scuole dei sordomuti in Ita-
lia.

K. K. Királyi miniszterium Budapest. A közoktatás állapo-
sáról szóló kiegészítő jelentés.

X A m. k. igazságügyi minisztérium rendelkezései gyűjteménye. 1879. X Sopp. Anfangsgründe der Ungar. Sprache für die 2. Klasse. X Ugyanaz für die 3. Klasse. X Subst. Elemen és koron. X Ugyanaz németül. I. II. B. X A gabori kúria kelmései. X Ugyanaz németül. X A magyar ijjaság könyve, haza. 7. 8. 9. füzet. X Landesgesetze des Jahres 1879. 3. H. des Jahres 1880. 1. 2. H. X L. Kossuth: Meine Schriften aus der Emigration. 1-14. Teil. X Magyar gazdaságiok lapja II-23. sz.

Inacnitál F. nyomdaja. Szatmár. X Magyarországi vándorlások előidéződése. X Spienit Kossuth.

Prof. fősola nyomdaja. Kolozsvár. X Acta r. sc. Universitatis Claudiopolitanae Anni 1878-79. Pars II. X Erdélyi képek naplói 1881-re. X Nagybányai naplói 1881-re. X Erdélyi Múzeum VIII. évfoly. 6. 9. sz. X A kolozsvári ref. collegium értesítője 1878-79-ra.

Egyházmegyei nyomda. Arad. X Calendariu pe 1881.

Liegler K. nyomdaja. Komárom. X J. pártok. I. évfoly. 2. füzet.

M. k. egyetem nyomdaja. Budapest. X A kelenes bizottság előterjesztése az alapítványok és alapítványi alapok tárgyában. X Gyógyászat. 1880. 43-50. sz. X Néptanítók Lapja. 1880. 20. 21. 22. sz. X Acta r. sc. Universitatis Budapestensis anni 1880. Pars I. X A közoktatás állapotáról szóló kelenesek jelentése.

Saját kiadású munkák

X Társas. Értekl. VI. köt. 6. 7. sz. X Párt. Értekl. IX. köt. 3. sz.
X Term. Értekl. X. köt. 1. sz. X Math. Értekl. VII. köt. 18. 19. sz.
X Nyelvtud. Közlem. XVII. köt. 1. füzet. X Almanach 1881-re. X Értekl. 1880. 7. sz.

Stettin
H. Braun & Co.

Kedves Barátom!

Jelen soraim kisírtében ide-mellékeltem van szerencsém a "Nagytekintetű"
Akadémia math. és term. p. tudományi Bizottsága kitüntető-szigélyre
folytán weközölt dolgorátomat, néked, mint a fenti Bizottság indult
előadójának és írtelével beküldeni.

A dolgorátombot tartozó demig hiányzó: az egyes ásványok term. p. p.
rajzi sajtóságait feltüntető részeit, Dr. Szabó József tanár úr lelt oly p. p.
szokat postolálag küldésiteni; - We tekintetben máj int. kertem velem
Budapestről való távozásom kor- de ut. ilag levelet utján is. —

Nem mulasztatom el oralkalommal újolag közölni
nyilvánítani irányomban támasztott szives íg. edert, s engedem meg hogy
még arra kéhesdek: miszerint oride csatolt is fentnevezett Bizottság
intéretű közönségi iratomat szives kedvel. nevében, közönségi p. p.
kisírtében és írtelével átnyújtani. — Ar akadémiahoz intéretű
ny. levelemet, dolvasván kélek p. p. l. —

S most forró baráti köszönetem kisírtében üdvözl.

Arad, 1880 decemb. 24-én

Legőszintebb híved
Hidvegh Kálmán

1114 / 1880

24

LÉNÁRD ERNŐ

ÜGYVÉD

KESZTHELYEN.

463

Tisztelt

Herrnka József magyar Akade-
miai ügyész Urnak

Budapesten

Van fennem igen tisztelt Karórá-
s Urat ezennel megnyugtadni azon hat-
o. e. fövintet, melyeket f. hó 22-én
kelt bevestevetelhez csatoltan a magyar
Akademiának a néhai Bródy Antal
és neje Csaplovics Karolina házassági ügyében
selyemített eljárásom díja fejében hiány-
 nélkül megkaptam.

Tisztelettel

Keszthelyen 1880. dec. 24. Kiss Károly
Lénárd Ernő

25

1115/1880

12

Kivonat a M. T. Akadémia II. osztályának 1880. december
4-én tartott értekezlete jegyzőkönyvéből.

1. Dr. Pauler László elmondja, hogy azon megfigyelésénél
fogva, mely szerint az Akadémia másodelnökevé
választott, incompatibilisnek tartja, hogy a más,
sodik osztályban az elnöki széklet tovább elfoglal-
hassa. Midőn az osztálynak az eddig iránta ta-
músított hivatalomért köszönetet mond, figyelmébe
vitt az Ugyrend 26. §-ára, mely szerint az saját el-
nököt a nagygyűlés értekezletében választja. Szük-
séges tehát, hogy a nagygyűlés idejéig az osztály
elnököt helyettesítsen.

A szavazásra fölkért értekezlet bevadolta 22
szavazatot, melyek közül 21 szavazat ismét Ipolyi
Arnold rendes tagra, egy szavazat Földi Ló-
rincz rendes tagra, — is így Ipolyi Arnold helyet-
tes osztályelnöknek kihirdetvén, ez eredmény
az összes ülésnek bejelentendő.

Pesty Frigyes
osztálytitkár

July 13. 1880.

1096

II *omnibus*
clerk

Ért. den 17. 1880.

iii6

I onsdag

Jordbr

A hobb. onsdag

Nyugta

3 arax: Három o.é. forintból mely összeget aláírott
a néhai Szász Katalina hagyatéka ügyében
Boris Barnabás ellen lefolytatott perben
hozott I és II. bírósági ítéletek benyújtásáért
Tebinteles Hlinka József istál mint a magyar
Andamánys academia ügyésztől hiány nélkül
köszönettel felvettem.

Kassán 1880 évi december hó 27^{én}

arax: 3 fut.

Krómy Endre

5/2

1117 / 1880

hamisdomus, mely elvileg oly elutasítón viselkedik az idegen, akár pogány, akár keresztény, akár xvidó iskoláit iránt, öntudatlanul azok tradícióit, mondáit, iskoláit jelle magáira: úgyhogy nincs más vallás, mely annyi idegen táplálékot emésztett meg, és fogadott be, mint éppen az iszlám.

En lényeges tartalmú s magyarázó műnek, mely míg a szabályt a sok ismeretlen anyag kiaknázásával megkepi, addig a nemcsak intő sőt lájuss változatos tartalmával s a te nyel síp elvanderével gyönyörkölteti, úgyhogy a mulatni kívánó- nak annyi élvezetet nyújt, amennyi tanulmányos az okulást keresőnek.

Nem hallgathatók el azonban, hogy a stíl itt ott idegenszerű, és oly apró hibákat mutat, melyeken egy tolkonnással segíthetünk ugyan, de azok kizárítása nélkül mindenesetre solat vesztene a munka az irodalmi becséből. Mellyen ajánlom a becses művet kiadásra. Budapestten nov. 22^{én} 1880

Ballaży Mór

1120 / 1880

2.
nem hozott részleteire fejezt érte, megismerteti azon szellemi kinyerés-
ket, melyek a puszták társadalmát élő vad fajnak hatalmas nem-
zeti alakulását értik elő, és sajátos irányú fejleszkedését szem-
szellik.

Legújabb időkhöz a tudomány a klasszikus műveltség sémáit
át nézve is ismét meg a mohamedanizmust; az iszlámot mint az arab
népszellemének és a Kr. u. a VI. századig folytatott fejlődésének szünté-
ges terméket fogták föl. E szerint Muhammed csak kivívója volt az
nakh a vallás szellemének, mely az arabokban, mint semmi fajban, már
amenny is lappangott és a prófeta fölépése által csak formát nyert
és tudatos kifejezésre jutott.

Amint ellenében Goldriker az arab irodalomból meg-
szett adatok alapján a következőket történelmi igazságos mutatja
ki:

1. Muhammed tana nem volt az arab társadalom odáig
való fejlődésének eredménye, hanem inkább mindannak tagadása,
amit az arab nép geniusának ismerünk.

2. Eppen a sivatag lakói, a beduinok voltak azok, kik
saját szellemi irányuknál fogva a melikni prófeta társainak ter-
mészetes ellenfelei voltak, még pedig nem pusztán politikai okok-
nál, hanem egész létükükkel, szellemük irányánál fogva.

E tételhez bizonyítására eleven képet adja az ara-
bol Muhammed előtti állapotainak, és megmutatja, hogy a bedui-
nok a polytheizmus legalacsonyabb fokán állottak, s erkölcsi életük
keves, igen léteztelenné erényben határozódott.

Muhammed fölépése a vallás és erkölcs egész új vilá-
gát tárt föl a beduinok előtt és szellemi felsőbbiséggel erőst vi-
vta a sivatag és elmeben, meghódította a sivatag eliz csomó
primitív emberét. Megragadó hőresszességgel mutatja ki Goldriker
hosszú herra, mikép növekszik és erősödik Muhammed új szelle-
me az erőszakos és állhatatlan törzsek közele. Amint arabban
idővel folytatva a mohamedanizmus mind tagabb körökben terjed,
s több-több hódításokat tesz: nem izolálhatja magát azon népek
szellemi életétől, melyekkel érintkeznek, s így törzseik, hogy: „a mi

Velemény

Goldriker Ignácra, „A szatav vallása és az iszlám” című műve.
Május 18.

Kelcs, mely nemrég ideje Európában csak mint a mesék és tündérek
országát volt ismeretes, néhány évvel óta, hála az orientalisták fárado-
zásainak, mint jobban kezd lényegesen valóságos vöröst, megjelenni a mi
világ előtt.

Haránkban, az igaznevetű kelcs népe körött csak Vambéry
nek a legkiválóbbi érvelés kifjlesztett nagyvratári munkássága foly-
tán keletkezett némi érdeklődés a kelcsi nyelvről és népek ismerete iránt
és sokadtal fiatal emberek, kik az orientális tanulmányokkal behatóan
foglalkoztak. Ezek körött első helyen kell megemlítenünk Goldriker Ignácot,
mint Vambéry egyik legjelesebb tanítványát.

Goldriker nagy, mint Vambéry, első munkáival a külföld
előtt lépett föl, mert általános, világirodalmi érdeklődés kíváncsatai köré-
sre világirodalmi nyelv alkalmasságnak mutatkozott, sikert és elisme-
rést is csak azon az úton várhatott és nyert is.

De azért Goldriker csak nagy mint Vambéry is,
nem ~~csak~~ hanem még egész lélekkel magyarral lemmi, és mindazon fu-
dományos értekezéseit, melyek iránt haránkban is hirt érdekeltséget
szelhetni, magyarul írta és folyóiratainkban tételle közzé.

Most a mohamedán szellemvilágot ismerető nagy
munkát is magyarul, mely bizonyára még fogja nem sokára talá-
ni útját a világirodalomba is, mert egyaránt jeles, szigorúan fudo-
mányos módszerrel, mint értekezési tartalom és vonzó előadása-
mál fogva.

„A szatav vallása és az iszlám” azon iktörő munkák
közé tartozik, melyek az adat-bizonylatok realis alapján az el-
hamarodott általánosítás által megvesztegetett ítéletet helyreigari-
tani kívánják.

Goldriker e műve merőben eredeti alkotás, mely minden
az iszlám eddig nem ismert, nagy ha ~~nem~~ ismert, ~~szel~~ ~~lő~~ ~~en~~ ~~sz~~ ~~in~~ ~~t~~ ~~á~~ ~~b~~ ~~a~~

Ért. Aug. 19. 1880.

1126.

I Oskola

Fótai

Mélyen tisztelt Tudományos
Akadémia!

Mint országos és járadságtalan mi-
velője, történelmi tudományomnak, le-
velek ma a mélyen tisztelt Tudományos
Akadémia elé, hogy az 1877-ben megjelent:
"Az okmány iratok története Európában"
ezimű műveimmel az 1880-iki akadémiai,
esetleg a Marsubányi féle mellett juttatásom
pályáram.

Műveimet megjelenésük a fő-
városi sajtó egyhangúlag kedvesen fogad-
ta és több naplós kivonatokkal is közlött
belőle.

Ami megírásához szüntelenül nyá-
got és kezes kézzel tettem anyagi áldo-
zatokat és járadsággal, de egygerminél
lelkesebb energiáimmal gyűjtöttem, és a
könyvek kiváló becsé talán éppen abban
áll, hogy a meglevő források mind fel-
használtattak.

Bátor vagyok még azt is meg-
jegyvenni, hogy a befolyt négy év alatt a "Frank-
lin-társulat" kiadásában megjelenő
Történelmi-Könyvtár számára husz kötetet
istam, melyek egy kiadatul, mely
most van sajtó alatt, mind megjelentek, és
hogy jelenleg a közép-kori művelődés törté-
netének szerkesztésén dolgozom.

Mélyen tisztelt Tudományos
Akadémia, nem tudok művem mellett

egyebet feltörni, méltassák azt Rigoró
és igazságos ítéletekre azaz, kik a tudó-
mány magaslatain élve a könyvnek előnyei
és hasznosságait csakhamar felismerik.
De ha járhatatlan odaadás, anyagi ellen-
mondhatóság, szorgalom és ügyesség, ha
becsület és lelkiismeretes törekvés lesz,
csodálatos, hogy nem mondok le a remény-
ről: hogy a mélyen tisztelt Tudományos
Akadémia közös meglátásával fogott
találkozni.

Ugyül azt sem hagyhatom említé-
ni részem, hogy súlyos és nehéz anyagi
gondok közt élek és dolgozom, s ha sítka-
völne az akadémiai jutalmat elnyer-
nem, a jövőben gondtalanul adhatnám
magamat egészen oda buvátkodásaim-
nak és tanulmányaimnak, s hogy az
eddigienél egy alakilag mind lassab-
ban tökéletesül minden megismerés és
juttathatókhatnám.

Művem egy példányát ide
csatolva a mélyen tisztelt Tudományos
Akadémia kegyes jófogásúját edve, na-
rabbam a legmélyebb tisztelettel.

A mélyen tisztelt Tudományos Akadémia előtt,
Csáktornyaiban, 1885 évi december hó 14-én.

aláíratai/Polgája:

Szász Gyula,

Kéjcsanak reményes tanár.

Ért. den. 21. 1860.

1131.

Nagyjásalom.

190

Nagyméltóságú Vallás- és Közeletásügyi
Minister úr!

Nagyméltóságod f. év június
1-én 796 eln. szám alatt
kelt leiratában felhívni mélt.
létesen az Akadémiát, hogy
Pohony Ernő ^{nek} ~~számtal~~, legfelsőbb
teljesen beendő" elfogadás végre
benyújtott francia - magyar
nyelvi tárgyában véleményét
közölje.

~~Az I. osztály a munkát~~
~~tervezte~~

Van azonban Ezer esze
Van szerencsés excellentiájával
Pohony Ernő kornis, hogy az
I. osztály indokolt feltételezése
szerint, a munka ügy elrendezésére
mint feldolgozásra néve
oly csásari Kéretmény, mely
a létes" francia - magyar szó,
tárcákhoz viszonyítva sem olyan,
hogy abban akár az iródalom,
akár a Közelet használható
munkát nyelme, minél fogva
semminemű Kéretkezésre nem
ajánlható.

Fogadja egyébként excellentias
kvalitással töltetlen kifejezését.
Budapest 1880 dec. 20.

Az elnök úr
alatt

Kellekeltetett
a Közelet.

1133

1880.

37

12

12

A Szentlélek magyar tudományos Akademiájának
munkái és levelezésének alkalmi kiadványának.

Budapestben

Szentlélek kiadvány!

A magyar tud. Akademiájának Szentlélek kiadványát, melynek az idők
Tudományi fennmaradására, igen sok tudományos levelet foglalkoztat, s egyelőre
kötet aural is, hogy Magyarországon leírni a régi fákul bíráni is vagy
sőt kiadni fogja, mint az Amerikaiországon a "Kilford" fákul más
fajtáit. E mellett igen sok adatokat gyűjtött és újabb rajzolatokat min.
den egyes fákul kiadott, kik sőt a Szentlélek kiadványát rajzolat
alkalmazták. Tudományi katalógus a levelezés kiadványát gárolta is az
irodára nem esztotta a kiadványokat nem vedélyes.

Minap írtam, hogy a fákulak rajzai, melyek a magyar fákul
maddágra is költőre kerültek, más a használati körben vannak
és lassankint elpusztulnak, sőt elhanyagolva magukat, a régi
meglévi rajzokat magyarságnak is a Szent Akademiának közzé adni
sint használatára kedveskedni.

Budapestben ezen a 12 rajzot kiadványt megköttem
azon kiadványt, hogy azokat sivezen elfogadni miltorlapok

Budapest 1878 febr. 6-án

alán magyarságnak
Beosztott Lőrincz

A Tekintetes magyar Ludoványos Akademiának
math. és természettud. állandó Birottságának.

Budapestben.

Tekintetes Birottság!

A magy. tud. Akademiának díszlelteti tagja, boldogult istv. Tübingyi János, igen sok tudományos levelet foglalkozott, s egyebet kört avval is, hogy Magyarországon levő régi fákot leírni és rajz. ezit kiadni fogja, mint az Nemzetországban a külföldi fakkal már történt. E célra igen sok adatokat gyűjtött és egyes rajzolókat min. den egyes fákot kioldott, kik sőt leírásukhoz rajzokat rajzolat elkészítettek. Tübingyi kálála a levelek kivételét gátolta és az irókora nem asszotta a boldogultnak kenvedélyeit.

Minap értesültem, hogy a fákra rajzai, melyek anyagi fá. nádtagba is köllőrebe kerültek, más a harmadik kértben vannak és lassankint elpusztulnak, arint elhatároztam magamat, a még meglevő rajzokat megsemmisíteni és a Tek. Akademiának leírás see. mint használatára kedveskedni.

Bádonkódon erennel 12 rajzot díszleltel megküldeni aron kéréssel, hogy ezeket szivesen elfogadni méltosítsák.

Budapest, 1878 febr. 6^{án}

atis. roglyója

Bernáth Lőrinc

Erk. denz 21. 1880.

1134.

12

11

Tisztelt Igazgatóság!

Vonatkozva f. évi november
28-án kelt körlevelére,
van szerencsém a Tisztelt
Igazgatóságot elköszinteni;
sőt a M. Tud. Akadémia
mai napon tartott ülésében,
kereset határozat értelmében,
s ezentúl az Akadémia
önre kiadványai meg
fogtak a részvevő ref.
Kun-tanoda könyvtárában
keltetni.

Budapest 1880. december 20.

En com etc.

1135

1880.

1880. 18. ünnepély birt.

A magyar tudományok akadémia
nagyemlékségi ünnepségeinek

Budapesten.

A főváros törvényhatósága által Rudolf
honörökös Ő Fenségeinek menegzője, illetőleg a
fenséges párnak fővárosunkban leendő tartózkodása
alkalmából rendeltető ünnepélyességek kivételére
kiküldött bizottság a megállapított ünnepi
programmba többek között a főváros feltörekvé-
sét és virágzását egybekötve kivilágítását is
felvette, s az eddigi megállapítás szerint a fővá-
ros költségén a főváros főterei, usái és uszái,
nemkülönböz a főváros tulajdonában lévő épü-
letek a lehető díszesen fognak kivilágíttatni.

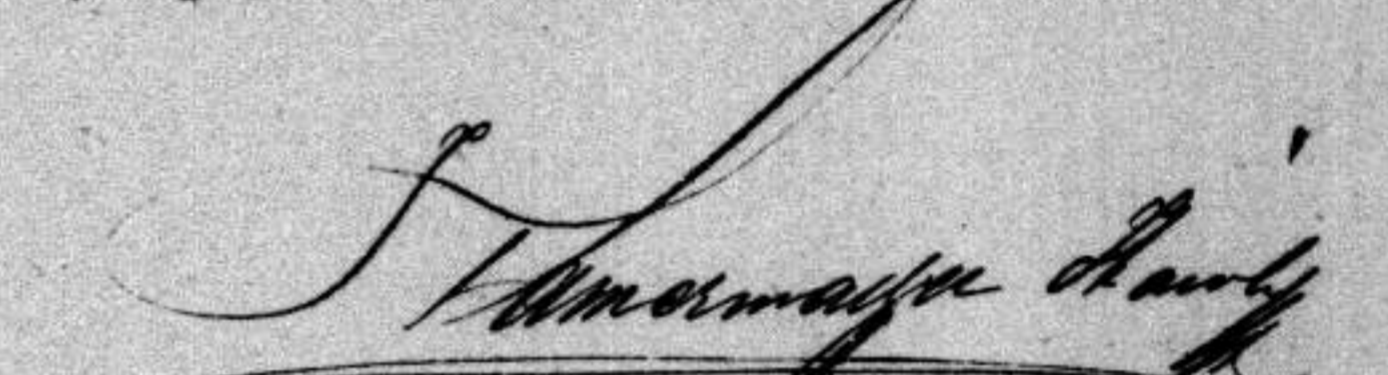
Az ünnepély-rendeltető bizottság törekvése egy-
általában ott irányul, hogy programja egészben
és így a kivilágítás is minél nagyobb és fé-
nyesebb módon sikerüljön. E törekvés azonban
csak akkor lesz megvalósítható, ha a főváros
mintén egyes polgárai hozzájárul ahhoz s meg-
hozza az erejéhez méltó, nem nagy költséggel járó

általános. Az "ismeretlen" bizottság Kült.
növevénye és bírálmas fűzős e tekintetben
a nagyobb társulatoknak, inségek és testü-
leteknek a kivilágításban való részvételük
s elhatározta, hogy azokas eme fel is kéni.

A bizottság határozatához képez van
szerepének emnélfogva a címes felkérni, mi-
szent a tulajdonában, avagy birtokában lévő
háznak illetve helyiségnek leheső díjazás ki-
világításáról gondoskodni sziveskedjék.

A kivilágítás napja, mikély az végleg
meg lesz állapítva, nem fogok kéni a cím-
mel határozatának köztü.

Budapesten 1880 december 16-án

Kiv. tanácsos-polgármester.

Feb. Aug. 23. 1880.

1137.

Tristyrax

Kiírt cikk.

A. M. S. Akadémia 1880 dec. 20-án tartott öszi-
ülésének jegyzőkönyvéből.

231. Ötvenedik art. ösztály előterjesztése, mely szerint az
ügyrendben a követhető változtatásokkal ajánl:

A. 30 §. C. pontjába visszahelyezendő a régi Ügyrend
ezen pontja: „Egy késsel a nagy gyűlés közt az ajánlatok
a főtársak által, hasonló módon végett a többi ösztályok
közötti közlésnek.”

B. az 64 §. (Kön akademiái tagoktól bármely munka
vagy egyéb fogadtatás el vizsgálata végett, ha valamely aka-
demiái tag, illetőleg az ösztály-érseket a végre történő
ajánlatja:) című részben, helyébe a követhető §. fogadtatás el-
v. Kőn akademiái tagoktól bármely munka csak az ösztály-
érseket után terjesztendő az Akadémia elébe. minden
ily munka a főtársakhoz küldendő be, ez azt az ösztály-
elnökhez teszi át, a kik vizsgálata végett az ösztály-érseket
előbe terjesztik. Ezenben minden kívül az akademiái
tagok bármely nem akademiái tagmunkáját ajánlhatják
az ösztály-érseketnek birtatva?

Az I. ösztály ezen indoklásaival, előleges tárgyalás
végett, a másik két ösztálygal közölték.

fratruvitlung
főnökai

880

12

~~1139~~

231

W. J.

Kiint irakely

A M. S. Akadémia 1880. december 20. in tartott
összes ülésének jegyzőkönyvéből.

34. A II. országgyűlés engedélyt kér Wernheimer Ede
és Bellocray János jogakadémiai tanároknak részére, hogy
az előbbi két című értekezésük: „Franciaország ma”
gazdaságában szeptember II. József császárral és II. Frigyes po-
zsa király találkozásával;” az utóbbi pedig „Ma”
sigli életéről és munkáiról” kiadó költségét az orsz.
gyűlés egyik ülésén felszámolhassa.

Az engedély megadására

fratnövéletlen
főnök

1850 12

1141

234 *Al.*

Körs Örikk

A. M. S. Akadémia 1880. December 20-án tartott összes ülésének jegyzőkönyvéből.

231. Olvassatik az I.^o osztály előterjesztése, mely szintén az ügyrendben a követhető változtatásokat ajánl:

a) Az 20 §. c. pontjában vizsra helyzendő a régi ügyrendben pontja: „Egyhessel a nagy gyűlés előtt az ajánlatok a főiskolán által, hasonló tudomás vegett, a többi osztályok, kat kölcsönösen közöltsenek.”

b) Az 64 §. (Kém akadémiai tagoktól bármely munka csak úgy fogadjatik el vizsgálata végett, ha valamely akadémiai tag, illetőleg az osztályoktól és végre külföldön ajánlja) című részben, helyébe a követhető §. fogadtassék el: „Kém akadémiai tagoktól bármely munka csak az osztályoktól és végre külföldön ajánlja” című részben az Akadémia elöbe, mind az ity munka a főiskolánhoz küldendő be, az az az osztályoktól hoztassék, a kik vizsgálata végett az osztályoktól elöbe ajánljatik. Szomban minden kívül az akadémiai tagok bármely munkáját ajánljatik az osztályoktól bíratalára.”

az I.^o osztály érem indírói, előlegestárgy alás végett, amásita két osztályal közöltsenek.

fratnoivtlun
jónkai

1. Erklärtes 1887
2. ^h _{per}

1143
1880

~~1139~~
231 *Alj*

1880

Külső Okiratkönyv

az M. L. Akadémia 1880. dec. 20. án tartott ülése-
ülésének jegyzőkönyvéből.

239. Olvassatik Rámady Dénes és Sissy Amédée,
mint a Gazette de Hongrie szerkesztőinek levele, mely-
ben előadják, hogy Rámady Dénes „Revue hongroise” című
újság havi folyóirata indítani meg, oly névből, hogy abban
a magyarországi tudományos munkásság eredményeit és
a magyar irodalom termékeit ismeressék. A folyóirat
beszéléséhez az Akadémia anyagi támogatását kéri ki,
és sürgeti kérik a folyóirat szerkesztésére az Akademiának
irányadó befolyású bizottságát.

az Akadémia Rauler Ewaldar másodelnök el-
nöklése alatt Hunfalvy Rát Gyulai Rát, Hegyessy Gyose
és Szakóczy Vilmos st. tagokból álló bizottsággal küld-
te, oly névből, hogy az ajánlat tárgyában véleményét
a január 2-án tartandó üléseire megvitassa be-

fratnövelvény
főnökei

1144
Ak. 239.

A magyar Tudományos Akadémia II osztály

ajánlja kétharminad szötöbbséggel

Fürdőlelteli tagok

Majláth György, országbíró, a felsőház elnöke,
a magyar jogtudomány egyik diszert., 1863 óta
a magyar akadémia igazgató tanácsának
tagja.

Revdés tagok

1) Flajnik Gyula egyetemi tanár, 1871 óta
akad. lev. tag. Kinek az akadémia két ízben
megítélte a Markibányi jubileumát, és ki ön-
álló kutató és alapító és az európai szak-
irodalmat is átkaroló számos dolgozattal
gazdagította hazai irodalmunkat.

2) Thaly Kálmán országgyűlési képviselő, ki
már 16 év óta az akadémia köréhez tar-
tozik, és kinek munkássága általánosan
el van ismerve. Mint a magyar történel-
mi társulatnak majd kilenc éven át tit-
kára és a Székelyek szerkesztője nagy be-
folyást gyakorolt a történettudomány ter-
jesztésére és minélítésére. Mint kiválólag
a Rákóczy korszak felderítője, e téren gaz-
dag eredményeket hozott lelt.

Levelező tagok

1) Károlyi Árpád, a bécsi litográfusműhely fo-
galmazója. Nemcsak barzóság, hanem alapos
ferrésismeret, önálló feljegyzés, gondos la-

mulány és egyes földvezérs jellemtük mun-
kásságát. Számos ismeretlen forrást nyitott
már történelirodalmunknak, mint ezt a
Történelmi Társ és a Századok tanácsjék.
Önálló munkái: "Adalek a nagyváradi béke-
s ar 1536-38 évek történeléhez." "A Dobó-
Pálffyra felő öfseestíves történeléhez 1569-
1572." Remélhetőleg történelirodalmunk
egyik legtermékenyebb művelője lesz.

2) Környai Terenc, a székely-keresztes álla-
mi tanítóképző intézet igazgatója, "A Székelyföld
közigazgatási és közmivelődési állapota" című,
Budapesten 1879 ében megjelent munkájánál
a székely mívelődési és igazgatási ügyek
ezen förtökös pályájánál járunk. Szersó-
nyú, gondolat és szervezetenél győzködő az
idevagyó adatokat és ezeket helyes kritikai
feldolgozás, a székelyföld és nép jelle áll-
pokáról köhélelles, kimerítő és valószínű
képet nyújt munkájában. Szersóval e kéren
több munkásságot is várhatunk.

3) Majláth Pál, a Nemzeti Múzeum könyvtá-
rának őre. Eredményei az Archaológiai Közle-
ményekben, az Ertelőkben, a Századokban, a Tör-
ténelmi Társban, Magyar Könyvtársulában,
a magyarországi karpáliegyet Cökönyveiben
stb. öt jeles szakmunkák munkáják.

4) Myskovsky Viktor, az 1872-ben alapított
Magyarországi németlékek idegenes birtok-
ságnál egyik legmunkásabb tagja. Számos

maradandó becsü régészeti emlékei jelent
meg több az Archaeologiai Közleményekben,
Kiváló figyelmet érdemel a bairói templom,
monographiája, melyet az 1879 évben megje-
lent Monumentik IV kötetében számos
ábrákkal közzét. Ferris több köztudat-
són is szerepelt. A milánói "Collegio
internazionale di Scienze, Lettere ed arti"
al "leclero" tagjainak választottak.

Külföldi tagok

1) Bertrand Saubert, a st. germaini Múzeum
igazgatója és főleg az ősrégészeti tudomá-
nyok szerencsés előmozdítója Francia-or-
szágban.

2) Hildebrand Gaun, a stockholmi kir. rég-
észeti Múzeum első öre és az ottani rég-
és történelmi és régészeti Akadémia
titkára. Több nagyobb munkát írt Svéd-
ország és Jüland összekötés. Folytat: "A
svéd nép a pogány korban." "Europa törté-
nelmi népei." "A svéd. történelmi emlékek
kötetek" (4 kötet). "Jülandi élet a regék
korában." - Hildebrand leginkább parolált,
és terjesztette hazájában azt az elmélet,
hogy a Régészeti Congressus 1876-ban
Párizsban tartották, és azt nagy mértékben
ki is értékelt.

3) Lepkowsky Josef, a krakói jégelőre-
tervező, az archaeologiai tudós tanár, a rég-
észeti bizottság tagjának elnöke és
az archaeologiai Múzeum igazgatója. Fla-

Kéjő régiségek és műemlékek Kiadása, és leírás mellett Magyarország műemlékeit ismertette, nevezetesen a bányái, gőz-erőket és vasúthálózat, Slossok Vid' Krakóé és magyarországi műveit. Legújabbban Bazsóczy István irányítás gőzfeldekése és sülkőpolinája fényes restaurációjának eszközlése által nevezetünk elismerténe és jöggémet szereth. —

1148
1880

A gr. Teleri féle pályára 1880. dec. 31-ig
követendő pályaművek listája.

- I. A világok. Promóciójáték 3 felv. Felige: „A sors határozza
Mendnyajunk felét.”
- II. Meretem és dőlötlet. Vígj. 3 felv. Felige: „A fa veszteg
áll, az ember úgy gyarapszik ha dolgozik.”
B. Eötvös József.
- III. A gyűlölet. Vígj. 3 felv. Felige: „Inim cuique.”
- IV. Álmúriak. Vígj. 3 felv. Felige: „A lányszakmák szótok, a
menyem is érthet belőle.”
- V. Az eladó jószág. Vígj. 3 felv. Felige: „1881.”
- VI. A borajás kőr. Vígj. 3 felv. Felige: „Pusztuljon el minden
gyáva pimase.” Tharspere.
- VII. A házias. Vígj. 3 felv. Felige: „A meretem, a háziaság sirja.”
- VIII. A férfi ingóság. Történelmi vígj. 3 felv. Felige: „Nem az idő határ,
ami változik.” Madách.
- IX. Új paradicsom. Vígj. 3 felv. Felige: „... a te akarattal a
te férjed birodalmában lésszen és néki biro-
dalma lésszen rajtad.” Az Ur urava Evattól.
Móres I. 3. 16.
- X. A rokonság. Vígj. 3 felv. Felige: „A dícsőség csarog-
kőny göröngyös az út.”
- XI. A tilla. Vígj. 5 felv. Felige: $\text{Ἐπιεστε τε κρηνα πικρα και}$
 $\text{ἐμην τιμωρατ' ἁοιδων.}$
- XII. Az utolsó kaland. Vígj. 3 felv. Felige: „Hass, alkosd gyarapíts.”
- XIII. A ver. Dráma 3 felv. Felige: „Egyedül az erény az, mely
benniadet a siron talis követni fog.” La Rochefoucauld.
- XIV. Konst a kemény vitéz és hős társai. Dráma 3 felv.
Felige: „Vita brevis, ars aeterna.”

- xv. Güschék. Vigj. 5 felv. Felige: „Komédia.”
- xvi. Az abbi szerelme. Dráma 5 felv. Felige: „Bármily veszedelmes ez értelem hatalma, Vele megmérkőzni mindenki alkarna.”
- xvii. A hagyomány kánsor. Vigj. 3 felv. Felige: „A varme-
röket a szerencse segíti.”
- xviii. A kikk. Vigj. 5 felv. Felige: „Vigjáték hős nélkül.”
- xix. Appius Claudius. Komorjáték 5 felv. Felige:
„Sors bona, nil aliud.”
- xx. Alhikmet. Felige: „Hová törekedsz?”
- xxi. A korszellem. Képmű 4 felv. Felige: „Mielőtt ítélnék,
vizsgálgódjunk!” Beaumarchais Figarója.
- xxii. Vértani iszsena. Dráma 4 felv. egy utójátékkal.
Felige: „Olvass és ítélj úgy, hogy a bírálót a
szerzőt, ha nem jutalmazza, legalább oktassa.”
- xxiii. Kalók. Dráma 5 felv. Felige: „Skinponpanál
az illat kedvesebb.”
- xxiv. Két apa. Vigj. 3 felv. Felige: „Jöttek a szőlők.”
- xxv. A bolond malom. Vigj. 3 felv. Felige: „Reserü denger
a gyamatkodás.”

1151

1880

1880 dec

Nagyszécsény

Dr. Szabó József

titkár úrnak.

II

"Diákai és értekezése" Szabolcs megyei
kérege - mely honnani vélemény
adás végett elküldött - szerinte
nem feltétlenül aron igényeknek,
mivel ma a tudományos értekezé-
sek köztünk. Csupa vélemény, semmi
bizonyítás. Judo kolássa határozatlan
kifejezésekkel kélvénál. Ezért
alig hiszem a tud. Akadémia sorsá-
ról kiadhatónak. Hogy nem nyilat-
kozom egész határozottsággal,
annak oka hogy nálunk itt hol
nem nyilaték alkalom se éjre,
legyalább a discussiót felkötő, dolgo-
zatoknak körében, ha csak nem
körténik az Akadémia sorsáról. //

Tisztelettel
József

Budapest 1880 dec. 30^{án}

Szabolcs megyei
tanács

1152
1880

Mathews

1880

Dec 30

1881 sz. évi.

Nagyméltóságú Erőfői Elnök Úr!

Öcs. és apost. kir. Felsége folyó évi december hó 17^{én}
kelt legfelsőbb elhatározásával Dr. Pauler
Tivadarnak a magyar tudom. Academia második
elnökevé lett megválasztását leghegyelmesebben jóvá-
hagyni méltóztatott.

Íkiról Nagyméltóságodat folyó évi november
hó 24^{én} 1881 sz. évi alatt kelt becses elhatározás további
okiról eljárás végett értesitem.

Togadja Nagyméltóságod kiváló fiórtelen
összinte nyitvánitását.

Budapesten 1880 évi december hó 24^{én}.

Trefler

Nagyméltóságú Erőfői Elnök Úrnak
a magyar tudományos Academia elnöke képe.

1
Erl. dez. 29. 1880.

1153.

Az Akadémia múlt évi
december 20-án tartott
örmes ülésén benntartat,
ván Pármány János és
Laury Amédée uraknak
egy „Revue Hongroise” cí-
mű francia nyelvű kö-
nyvszatandó irodalmi fo-
lyóirat segélyezésé tárgyában
beadott emlékiratjuk, bi-
zottság küldetett ki, oly
célból, hogy ez iránt véle-
ményét a legközelebbi örmes
ülésen terjessze elő.

A bizottság múlt évi
december 30-án örmegyházán,
beható tanácskozás után
a következőkben állapodott
meg.

A bizottság kívánatosnak
tartja, egy oly folyóirat lé-
tesítését, a melynek fel-
adata volna: nemzetünk
tudományos és művészi
munkásságát, irodalmunk
kiválóbb termékeit franc-
osa nyelven az európai
közönség aron részével is

/ Kült. min. öv.

megismertetni, a melynek
a nevét nyelvi követésé
által nem lehet hatni.

A bizottság továbbá az
meggyőződésben van, hogy
egy ily folyóirat létesítését
és működését elősegíteni
nem esik az Akadémia
szándékára és hívatására
Kollatárin kívül.

Mielőtt azonban az Akadé-
mia a megindítandó
folyóiratot erkölcsi és anyagi
tanácsadásában részesítene,
meg kell nyugtatva lennie
arról, hogy a folyóirat
az Akadémia erejével
és irányával összekapcsolva
fog követni. E célból a
bizottság azt óhajtja, hogy
a folyóirat szerkesztője
igyekezzék egy akadémiai
tag közreműködését meg-
nyerni, a ki az Akadémia
közében a szerkesztés iránt
meg álláspontra és érde-
keit képviselne.

A mi az anyagi segélyezés
módját és mértékét illeti,

a bi
art a
lyet a
bó ca
Berio
s. i. a
nam
a me
nah
lener
kárta
A
az Ak
Hongr
rendel
600
1881.
Pudap

a bizottság leghelyesebbnek
azt az eljárást tartja, mely
szet az Akadémia egykamarás,
b'váltatás a „Literarische
Berichte” irányában követi,
i. i. az Akadémia bizonyos
számú példányokra fizet elő,
a melyeket külföldi tagjai
nak és az Akademiával
közviszonyban álló külföldi
könyvtáraknak küld meg.

A bizottság ajánlja, hogy
az Akadémia a Keres
Könyvtár-tól 150 példányt
rendeljen meg, és e célból
600 forintot vegyen fel plusz
1881. évi költségvetésébe.

Budapest decembei 30. 1880

Dr. Jankó Sándor
nemzetbizottsági elnök.

Rev.

1154 /
1880

A földművelésügyi miniszternek

Vannak szerencsém elterjedési,
közgyakori akadémiái néma,
dőltek leadásukról csak ~~szó~~
rovatait a Természettud.
ministry és Könyvtáriadó Bi,
rosszágok rovataiban mutat,
Kiváló megismerésük, illetőleg
a ki nem adott ömögék viccendők
és ezen rovatok javára a
jövő évi számadásba. A
többi megrovatásnál a
megismerésük ömögék kölcsön
szelint a közgyakori akadémiák
alapja

Budapest 1880 dec. 30-án

Adad Kőr-
Egyszer.
Jelen
Társ.

Elmua span

hiltiit

deg. 30.

1155/

11850.

80

1879. december 31-én az alapítványok összege volt f 397,344 87

hozza: új alapítványok 1880 évben

Barlangi László f 1000

Rhedery László 750

Woska János 200 f 1950

Woska János névelmellett az alapítványok 101.80 2051.80
 egyenlege f 399,396.67

1880 évben

befizetett alapítványok:

Gyrf Károly György f 42000

„ Károlyi János „ 21000

„ Csáky Gábor „ 2100

Pápai Samu örökös „ 1050

Szeged város „ 2000

Arad város „ 500

Almásy János „ 200

bar. Bodmaniczky Armin „ 215

Nagy János Zoltán „ 100

Norlonyi Elek „ 40

Némethy örökös „ 60 f 69335

lelt alapítványok:

bar. Acél János f 525

bar. Borka Miklós „ 500

Gyrf István Victor „ 315 „ 1340 70,675

alapítványok állása 1880 december 31-én mérleg szerint f 326,721.67

5 1/2% k.e. 5% k.e.
 magyar földművelésügyi zálogkönyv

Készlet 1879 december 31-én f 433000 f 11000

hozza 1880 évben

Gyrf Károly György né 42,400

lelt alapítványok 20000

relektum 60000

f 453000 f 112,400

lelt készlet és készlet zálogkönyv 90500

Készlet 1880 december 31-én mérleg szerint f 362,500 f 112,400

Készlet 1880 december 31-én mérleg szerint 475,900 f zálogkönyv

„ 1880 január 1-én 444000 „ „

e készlet 1880 a készlet 1880 végén 31,900 „ „

A 1880 évi évkönyvben a szarvadi 3000 ft országi állam köztartozás ill. költségei
 utánanézve készlet örökösivel megjelölték. Az évkönyvben nem tüntetett
 föl az 1880 évi évi költségvetés összeg 1540 ft emelkedést mutat a
 karali évi költségvetés összegét szemben.

1880

1156 / 1880

December

31

A magyar tudom. akadémiai alapítványok
és alapítványok utáni hátralelőes kamatok
kiszáratása,

1880. év december 31^{én}.

Feljövétel	Felkötés	Név	Kamat	1. adópitányok 1879-től	2. adópitányok 1880-tól	3. adópitányok 1880-tól	4. adópitányok 1880-tól
------------	----------	-----	-------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------

Feljövétel	Felkötés	Név	Kamat	1. adópitányok 1879-től	2. adópitányok 1880-tól	3. adópitányok 1880-tól	4. adópitányok 1880-tól
1	2/155	Graf Csáky László	6%	2100 -	-	2100 -	18
2	2/12	Csepely Sándor	"	51 -	-	-	
3	2/188	Gf. Andrássy György	"	10500 -	-	-	3
4	2/130	" Festetics György örökös	"	10500 -	-	-	
5	2/180	Glicery Kálmán	"	3000 -	-	-	1
6	25	Győr város	"	1000 -	-	-	1
7	4/1	Turkey Imre örökös	"	1050 -	-	-	
8	1/27	Gf. Károlyi György	"	42000 -	-	42000 -	
9	2/115	Gf. Károlyi István	"	21000 -	-	21000 -	6
10	2/78	Márton János örökös	"	1000 -	-	-	1
11	29	Nyiregyháza város	"	1050 -	-	-	
12	2/134	Papay Samu örökös	"	1050 -	-	1050 -	
13	2/121	Nemethy örökös (Kölcsey)	"	666 67	-	60 -	
14	1/30	Pyrker László	"	-	-	-	1
15	2/129	Gf. Trechényi István	"	63000 -	-	-	
16	21	" Trechényi Pál	"	10500 -	-	-	
17	2/16	Teleky József, édesanyja, Samu	"	5250 -	-	-	1
18	2/165	Teleky József Gf. örökös	"	2100 -	-	-	
19	4/2	Urmányi Terenz	"	2100 -	-	-	15
20	2/180	Bronay József báró	"	1500 -	-	-	
21	2/150	Gf. Csokonai János	"	5000 -	-	-	
22	2/93	Meret István báró	5%	525 -	-	leírás 525.	4
23	1/35	Albrecht József	"	10500 -	-	-	
24	2/147	Gf. Andrássy Aladár	"	1000 -	-	-	
25	27	" Andrássy Gyula	"	1000 -	-	-	
26	27	" Andrássy Mária	"	1000 -	-	-	

1880^h eiben.
 1. kammat hätra, leikok illusa 4. 1879. decbr 31ⁱⁿ
 2. kammat hätra, hätra vissi afülle, tett 1880. eiben. 5.
 3. alapitwajok utain jaro kmitok. 1880^h eibe.
 4. Bine törtent fere, terech 1880. eiben. 7.
 5. Ou alapitwajok illusa 1880. decemb. 31ⁱⁿ
 6. Kammat hätra alok 1880. decemb. 31ⁱⁿ
 7. Kammatok 1881. eibe.

0 -	189 -	189 -	126 -	63 -	-	-	-	-	-
	6 12	6 12	3 06	543 05 199 5 2 06	51 -	-	-	3 06	-
	315 -	315 -	630 -	630 -	10500 -	-	-	630 -	-
	-	-	630 -	315 -	10500 -	315 -	-	630 -	-
	180 -	180 -	180 -	90 -	2000 -	90 -	-	180 -	-
	120 -	120 -	60 -	60 -	1000 -	-	-	60 -	-
	63 -	-	63 -	-	1050 -	126 -	-	63 -	-
00 -	-	-	2520 -	749 - 1771 -	-	-	-	-	-
00 -	630 -	630 -	1260 -	703 50 556 50	-	-	-	-	-
	130 -	-	60 -	-	1000 -	190 -	-	60 -	-
	-	-	63 -	63 -	1050 -	-	-	63 -	-
50 -	-	-	63 -	63 -	-	-	-	-	-
60 -	35 -	35 -	40 -	40 -	606 67	-	-	36 40	-
	105 -	leiratott 105 -	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	3780 -	3780 -	62000 -	-	-	3780 -	-
	-	-	630 -	630 -	10500 -	-	-	630 -	-
	157 50	157 50	315 -	157 50	5250 -	157 50	-	315 -	-
	63 -	63 -	126 -	63 -	2100 -	63 -	-	126 -	-
	1515 -	-	126 -	-	2100 -	1638 -	-	126 -	-
	90 -	-	90 -	-	1500 -	180 -	-	90 -	-
	-	-	300 -	300 -	5000 -	-	-	300 -	-
25.	479 06	leiratott 479 06	26 25	leiratott 26 25	-	-	-	-	-
	-	-	525 -	525 -	10500 -	-	-	525 -	-
	-	-	50 -	50 -	1000 -	-	-	50 -	-
	-	-	50 -	50 -	1000 -	-	-	50 -	-
	50 -	-	50 -	-	1000 -	100 -	-	50 -	-

1° lap

Folyó név
Fokozási lap

Név

Kamat láb

1.
Alopitványok
állása
1879k évben.

2.
Új alopitványok
nyak
1880k évben.

3.
Ön alopitványok,
vagy befolyás
1880k évben.

4.
A kamat hátra,
lehet állása

Folyó név	Fokozási lap	Név	Kamat láb	1. Alopitványok állása 1879k évben.	2. Új alopitványok nyak 1880k évben.	3. Ön alopitványok, vagy befolyás 1880k évben.	4. A kamat hátra, lehet állása
27	4/3.	Antunovics József ^{2. lap}	5%	100	-	-	-
28	1/39.	Batthány József György	"	1000	-	-	1
29	4/4	Denesik György	"	500	-	-	2
30	4/5	Dogyey Antal	"	100	-	-	-
31	4/5.	Brenner György Gy	"	4000	-	-	-
32	4/5	Dr. Blaszkovich Bertalan	"	400	-	-	2
33	4/6	Bottka János	"	98 20,	101.80	-	-
34		Bottka Imre	"	-	200 -	-	-
35	4/7.	Buda szab. kir. város	"	2100	-	-	-
36	4/8	Cséry Lajos	"	1000	-	-	-
37	2/160.	Gy. Csáky László & Gábor	"	2000	-	-	1
38	1/49.	Czeyler város	"	1000	-	-	-
39	2/160	Dobsina város	"	1050	-	-	-
40	1/50	Domján Antal	"	50	-	-	-
41	5/1	Cotvos József báró	"	400	-	-	-
42	4/9.	Torgách István Gy.	"	2000	-	-	-
43	1/53	Torgách Kálmán	"	1000	-	-	1
44	5/4.	Tórtos Kálmán	"	50	-	-	-
45	5/4	Görög Bláh Gyula	"	1000	-	-	-
46	6/0	Jankovich Gyula	"	200	-	-	1
47	6/1	Jókay M.	"	200	-	-	-
48	6/1.	Karácsonyi Gyula Gy	"	21500	-	-	-
49	4/10	Klobusinty János	"	500	-	-	-
50	1/65.	Könnyeggy Gyula Gy.	"	1000	-	-	-
51	2/94	Lonyay Menyhért	"	1000	-	-	-
52	1/67.	Lonyay Gábor	"	1000	-	-	-
53	6/9.	Lonyay Anna	"	1000	-	-	-
54	6/9	Losonci város.	"	1000	-	-	-

3. 1880. é. ében.
 4. A kammat hátra, lék ellása 1879. decbr 31^{én}
 5. A kammat hátra, hátra visszafizette, télt 1880. é. ében.
 6. A alapítványok után járó kamatok 1880. é. ében.
 7. Értékteremtés, télt 1880. é. ében.
 8. A alapítványok ellása 1880. decemb. 31^{én}
 9. Kammat hátra, 1880. decemb. 31^{én}
 10. Kammatok 1881. é. ében.

								II. lap	
4750	4750	5	250	100	250	5		5	
150	150	50	50	1000		50		50	
275		25		500	300	25		25	
80	80	5		100	5	5		5	
		200	200	4000		200		200	
220		20		400	240	20		20	
		491	491	200	10	10		10	
				200	2070	10		10	
7750	7750	155	7750	2100	7750	155		155	
		50	50	1000		50		50	
150	150	100	50	2000	50	100		100	
		50		1000	50	50		50	
		5250	5250	1050		5250		5250	
		250	1879. é. ében 250	50		250		250	
		20	1880. é. ében 250	400		20		20	
		20	1881. é. ében 50						
50		100		2000	150	100		100	
100	100	50	50	1000		50		50	
40		250		50	4250	250		250	
50	50	50	50	1000		50		50	
150		10		200	160	10		10	
80		10		200	90	10		10	
		1575	1575	21500		1575		1575	
25		25		500	50	25		25	
		50	50	1000		50		50	
		50	50	1000		50		50	
		50	50	1000		50		50	
75		50		1000	125	50		50	
		50	50	1000		50		50	

Folyó név		Korlat	Korlat		
Folyó név	Folyó név		1.	2.	3.
			Alapítványok 1879 k. ében.	Új alapítványok 1880 k. ében.	Új alapítványok 1880 k. ében.
55.	70. ^{3¹ lap} Nadasy János gróf	5%	5250	-	-
56.	4/11 Nagybánya város	"	1000	-	-
57.	4/12 Nagy Gedeon (tobak)	"	500	-	-
58.	75. Nagy Körös város	"	2000.	-	-
59.	75. Nagy János (Zoltán)	"	100	-	100
60.	76. Noszolyi Elek	"	40	-	40
61.	77. Nagyváradi város	"	2500	-	-
62.	78. Nagyváradi tetrákeintés	"	2000	-	-
63.	4/13 Nánási város	"	1000	-	-
64.	3/131 Neki Kálmán	"	4000	-	-
65.	81. Pálffy Antal herceg	"	2000	-	-
66.	82. Porosny város	"	2000	-	-
67.	4/11 Pap Vince örökös	"	400	-	-
68.	4/83 Podmanirky Ámin báró	"	285	-	285
69.	4/15 Prónay István báró	"	500	-	-
70.	4/85 Purdós Gyula	"	200	-	-
71.	87. Rimasombel város	"	1000	-	-
72.	88. Reiser Lipót	"	200	-	-
73.	4/16 Simonffy Kálmán	"	105	-	-
74.	3/20 Stafukovics Alajos örökös	"	5000	-	-
75.	3/19 Székely Miklós gróf	"	1000	-	-
76.	93. Szeged város	"	2000	-	2000
77.	4/17 Szent László város	"	200	-	-
78.	4/96 Szirmay Péter	"	400	-	-
79.	96. Szirmay Ödön	"	400	-	-
80.	3/13. Teleky József gróf örökös	"	27800	-	-

1880. é. ében.
 a kammat hátra, léköl pilleása 4. 1879. decbr 31^{én}
 a kammat hátra, hátra visszafizette. 5. 1880. é. ében.
 az alapítványok utáni jaro kammatok. 6. 1880. é. ében.
 Éve történt fele. 7. 1880. é. ében.
 az alapítványok utáni jara 8. 1880. decemb. 31^{én}
 Kammat hátra allok. 9. 1880. decemb. 31^{én}
 Kammatok. 10. 1881. é. ében.

	525 -	525 -	262 50	262 50	5250 -				262 50
	-	-	50 -	50 -	1000 -				50 -
	150 -	-	25 -	-	500 -		175 -		25 -
	-	-	100 -	100 -	2000 -		-		100 -
0 -	-	-	5 -	4 86. 2	-		-		-
				mentetési 14					
0 -	24 -	24 -	2	1 -	-		-		-
				mentetési 1 -					
	-	-	125 -	125 -	2500 -		-		125 -
	-	-	100 -	100 -	2000 -		-		100 -
	50 -	-	50 -	-	1000 -		100 -		50 -
	100 -	100 -	200 -	200 -	4000 -		-		200 -
	-	-	100 -	100 -	2000 -		-		100 -
	-	-	100 -	100 -	2000 -		-		100 -
	-	-	20 -	-	400 -		20 -		20 -
5 -	-	-	14 25	4 -	-		-		-
				mentetési 10 25					
	50 -	-	25 -	-	500 -		75 -		25 -
	-	-	10 -	10 -	200 -		-		10 -
	-	-	50 -	50 -	1000 -		-		50 -
	160 -	-	10 -	-	200 -		170 -		10 -
	118 55	70 -	5 25	-	105 -		53 80		5 25
	-	-	250 -	250 -	5000 -		-		250 -
	-	-	50 -	50 -	1000 -		-		50 -
0 -	-	-	100 -	73 61. 2	-		-		-
				mentetési 26 39					
	10 -	10 -	10 -	10 -	200 -		-		10 -
	240 -	-	20 -	-	400 -		260 -		20 -
	220 -	-	20 -	-	400 -		240 -		20 -
	945 -	945 -	1890 -	945 -	27800 -		945 -		1890.

3k lap

Folyó szám
Jókörnyi lap

Nev

Kamat láb

1.
Alopiitványok
adása
1879 k. ében.

2.
Új alopiitva,
nyok
1880 k. ében.

3.
Egy alopiitványok,
a befolyt
1880 k. ében.

4.
Kamat hátra,

4 ^k lap						
81	99	Trefort Agoston	5%	300	-	-
82	2/12	Tóth Lorincz	"	500	-	-
83	4/18	Turkeve várósa	"	500	-	-
84	1/102	Zichy Miklós gróf	"	200	-	-
85	103	Vitéz alopiitvány	"	840	-	-
86	104	Wenkheim József gróf	"	-	-	-
87	197	D ^r Erdőházi	"	16000	-	-
88	2/145	Jakabfy István	"	2000	-	-
89	3/17	Almásy Pál	"	6000	-	200
90	2/96	Márcsibányi alopiitvány	"	22700	-	-
91	106	Glatz József	4%	84	-	-
92	107	Országh várósa	küret milkah.	500	-	500
93	107	Duka Miklós báró	"	500	-	leiratott 500
94	114	Zodovay Elek	"	25	-	-
95	116	Istvánffy Viktor gróf	"	215	-	leiratott 215
96	116	Vécsey Lajos báró	"	210	-	-
97	2/50	Illó Gyula	"	20000	-	-
98	1/142	Márcsibányi Imre	"	-	-	-
99	1/149	Rhédey László	6%	-	750	-
100	2/120	Narlanzi László	5%	-	1000	-

3. *En beföldning 1880. e. e. e.*
 4. *En kamrat hälsa, bekoh alltså 1879, decbr 21da.*
 5. *En kamrat hälsa, kobra vissrafirilla, till 1880. e. e. e.*
 6. *En alagittuungok utan jaro kintob. 1880. e. e. e.*
 7. *En kortent fira, till 1880. e. e. e.*
 8. *En alagittuungok allara 1880, decemb 21da.*
 9. *Kamrat hälsa till 1880, decemb 21da.*
 10. *Kamrat 1881. e. e. e.*

-	180 -	-	15 -	-	300 -	195 -	15 -	
-	25 -	25 -	25 -	25 -	500 -	-	25 -	
-	75 -	-	25 -	-	500 -	100 -	25 -	
-	240 -	-	15 -	-	200 -	255 -	15 -	
-	588 -	546 42. leinst.	42	Leina, 42	840 -	-	42 -	
-	109 01,	109.01. leinst.	-	-	-	-	-	
-	800 -	800.	800 -	-	16000 -	800 -	800 -	
-	28224	-	100 -	-	2000 -	48224	100 -	
00 -	600 -	600 -	200 -	-	5800 -	290 -	290 -	
-	-	-	1125 -	1125 -	22700 -	-	1125.	
-	10 08	-	3 26,	94 58	84. -	12 44	3 26	
500 -	-	-	-	-	-	-	-	
500 -	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	25 -	-	-	
215 -	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	210 -	-	-	
-	-	-	-	-	20000 -	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	210.	
-	-	-	-	-	750 -	461 25.	45. -	
-	-	-	-	-	1000 -	-	50 -	

4th lap.

Folyó számv
 Jókörnyei lap

Név

Kamat láb

1.
 Alapítványok
 állása
 1879 k. ében.

2.
 Új alapítványok
 nyók
 1880 k. ében.

3.
 On alapítványok,
 a befolyás
 1880 k. ében.

4. Kamat hátra

Összesítés

6% kamatos 1. lap szerint,	16. meymarád	184417 67	-	-	66210 -	3
" " 4. "	1. "	-	-	750 -	-	-
	17. "	184,417 67	750 -	-	66210 -	3
5% " 1. "	4. "	14025 -	-	-	lejárás 525 -	5
" " 2. "	28. "	56248 20	200 -	-	-	15
" " 3. "	22. "	71880 -	-	-	2425 -	25
" " 4. "	10. "	49140 -	1000 -	-	200 -	3
	64. "	191293 20	1200 -	-	3150 -	7
4% " 4. "	1. "	84	-	-	-	-
2. kamat nélküli 4. "	3. "	21550	-	-	500 - lejárás 815 -	-
Kamat terheltetés						
Összesen	85. "	397344.87	1950. -	-	70675. -	11

Lejár: a Gf. Nádasdy által
 " más a múlt években történt
 Demjen Antal
 más részben alapítvány
 Pándor Gyula által

Folyó díjazás
Főkönyvi lap

Név

Kamat láb

1.
Alapítványok
állása
1879^k évben.

2.
Új alapítványok
nyak
1880^k évben.

3.
Új alapítványok,
az befolyás
1880^k évben.

az kamat hátrahagyása

A rovatok

1° rovat szerinti alapítványok, 1879. évi december hó 31^{én} a m

2^k rovat szerinti, új alapítványok 1880^k évben

Botka Jánosnál a 98ft 20 korral kimutottott alapítványi hátralek,
zetések az alapítók közt mostanáig elő nem fordult Botka János 200ft

3^k rovat szerinti befolyás az alapítványokra 1880^k évben

" " leiratott

e szerinti az alapítványok állása 1880. december hó 31^{én} a s

és pedig: 6% alapítványokban

5%

4%

kamat nélküli

4^k rovat szerinti kamat hátralek 1879. december 31^{én} a m

5^k " szerinti erre befizetett és ellentételtett 1880^k évben

leiratott

6^k rovat szerinti 1880^k évre járó kamatok

7^k " ebből befizetett és ellentételtett 1880. évben

" " leiratott

Botka Jánosnál terhelt kamatok 10., Botka Jánosnál terhelt kamatok 20.20., Kihűvel

lejár a Duxdor Gyula által 1880. évben, 1881^k év

marad a 9^k rovat szerinti, az összes kamat hátralek 1880.

Folyó díjazás
Főközpont lap

Nev

Kamat láb

1. Alapítványok
adása
1879 k. évben.

2. Alapítványok
nyok
1880 k. évben.

3. Alapítványok
a befolyás
1880 k. évben.

Kamat hátrahagyás

1881 évben bevételek

f 118957.67.	6%	kamatot	alapítványok
" 189445. -	5%	"	"
" 84. -	4%	"	"
<u>f 328721.67.</u>			alapítványok után a 8%

Morré a Márciusbanzi díjazás

Ehhez kamathátralék a 9%

Ebből lejár a előre fizetett kamat
 Demjén utólagos előre
 Márciusbanzi felé
 Párdor Gyula

MAGYAR KÖZTARSASAG

minik a Magyar Nagyonak

Lukán

3. az alapítványok 1880. évben.
4. az államhátralek 1879. dec. 31-én.
5. az államhátralek közzétételére tett 1880. évi törvény.
6. az alapítványok utáni jövőkészítési 1880. évi törvény.
7. az államhátralek 1880. évben.
8. az alapítványok állapota 1880. dec. 31-én.
9. az államhátralek 1880. dec. 31-én.
10. az államhátralek 1881. évi törvény.

az államhátralek bevételeiről és kiadásairól.

az alapítványok utáni	/	7137.46.
" " " " " " " "	"	947225.
" " " " " " " "	"	336.
az államhátralek utáni		
az államhátralek utáni	Kamatok	/ 16613.07.
		210 -
		/ 16823.07.
az államhátralek utáni		" 906903.
		/ 2589210.
az államhátralek utáni		
az államhátralek utáni		/ - 50.
az államhátralek utáni		" 9458.
az államhátralek utáni		" 10 - " 10508
az államhátralek utáni		/ 2578702

AR... INTÉZET
 az államhátralek utáni
 Kereslet
 Tervező

Kamat hito'aleket

Az Akadémia elnökeinek előterjesztése
az igazgatótanácshoz,

azon intézkedésekről, melyek az Akadémia felszárados
működésének megünneplése alkalmával az igazgató
tanácsos illetőleg - szükségeseit vele

az 1880. évi zárszámadásokról;

az 1881. évi költségvetéséről.

Az Akadémia 1830-ban, tehát exelős 50 évvel kezdése meg működését. Az igazgatótanács felszáradosát, intézkedését és örökösét az Akadémia vagyona felett. Eljött tehát az ideje, hogy az igazgatótanács jelen üléséből tegye meg azon intézkedéseket, melyek megkívántatnak a végtől, hogy a jelen évben megtartandó nagygyűlés alkalmával számos adjon a nevzetnek felszárados munkássága eredményéről; s jelentesse azon különböző stádiumokat, melyeken át az Akadémia vagyoni állapota - a nevzet jótékonosságát előmozdítására általánosan -

folyton fejlődő és erősödő.

Másrészt elszemű lesz ezen alkalmas megragadva, az Akadémia vagyonának kezelésére, elszámolásra, ellenőrzés- és gyarapítására vonatkozó szabályokat megalkotni, illetőleg a fennálló gyakorlatokat rendszerezíteni.

Végül tanácskozzunk kellene a fellet is, minő módon lemenet sikeresen alkalmazandó a végből, hogy felszárados működésének megünnepzése alkalmából az Akadémia vagyona újabb gyarapodás nyerjen. ↓

A mélyen tisztelt igazgatótanács engedelmével bősorú vagyok ezek után a követezőket indítványozni:

i. Válasszon az igazgatótanács egy, - néhány tagból álló bizottságot, melynek feladata leendő, - felhasználva az Akadémia vagyoni állapotára vonatkozó adatokat - melyeket egybeállítani az elnökségnek és a főiskolának leendő feladata - az Akadémia kezeléséről egész az 1880. év végéig, egy

↓ Általában mi módon lehetne érvényesíteni az első alapított azon intézkedését, melyet az Akadémia vagyonának folytonos gyarapodására nézve hoztak.

emlékirasoz, hozni javaslatba,
melyben az igazgatótanács beszámol több mint felszárados min-
Rödeiről.

2.) Bizra meg az igazgató-
tanács az elnökséget, hogy az
- összeállításán a vagyon kezelés
^{nyilvános ellenőrzés}
~~vonatkozó szabályokat~~ - terjesz-
se azokat az ~~Rülönösen~~ e célból
összehívandó igazgatósági ülés
elő, megvitatás és helybenha-
gyás végett.

3.) Tekintettel arra,
hogy az Akadémia palotájá-
ból és bérházánál az épít-
kezések már régebben teljesen
befejezettek, sőt - mint a
múlt évi párvámadások ta-
mogatják - az építkezés vé-
gére fölvesz adósságok is jelenben
egyesen törlesseve vannak, s
ma már az Akadémia
összes tehets lecsúsz: küld-
jön ki az igazgatótanács egy
bizottságot, melynek felada-
ta legyen az összes építkezése-
re vonatkozó számadásokat
egybeállítani, és azokat
végleg megvizsgálva, mi-

L

hasna alkalmazás arra, hogy
 azokat, kik eddig az alapisítás
 elmulasztották, s kiknek az
 módjokban áll, — hozzá-
 járulásra az elnökség fölkerije.

De a további rend-
 szeres gyarapítás, illetőleg is
 kell intézkedés tenni.

Ugyanis már az első
 alapisítás minijárt kérdésben
 elhatározták, hogy az Aka-
 demia évenkénti jövedelmé-
 nek egy hasodrésze az alap-
 lóko gyarapítására fog folyóssá
 tőkésítéseni.

Azonban, midőn
 palotájának fölépítésének kor-
 szaka bekövetkezett, s kü-
 lönösen mert az építkezés csak
 pénzfelvétel és adósságok köztöl al-
 tal lehessen befejezni, meg-
 szűnt a lehetősége ezen rendszeres
 tőkésítésnek.

Mozg már, midőn az Akadémia
 minden terhését megszabadult,
 tehát az ok, mely miatt a tőkésítés
 elmaradt, megszűnt: a jövőben
 kövendő eljárás fölött határozni

az igazgatóságának képerő fel-
adását.

Még egy más körülmény
is föl kell azonban említenem.
Ugyanis a bérháznak adómen-
telessége 1885-ben megszűnt,
s akkor egyszerre fog visszérni az
Akadémiára a bérház után
fixesendő súlyos adó. Tess pedig
ezen adó, minthán a bérház-
nak mai jövedelme f. 17000

15% ^{kormányzati költség} levonással
után

Pa mi e szerint 14450
for. után 4 1/2 3468 for

Pesten pedig a bérházak fi-
zetnek 24% adós ~~f. 24% = 3500~~

emlékfogva ezen összeget a jö-
vedelem egyszerre meg fogapadni.

Minden hasonló helyzet-
ben levő dőrelátó skómisó akkép-sok-
ta megtenni skómisásait, hogy a
bekeréskendő jövedelem ^{előképzés}
jövödni legyen képes. Az Akadémi-
ának is tehát az adómentesség
további évei alatt bérháznak
jövödelméből előkészítendő kell any-
nyit, amely előkészítés Kamatai-
ból az egyszerre bekeréskendő teljes
adós, fedezni lehessen.

L. halantó feltételhez közön

Megjegyzendő ugyan, hogy
ezen idő alatt többrendbeli/ala-
pisvánnyok és hagyományok
fogják az Akadémia jöve

vedelmis gyarapítási; egy
minta

Károlyi	20000	884
Flor Gyula	20000	885
Andrási	20000	
Roma	19000	886

Ilyenek: Dr. Flor Ferenc
20000, Kajdacsy István
20000, Kralovansky
György 20000, Roma
Ferenc mintegy 19000 forint,
nyi házzománya.

Ezen kívül pedig remél-
hető hogy - mint a múltban
úgy a jövőben is buzgó haza-
fiak adományaitól élve
gyarapítási fogják az Aka-
adémia vagyonát.

Itt azonban miután
folytonos fejlődés mellett
az Akadémiának szűköse-
is működésének igényeire
képest, évről évre fejlődni fog-
nak: emel fogva úgy
hiszem hogy itt az ideje

hogy minderről behatóan
 tájékozva, a megfelelő
 határozásokat meghoztuk.

Ítéve az 1880.
 évi társasági adásokra, mi-
 dőn azokat ezennel benyúj-
 tani van szerencsém, kérem
 egyetemen az arónak megírás
 galására az eddig fölvetett
 szerint egy bizottság kiküldetés,
 s ugyan az alkalommal
 mindenképpen azon ören-
 des eredményt jelentsem,
 hogy az Akadémia vagyoni
 állapota a múlt évben
 nevezetesen gyarapodott.

Ugyanis az 1879-iki
 vagyoni mérleg szerint készlet
 aktívák összesen f. 1,783,653. 16
 Az 1880. végével készlet
 társasági szerinti pedig
 volt a vagyoni mérleg " 1,823,808. 29
 emel fogva gyarapodás
 mutatkozik f. 40,155. 13

Ezen gyarapodás nem
 annyira a megtakarításokban,
 de az új alapítványokban és

- hagyományokban is kell keres-
nünk; melyek ezek:
- 1.) Egy hagyomány határozott rendel-
eléssel f. 3000.-
 - 2.) 1/2 hagyomány határozott
rendelés nélkül „ 11,313.50
 - 3.) Egy adomány határozott
rendeléssel „ 765.-
 - 4.) Adományok határozott
rendelés nélkül „ 21,301.-
 - 5.) Három új alapirány „ 1,950.-
- tehát összesen „ 38,329.50

Hozzáadva a bevét-
el szaporulás, és a megtakarí-
tás összegéből „ 1,825.63

Kijő a fentebb említett va-
gyon szaporulás „ 40,155.13

Az alapirányok-
nál a múlt évben a követ-
kező nevezetesebb változások
fordultak elő:

A Kmt levő, tehát oly
alapirányok, melyek után előbb
a kamatok fizetését, tetteik
f. 399,396.67

előbb többben befolyt „ 69,335.-

Viszont három be-

hajthatlan és biztosíthatlan alapítvány - az igazgatóságának határozata folytán - leírás 1340 f. összegben.

Az alapítványok összege telt 1880. végével - a három új alapítvány is hozzájárulással - f. 328,721.67

a Rinslevő alapítványok tőkeösszege kevesebb, tehát f. 68,623.20 kint

Mint az arzámadásból kismint, az ekképen befolyt alapítványok összege értékpapirokban, még pedig legnagyobb részben földhivatali térési páloglevelekben helyesre esett el; emel fogva az értékpapir kezelés, mely 1879. végével volt f. 495,433.27
1880. végével lett " 530,603.09
növekedés tehát " 35,169.82

Még indokolni kívánom azon fensőbb említett örvendő körülményt, mely szerint a befolyt években az Akadémia állapotai annyira kevesebbet, hogy ellehet mondani, miszerint állóságait förlétsesse. Ugyanis míg a múlt év kezdetén a tar-

I. a) Rendes tagok fizetésére	4200 frt helyett	f. 4121-23
II. Összes Akadémia kiadásaira	4624 " "	" 4080-30
IV. A II. osztály	4000 " "	" 2801-63
V. A III. " "	5800 " "	" 5059-13
VI. A történelmi bizottság	13000 " "	" 12,804-70
VII. Prizalmakra	5000 " "	" 2485-40
XVIII. Kamatokra	6000 " "	" 4821-55

Ellenben több ad as van ki:

I. a. Szolgák fizetésére és ruháztatására 4581 frt helyett f. 5506-75

(A Ropus meghalálloxván, szükséges volt az új ropus, egészen új egyenruhával ellátni, a szolgáknak két évre teli felöltő volt beszerzendő, s egyebekben is az elnökség szükségének láttva a szolgáló tisztességesebb öltözékkel való ellátását).

III. Az I. osztály kiadásaira 12000 frt helyett f. 12,223-73

IV. Az archeologiai bizottságnak 5000 " " " 5118-43

A 118 fr. többlet onnan származik hogy egy, a múltévi költségvetés terhére utalványozott, számla csak a jelen évben fizetéses ki.

XIV. A Könyvtár kiadásaira 5000 frt helyett f. 5296-77

A 296 fr. többlet kiadás onnan származik, hogy a Könyvtár, hogy a Könyvtár számára a külföldi hirdetésekre és folyóiratokra Rörvestenül történetek az előfizetések, és ez a forrásköri

hivatalnak nem jelenséssé
be.

XV. Az Akadémia épülésének
fenntartására, világítására és
fűtésére, ugyszintén javítási
munkálatokra

7000 frs helyett f. 9057.41

Ezen több kiadás azért okoz-
tatott, mert az Akadémia
bérlésén fenntartása óta na-
gyobb diszpozíció és helyreigazítás
nem történt, s az kívül és belül na-
gyobb igazítás, kivétel, minthát
a bérlésben megivósodott szállások
kiadását a ház elhanyagolt
állapota nehezíti.

De nevelés a kiadások-
kal, azon kiigazítások is, melyek
a rendkívüli kemény tél miatt
a palotában még a márvány
diszítéseknek is szükségeseknek
munkálatokat, továbbá a víz-
vezető vezeték elkerülhetlené-
vált igazítása, végre a Duna
magas utállása folytán a föld
alatti helyiségek elöntésén,
amely diszpozíciója is kevésbé
került.

XVI. Vegyes kiadásokra 3500 ft helyett f. 6224.73

Erovasos, a jelen ében több
jelenségek rendkívüli kiadás
terheire!

A Trecsenyi-érem, arckép és ünnepély igényelt f. 1636.26

mielőtt ugyan befolyt " 375.20

Kiadások teljes e címen : " 1251.06

Ígérvényes emelkül :

Csengeri Antal temetésére : " 1292.50

Toldy Ferenc arcképére : " 250.-

" " sírmlékére : " 200.-

Ózabó Károly díszlevegője : " 500.-

Ezekből kitérő, hogy a költség-
vetés egyes tételeinél előfordult
szükségletek, a rendkívüli kö-
rülmények igazolása, s azok el-
kerülhetlenek voltak, s ezért bá-
tor vagyok a tisztes igazgató-
tanács felmentésére kérni; annyi-
val inkább, minthán a rendkívüli
kiadások a t. igazgatótanácsnak
bejelentésük. De általában véve
az összes kiadások nemcsak meg-
nem haladták a megszavazott
összeget, - sőt míg a felemlített
megtakarítás is mutatkozott.

Ítérvé az 1881. évi előirány-
zatra, van szerencsém az ~~alkotás~~
exemplum bemutatni, s annak
magyarításául a következő
rövid előterjesztést:

Előirányzatokat bevételek

I. Mapák kiadások kamatai	16.718	
II. Értékpapírok utas	28.200	
III. Hátbér	35.200	
IV. Könyvek eladásából	4.000	84.118
V. Állam Országos dotáció		
a) Történelmi és műveltség		
történelmi emlékek	15.000	
b) Műemlékek kiadásai	5.000	
c) Természettud. kutatásokra	5.000	
d) A könyvtár	5.000	30.000
		<u>114.118.</u>

4. 49
26
20
06
30
csig
3
-Ró
el-
ba-
atö-
nyival
li
mak
veve
reg
osq
lisus
.

A
 la'ba
 melle
 agol
 telve
 l'ris
 eade
 gery
 negi
 lebr
 mio
 nab
 lenle
 nat
 es
 ma
 laso
 hum
 agge
 nyor
 A
 fise
 nab
 Has
 es
 rian
 Mes
 a K
 tato
 hum
 men
 alla
 Sall

A hemélyes járándóságok száma
 tában az I a) tétel a tavalyi
 múlt évben felvett 388 rendes
 tagok fizetésére a múlt évben
 felvett 4200 forint helyett 3885
 forintot sea ki. Ugyanis egy
 rendes tag rendes tagi fizetésében
 gery által v. s. halála által
 megszűnt. Az elnökség ~~nyilván~~
 kéri arra, hogy az Állami
 min. osztályainak és bizottságai-
 nak költsejvetésit megje-
 lentve sem fogadják el tero-
 mást nélkül, azt ajánlja, hogy
 az Igazgató Tanács ez általom-
 mal is újítsa meg azon ha-
szárazat, mely szerint az el-
könyv rendes tagok fizetését
egyelőre az Állami tudomá-
sági költségvetésből fizetik.

A főt és egyéb körülményeket valamint a költség
 fizetési változásokat marad-
 nak.

Karontag a költség fizetésére
 és mihelyt az 491 forinttal kevesebb
 igényessé vált, mint 1880-ra mutatkozik,
Mészáros János Könyvtári szolgálja
 a ki a múlt évben nyugdíjas,
 1880, szeptember havában el-
 hunyt ugyan, de ez által nem
 ment fel megvásárlás, minthogy
 állása az Állami költségvetés
 állása ekkorig csak ideiglenesen

b) Az Estek részére a múlt évben
865 forint volt felvéve; de ~~ez~~
1000 forint adaton ki. A több
kiadás, az Izgató Tanács
által engedélyezett átruházás
díjának fedezetére. Mindamellett
még több ésszerűségi kiadások
maradt. Az ország emellett
1881-ben 1400 forintos kíván
észelel fordítani.

c) A nyelvtörténeti ~~szótár~~
szerkesztésére a múlt évben utal,
amiért 1000 forintot az ~~előző~~
ország egészén igénybe vett.

Az ország könnytelen volt a szer-
kesztéshez. Szarvas Gábor t. ^{mag.} ~~szék.~~
folyvást Farkó Szembajó mi a
bejelenés benyújtásait elfogadta;
és a szerkesztést Simonyi Izidó
munkáit és Wolf György lev. ~~szék.~~
társa. Ezek kötelezések magy.
kés, hogy naponta 3-4 órást
fogadjon a szerkesztésre fordítani,
és az elkészült szótár-cikket
szegélyenként az országnak be-
fogadjon munkájára. A készítésben
elkészült szótár az Akadémia
hagyományaitól való, és később
a munka könnyösítésénél
ívek szerinti díjazásokat nem
lesz helye. A szerkesztői díját,
az 1880-ik évre, az a munka
idő arányában, Simonyi részére
1000 Wolf részére 600 forintban

Alapítóna meg az ország, mely
 díj meggyezésre létezik, a
 Magyarországi birodalmi elő,
 díjazás ellenjegyzése mellett,
 lenne felvétel. Ezt ország e
 mellett pótlóanyag gyűjtésére
 költségei 200 forintot, így
 tehát összesen 1800 forintot
 kíván. Az időpontot, mikor
 fogna a szerkesztés munkája
 befejezésre és mikor kerülhet
 a munka sajtó alá; az ország
 most még megfontolást szorít
 sem határozatára meg; erre
 néve csak egy év letevével
 lehet tájékozva.

d) Aristophanes nyomtatásán
 1880-ban az 700 forint volt
 1881-re ez összesen 799 forint
 24 krt. Kér az ország, és
 önéből az utolsó (III)
 kötet nyomtatási költsége és
 Theodor Emil költészetje
 a bevezetés és glossárium
 fejezetek. Strany János
 fordítás költészetje, a
Károlyi alapítványból
 már 1879-ben egészen Kifis-
 zékessé.

e) A Petrusca-féle Codex
humano nyomtatás költségei
 egészen fedésre vannak. Ha
 van azonban az egész költészet
 díj, melyet az ország évente
 40 forintban állapított meg,
 így hogy az 1320 forintnyi

Ily elvűkij azon nyertben van
 hogy értékesítse lenne nem allandi,
 ritka és díj és arit viasszárment
 megalapított ^{foctallegan} ~~magyar~~ rabni ki. de
 a teljesített munka arányában díjazni
 alapítvány adni, emelje az
 ajánlja az Izraeli Tanácsnak ^{hogy}
~~magyar~~ az az ország a teljesített
 munka arányában díjazza e munkát
 meglévőnek ratifikációt

28.

Az erdőgazdálkodás rendkívüli költségei
már 1881. július 30-án. bevezetésükkel,
bevezetésükkel:

1) Az erdőgazdálkodás állat-
tenyésztésének a felügyeleti és fel-
ügyeleti költségei. 2000 forint.

2) Az akadémia helyiségeit, ha-
náló tanteremmel, állat-tenyésztés meg-
tenyésztés. 1100 forint.

3) A levél- és gyökér-
betegségek befolyás. 800 forint.

990 forint.

Ezeket a költségeket 1881. július 30-án
az elnökség ajánlja, hogy 6000 forint
a költségvetésbe kerüljön, és a
munkák ezen pénzeszközökkel rend-
kívüli költségekkel kiadások ur-
salkozásának, azaz az elnökség terjesz-
tése be engedélyezés végett, az igazgatósá-
gához.

Emellett az igazgatóságnak
általános kiküldetés szakértő bizottság ve-
leménye szerint, a pince helyiségeit
nek a víz által való elborítás
veszélyéről megóvása céljából a
csatorna rendszer átalakítása,
vagyis a csatornákhoz a bolsozok
által függő csövekben való vere-
tésé mellett kellene mondani.
Ezen munkákhoz 7900 forintot fog
igényelni.

Az elnökség a bizottsági
jelentés a legközelebbi igazgatósá-
gi ülésben javasolja tárgyal-
tatni, s amennyiben annak le-
tesítése elhasároltasnak,
mindegyik ilyen esetben költségek

nek a folyó jövedelmekből való fedezése a sudományos munkásság teljes megfizetése mellett nem lenne elérhető, az etnikuség ajánlja, hogy ezen összeg négy éven át részletekben törlesztésük. És pedig a jelen évi költségvetésbe késsék fel 2000 frank csasornaxási költségek első folyóvá teendő részleteknek.

A katederina adójára 3700 forint, kamatozra az (most már csak az katederina által kért alap után) 2000 forint, ügyvet iró dai, posta és egyéb vegyes kiadásokra 3000 forint teendő fel a költségek vetésbe.

Vége a Nemzetgárdusági bizottság azon kérelemmel fordul az Igazgató Tanács, hogy a megvált Nemzetgárdusági Semle " mekettőjének, György Endrénnek, a folyóirat mekettésén át eladó munkáinak és olmanijilag igazságot versenyejék hársótlással 1000 forintot utalványozással első részben ezen összegnek

A költségekbe főt, vételeit ajánlja.

Ezek után az 1887. évi költségvetés kiadásai a következőképpen volnaak előirányozva:

1887.

Az Akadémia költségvetése 1881-re Kiadás

I	<u>Ismerélyes járulékoságok:</u>		
	a) Rendes tagok fizetése	3885	.
	b) Főbb tisztviselők fizetése	6210	.
	c) Többi " "	10500	.
	d) Szolgák fizetése és ruházata	4720	25315 .
II	<u>Evkönyvek és Ertésítő</u>		1600 .
III	<u>I. Osztály és bizottságai részére</u>		13500 .
IV	<u>A II. Osztály részére:</u>		
	a) Osztályi kiadásokra	5500	.
	b) Történelmi bizottság	13000	.
	c) Archaeologiai "	5000	.
	d) Nemzetgárdasági "	2000	25500 .
V	<u>A III. osztály részére:</u>		
	a) Osztályi kiadásokra	6500	.
	b) Természettudományi bizottság	5000	11500 .
VI	<u>Hönyvkiadó' bizottság</u>		4000 .
VII	<u>Tutalmakra</u>		5000 .
VIII	<u>A " Budapesti Szemle " segélyezésére</u>		2200 .
IX	<u>Előfizetés az " Magyarisch Revue " re</u>		1500 .
X	<u>" " a " Revue Hongroise " ra</u>		600 .
XI	<u>A könyvtár- és kézirattára</u>		5000 .
XII	<u>Akadémia épületei:</u>		
	a) Fenntartás, javítás, fűtés, világítás	6000	.
	b) Csatornázás I. részlete	2000	8000 .
XIII	<u>Ügyvédi, irodai, vegyes kiadások</u>		3000 .
XIV	<u>Adó'</u>		3700 .
XV	<u>Kamatok</u>		2000 .
XVI	<u>A " Nemzetg. Szemle " szerkesztőjének kielégítése</u>		1000 .
	<u>Összesen</u>		113,415 .

1157 / 1880

Közlésvetés 1881.

M. Nyelvtörténeti Szótár.

A Nyelvtörténeti Szótár szerkesztését ex iden
Szarvas Gábor ad. tástól, ki folyvást tartó
szembaja miatt azt tovább nem vitette,
átvették Simonffy György és Volf György
ak. is bizottsági tagok. A Nyelvt. Bizottság
széleskörűen látta, e nagy fáradságot is
munkáidót igénylő szerkesztést Kéthőre bízni,
mert teljes lehetetlenül egy valakit találni,
a ki több éven át, más kötelességében
el nem foglalva, egész munkaszerjét e föl-
adatnak szentelhetné, s így egynél többnek
Kell a dolgozhoz fognia, hogy az végtelen
sokáig ne húzódjék. De megint nem arat
a Bizottság ~~egy~~ Kéthőnél több szerkesztőt
alkalmanni, mint hogy ez a ~~de~~ kidolgozás
egyöntetűségét nagyon könnyen veszélyeztetné.
Az új szerkesztők, kik, mint Szarvas G.
eddig segédei, a munka részleteibe
teljesen be vannak avatva, akképen
fognak működni, hogy részletefén meg-
állapított

Állapított tervek szerint (melyet egy
mutatóvány alapján a Nyelvt. Bizottság is
helyben hagyott) mint egyik a szótári anyagból
egy külön részét dolgozsa föl (Simonyi
az m-ig terjedő I-ös részt, Volf a II. A
részt, n-től kezdve; azon kivétellel hogy amaz
még az o, ö, u, ü betűket, az utóbbi még
a cs, cz betűket vállalta). — E mellett
kötelezték magukat, hogy más köteles-
ségétől szabad idejüket — naponta
átlag 4 (Simonyi), illetőleg 3 órát (Volf) —
következésképp napi munkarendben a szótár
szerkesztésére fordítsák. Hogy az így
folytatott munka fogamatjáról a Nyelvt.
Bizottság is ítélhessen, a szerkesztők
negyedévenként be fogják az elkészített
szótári részeket a Bizottságnak mutatni.

Így az 1881. év végén a Bizottságnak
műdjében lesz, az összes munkálatok
kivételre megkívánható időt is meg-
közelítőleg meghatározni, — a mikor
h. a szótár készítésének teljes elkészít-

tével

széles végre a Kiigonomatásra kerül a sor,
melyet arbután erőteljesen és aránylag rövid
idő alatt végre lehet hajtani.

A Kézirattal eltekintett Iratok - a
restkentők évi díjazása által, az Akadé-
mia tulajdonává váltak s későbbi
ívek évi díjazásának nem lesz helye.

A restkentés évi díját a Bizottság
az 1881. évre, az illető munkaidő
arányában (az ügyben kiküldött értekezlet
javaslatához képest) - Simonyi részére
részére 1000. fttal, Volf György részére
600 fttal állapította meg, mely díjak
Külön-külön negyedévi részletekben
a Bizottsági elnökök ellenjegyzésével
bennükre fölveendőek.

E szerint az 1881. évre, a Nyelvt. Iratok
folytatására szükséges Kötet:

a) <u>Két restkentő díjazására (1000+600)</u>	1600.-
b) <u>Postó anyaggyűjtésére</u>	200.-
	<u>1800. Ft.</u>

Jegyzet. Az ideiglenesen megnevezett Költőcéhből
(= 1000 ft.) fordítottatott:

336 ft. anyaggyűjtésre (vezeték híre)

664 ft. szerkesztés és rendezés díjazására

Végre hajtatott a harmadik, az egyes részek
és vázlatok anyagát összekötő rendezés.
Az elkészült mutató (a. ból: Simonovits)
imitt mellékelve van.

Bpest 1880. Dec. 15.

Budenz György
Ny. Bír. elnöke

1158 /
1880

a) Nyelventeljes X. köt.

5-24 ív, mely előző 1. ív = 21. ív.

nyomatás	— —	619. 50.
IX. X. = 2. boríték	— — —	24. —
" " füzet	— — —	40. —
Szerkesztődíj és mellékletfizetés (bedőner 20. ft.)	— —	380. —

A. összesen. 1063. 50.

B) a Jordánokny-val előszavának

és töredékének nyomatása	— —	90. —
Szerkesztődíj	— —	30. —
boríték	— —	10. —
Füzet	— —	30. —

160.

A. B. összesen : 1223. 50.

Költségvetés 1881.

Nyelvemléktár.

A Nyelvemléktárból ezidén ki nyomtatott a IX. kötet,
mely az Érsekújvári codex 1-ös felét foglalja magában,
a 2-ik nagyobbik fele a X. kötetbe maradván (melynek
nyomtatása szintén már megkezdett).

az ideiglenesen megmaradt költségből = 1306.22 - kitélt:

a) szerkesztői díj és mellék-költség (20) = 380. -
másolatok fizetése - - - 36. -

b) Nyomtatás: tavalyi hátralék (VII. vége 3/4 év) 95. 87

VII. VIII. előszó, 2 év. - - - 59. -

VIII. befejezés 3 5/16 év - - - 97. 22

IX. = 17 év. - - - 501. 50

X. 1-4 év = 4 év. - - - 118. -

VII. VIII. = 2. évig - - - 24. -

1311. 59 Kr.

A kiad. E teljessé ki nem telte az engedélyezett összegből

5. 37. Kr.

Az 1881. évi Kérendő Költség, számba véve
egyben a Régi M. Nyelvemléktár V. kötetét
(Jordánichy. codex) közrehozását (az
újabbán elékenül. codex-töréssel):

Költészet 1881.

M. Ugor Sötár.

A "Magyar-ugor öfveh. Sötár" az ez évre fölött
9. ívet Kevés híján be leh fejerve; de a Ny. Bizottság
határozatánál fogva még az egyes ugor nyelvvel
való prómutatokat is. Kell hozzá adni, melyek
10-11. ívet foglalnak le.

Az idei megpravarott öfveg 687. Ft. volt.

Kiadás:	47-55 = 9. ív nyomtatása	315. -
	(= 35)	
	46. 22 ív (= 6 kp., melyből 1/2 ív) nyomtat.	15. -
	Megyane 9 6/16 ív után kifizetendő	375.
	Öfveg	<u>705.</u>

E szerint az engedélyezett öfvegnek

főbb 18. Ft., - s hozzá véve még

35. 50 Kr., mint az "Ugor tüzetek I."

nyomdai költése (külső nyomtat.), mely tevédelemből

a Nyelvtud. Közlemények helyett az Ugor Sötár
öfvegéből utalványoztatott:

18 + 35. 50. = 53. 50.

Az 1881. évre kérendő költés:

12. w nyomatasa — — 420. —

1. boritas — — 12. —

V. furet furese — — 20. —

Aiphelet dij (i 40). — — 480.

Öffnen. 932. —

g) A tanmód szemléltetése. X Ind. Césarine. I II. köv

721 Borbás Vincze. Budapest. De iridibus nonnullis etc. b) Bei-
träge zur systematischen Kenntniss der gelbblüthigen Di-
anthus-Arten u. s. w.

730 Ebenbüch Ferencz Győr. Győr vidékénél kökösszék leletei.

734 Rómei Floris v. s. Budapest. Congrès international d'Anthro-
pologie et d'Archéologie préhistoriques. VIIIe session.

735 Hyde Clarke. London. Himalayan origin and connection
of the Magyar and Ugrian.

745 Szvorényi Sándor. Eger. Fylödesi kőművek a nyelvből.

748 Matkovich Pál. Fiume. Coni generali sulla Flora di Fiume.

749 J. Ritter von Puscaria. Budapest. Das Stereometer.

750 Csik János. Eperjes. Vékifonal a földrajz oktatásához.
IV. V. folyam.

751 Pasquale Villari, k. s. Firenze. Niccolò Machiavelli und seine
Zeit. I. B.

754 C. Grevingk. Dorpat. Zur Archäologie des Balticum und
Russlands.

760 Varga Péter Győrök. Szeged város története. I. köv

764 Kosty Kálmán. Kolozsa. Mitra jubilatis honoribus excell. domini
Ludovici Haynald.

768 F. W. C. Trifford. Lausanne. Amphiorama où la vue du
monde.

769 ~~szemléltetése~~ ~~szemléltetése~~ ~~szemléltetése~~

III. Kötetes példányok.

Athenaeum nyomdája. Budapest. X Heitmann. A sebesi tör- és gyógytan

alapotmalai. δ Sordel: A magyarok története. δ Herschelt:
A földkönyvi rendtartás. δ Thome: A növényország tantöme.
 δ Arány: Kereskedelmi jog. (három példány). δ Lafontaine
meséi. δ Beiträge zu Raphael's Studium der Antike.
 δ Fraknoi: Vajlato Magyarországi műveltségi állapo-
sairól. δ Liptó megye és termelése. δ A m. nemzeti mú-
zeum képzőművészetének leírása. δ Ugyanaz, németül.
 δ A mindenkorra kész gránit (hat nyelven). δ Szent
énekes. δ Die Regulierung des Teufelgrabens. δ A Kis-
faludy-társaság Evéltára. III. kötet. δ Igazságügyi törvények
anyaggyűjteménye. δ A magyar királyság földrajza. δ
A részvényes kereseti jogáról. δ Törvények a gyámság-
ról és gondnokságról. δ Falai: Halottkémiai kalauz.
 δ Collins: A két végzet. δ Jogi ismétlő könyvek gyű-
jteménye II. V. δ Jókai: Szent Mihály. I. II. III. kötet. δ U-
gyanaz. Egy az isten. I-VI. kötet. δ Porro társaságok. I. II.
kötet. δ Fogyó gyermekkor. δ Vörtesi: Eltérítéssel
úttal. δ Cherbuliz: Brohl Samu és társa. δ Uchard:
Barbaza nagybányán. δ Petőfi S. összes költeményei. Ma-
sodik képez kiadás. δ A m. n. múzeum könyvtárában ta-
lálható több példányok. δ Az orvosi és természeti
Magyarország. δ A lineas egyenletrendszerek sat. meg-
oldása. δ Krusch: Növénytan. δ Beöthy: A m. nemzeti
irodalom történeti ismertetése. I. kötet. δ Markus: Tör-
vényország képek. δ Ribáry: A legújabb kor története.
 δ Székely: A figurális rajz és festés elvei. δ Polgári
iskola. II. évfoly. 1-6. sz. δ Mahler: A sík görbe vona-
lok. δ Magyar statiszt. Evéltár. 7 dar. δ Műgyűjteményi Sa-
porc. II. kötet. 11-16. füzet. δ Az építési ipar. 1877. 1-33. sz.
 δ Magyar tanügy. V. évfoly. 9-10. füzet. VI. évfoly. 1-6. füzet. δ
Szabadok. 1877. 1-7. füzet. δ A m. mérnök és építési egyesület
közlönye. 8 dar. δ Magyarország szőlőügyi statisztikája.

xx) Ugyanaz franciánál. xx) Neuvième session du congrès
 international de statistique. xxx) Föth: Konstantinápolyi em-
 lékek. iv) Az orosz bizodalovó egyesület Evlönnye 1876-ról.
 v) A jogtudomány alapelvei. vi) Balogh: A rangoló to-
 röklob. vii) Lindner: Az építkezés és türendészet ügy reformja.
 viii) Senkey: A bölcsye. ix) Die politische Frage. x) Gyep-
 lönny 1876-ról. xi) Nemzeti kaszinó könyv 1876-ról. xii) Paszbarsky:
 Az állatok termékeiről. xiii) Pauer: Logika. xiv) Korbuly: Ma-
 gyarország története. xv) Seidel: Népies termékek. xvi) Szászai:
 Az ember művelődés története. xvii) Suppan: Abrázoló geo-
 metria. xviii) Kármán: Magyar olvasókönyv. III. R. xix) Az
 1877. évi országgyűlés törvényeiről. I-XX. pp. xx) Malot: Cham-
 berlain exredes. xxi) Harai: Könyvtár. XXV. xxii) Román népdalok.
 xxiii) Molise: Ujjáéltai. VIII. kötet. xxiv) Cserepessy: Mit ke-
 gyünk. xxv) Charot Dumont: Szab. xxvi) Corsambert: A
 tenger fenekén. xxvii) Dell'Adami: Az anyagi magyar magán-
 jog codificatiója. xxviii) A hazai költés. xxix) György: Keleke
 magyar. xxx) Edwards: Lea a divathölgy. I. II. kötet. xxxi) Hüel-
 földi novellák I. II. kötet. xxxii) György Aladár: Piroz mint
 a róssa. I. II. kötet.

Wjand K. nyomdája. Pozsony. Der Nachsommer. x) A pozsonyi
 városi főreáliskola Értekezése 1876-ról. xi) Der Hochwald.
 xii) Anfangsgründe der Ungar. Sprache. xiii) A m. ö. akadé-
 másági Akadémia 1876-ban. xiv) Ugyanaz németül. xv) A
 m. ö. minisztérium rendelkezéséről gyűjtéséről. 1876. 8. jún. 1877.
 1. 2. 3. jún. xvi) A m. ö. igazságügyminisztérium rendelkezéséről gyűj-
 téséről. 1867. 1868. x) 1877. évi országgyűlési törvények. 1. 2.
 jún. k) Ugyanaz németül. l) Landesgesetz des Jahres 1876. 4. H.
 m) Keségyváros: A műveltség fejlődése Magyarországon. 1. jún.
 n) Kármay: Az ótestamentumi apokrifus könyvek. o) Az 1876.
 évi takarmányozási intézkedés a m. ö. akad. Akadémia gaz-
 daságában.

M. E. egyetem nyomdája. Budapest. A m. orosz és természettudomány-
gálók XVIII. nagygyűlésének munkálatai. Szamosi. Szemel-
vény görög szemléletből. A. E. egyetemi főgymnasium Érte-
sitője 1876/7-ől. A meteor. földdeleji m. E. intézet Ér-
könyve. V. köv. Acta r. sc. Universitatis 1876. Fasc. II. A. E.
budapesti m. E. tud. egyetem tanrende 1877/8 első felvétele. Jhan-
hoffa Lajos: Belenvis külföldi utazása alatt tett tapasztalata-
sairól. Erlóvy Ferenc: Beszéd. Szarna László versei. J.
Tancsics: Hunnia függetlensége. Ugyanaz: Gyás napok emléke
leveleiben. A. E. házi ipar könyve. Das neue physiol. Institut.

Römer, Károly nyomdája. Brassó. Les armemens russes et l'impasse
anglaise. Grossiers contradictions anglaises.

Sapientia A. nyomdája. Győr. Szepesvári kassai rat. Mala biblioteka.
II. Historija vojvoda Krajine dr. I. Kluzitovana ratna kro-
nida. A. vojvoda.

Seyler K. nyomdája. Komárom. Leitende Bestimmungen für grössere
Artillerie-Körper. 4. dar. hsk. Értejtő. O. és J. kalendárium
1878-ra.

Stegemayer K. nyomdája. Pozsony. A. oroszai névnyelvi intézet ac-
szitása.

Stein J. nyomdája. Nagybecskerek. A nagybecskereki főgymnasium Érte-
sitője 1876/7-ől.

Stollhoff J. nyomdája. Nagyszeben. Pomaritul.

Ref. Jánoska nyomdája. S. Patak. Népiséleltani tanterv.

Magyar történelmi nyomdája. Temesvár. Fidesz mint postás. J.
Törökkel; régi hsk. Értejtő III. cs. 4. 3. füz.

Stoics Mikály nyomdája. Kossó. A kossói kath. főgymnasium
Értejtője 1876/7-ől.

Székely L. nyomdája. Arad. A babonák könyve.

Ref. főosztala nyomdája. Pápa. It. Dunán túli ref. egyházi érte-
1877 júniusi közzétételére jegyzőkönyve.

Hajdú S. nyomdája Nagykároly. It. adatok Zala megye földrajzi-
IV. köt. 1. 2. 3. füzet

Skarmény S. nyomdája Szatmár. Szlovéniai Kalendár na 1878.

Ref. főosztala nyomdája. Kolozsvár. a) It. zilahi polgári iskola ér-
tesítője. 1877-78-rol. b) It. költészet, szoros és közéletéről. c) It.
kolozsvári m. k. tud. egyetem tanrendje 1877/8 tanév első felé.
d) Erdélyi Múzeum. IV. évfoly. 6. 7. sz. e) It. erdélyi h. h. egyház-
értelet máj-jun. közzétételére jegyzőkönyve. f) It. nagyenyedi
ref. Bethlen-főtanoda Értesítője 1877-78-rol.

Wendisch V. nyomdája Nagyszeben. Kalender des Siebentages. Volkstheaters
für 1878.

Fischer Fülöp nyomdája. Nagykároly. a) Hoffmann. Német nyelvű tan-
nyelv. b) Ugyanaz. It. nyelvű és a német nyelv.

Krafft W. nyomdája. Szeged. Crestomatia curata. 1) It. nyelv.
2) Német nyelv. 3) Magyar nyelv.

IV. Utasítások a kiadásbeli munkákra.

- a) Archaeol. Erdélyi XI. k. 6. 7. sz.
- b) Math. Erdélyi V. kötet 9. 10. sz. VI. kötet 1. sz.
- c) Agyelok. Erdélyi VI. kötet 10. sz. VII. kötet 1. sz.
- d) Erdélyi XVII. kötet 1. darab.
- e) Társad. Erdélyi IV. kötet 8. 9. sz.
- f) Erdélyi 1877. 9. 10. 11. 12. sz.
- ~~g) Utasítások 1878-ra~~
- h) Math. és Term. Közlem. XIV. kötet 6. 7. sz.
- i) Magyar Fort. emlékek IV. oszt. 3. k.
- k) Archaeol. Közlem. XI. k. 1. füzet.

Moestler
Hellebraut

A159
/ 1880

Véleményes javaslat

egy tudományos magyar jogi művészet alkotása tárgyában.

A m. t. Akadémia 1880 apr. 12. kén tartott
személyes ülésén „A magyar jogi műveltség kérdé-
séhez” cím alatt Bakos Gábornak egy jogtudalmi
és nyelvészeti értekezése olvastatván: az abban
tárgyazott gyakorlati eszme: egy tudományos
jogi művészet szükségessége és sürgető voltánál
fogva Tóth Lőrincz és Vadnai Károly urak felköt-
telésére már az országgyűlés elhatározta, hogy
„az értekezés az országgyűlésnek elváltatandó,
mely a Kivitel módjáról tanácskozzék és intézkedjék.”
A Tanácsgyűlés pedig ezen feladatra
Tóth Lőrincz, Győrffy Árván, Szahajda Fános
és Flajnik Imre urak személyében egy bizottságot
küldött ki; s egyúttal a „Levegő” kérdésben
való véleménynyilvánítás, s esetleg közreműkö-
dés iránt az Országgyűlés is megkérte.

Az Országgyűlés értekezése, hogy az abban
foglalt indítványt rendszeres bíróság útján már
megvalósítsa: egy tudományos magyar
jogi művészet alkotásának szükségessége voltánál
szintén kimondotta, közreműködését késze-
gesen megajánlotta, s a művészet bizottságba
az Országgyűlés részéről Ballagi Mór, Gyulai Pál,
Hunfalvi Pál és Rudenz Ferenc urakat megválasztotta.

A kiküldött (49 ^{száma}) határozatban foglalt
utasítás a Kivitel módjáról való tanácskozáson
és intézkedésre szólván: ehhez képest egy tudomá-
nyos magyar jogi művészet alkotása céljából
a következő feladatok volnának megvalósítan-
dók; jelesen:

1. Az anyaggyűjtés; és pedig a
régjogi művészetnek (1565-1840-ig terjedő) szókéssé-
lésén kívül úgy a Beres Balázs (1565 or.) megle-

megelőző jogelvetek, mint a negyvenes évek
(1840) óta előjött annyira szülőanyag jogiroda-
lom műszavainak egybegyűjtése. E munkával
egy olyan szakkiró volna megbízható, a ki
minden erejét s idejét arra fordítaná régi
jogelvetünk és újabb jogirodalmunk összes mű-
szavait kijelölni úgy, hogy a fölösleges ismétlé-
sek elkerülése mellett jogi műnyelvünk műszó-
ismételeseiből figyelemmel kívül egy se maradjon,
azok kihasználásának személyes felügyelése mellett,
az egyetemi ifjuság köréből nyelvhű ólós mun-
kával teljessévé; a kivonatlandó szakkiró-
művek s egyéb szükséges segédeszközök meg-
szerzéséről, a földolgozandó s gyűjtendő anyag
céljairól beosztásáról, a szinonimák csoporto-
sításáról; a meghatározások s megkülönböz-
tetések össze gyűjtéséről s kiegészítéséről a
bizottság megállapodásai s határozatai értelmében
gondoskodniék.

2. Az így gyűjtött, rendezett és fölosztott
anyag tudományos földolgozása; nevezetesen
a gyűjtőkételek, s azok vezérműszavai és szin-
onimái megállapítása; a meghatározások
s megkülönböztetések végleges összevételése;
s végre a helytelen, idegenvezéru s hibás műszók
felvételére s helyesnek használható műszavak
alkalmazása - Ezen szisztema bírálati rendszeri
munka bizottsági ülésükben közvetlenül
a bizottság által volna végrehajtandó; akként
azonban, hogy a megvitatásra s eldöntésre
teljesen előkészített anyag előterjesztését,
így a megállapodások jegyzőkönyvbevétele
s végrehajtását, szóval az irásteli összes reu-
dókat ugyanazok az anyaggyűjtő s előkészítő
teljesítékék -

3. A bizottság feladata leendő végre, hogy
az anyaggyűjtés munkálataira s ezekre
szükséges kiadások fedezetéről a t. Akadémia
jött évi költségvetésében az illető osztályok
szjau jöetele gondoskodják; megjelölve,

megjegyezve, hogy anyagi áldozatot itt már az
okból se lehet várni, mert — a mi rika esz — akadémiai
működésünk két évi kiadása is mint szükséges
gyorsan elfogyott, s egy egy bőven a javított
újabb kiadása szinte csak gyümölcseire várható
megjött, az arra előlegesen ösreges, annál is
inkább, mert arra nagyobb szükségünk van most
mint volt valaha.

Minderről fogva hasározza el a t.
birozság, hogy: I.

A tizenötödik akadémiai ülés 44. számú
hasározatában foglalt kiküldetés végrehajtása
céljából az I. II. osztályok kuldösei „Jogi műszo-
tári birozság” címmel egy közös és rendezett
birozsággá alakulnak; Bakos Gábor mint,
az értekezés szerzője is a műszo-tár akadémi-
nyerője kiegészítő segédtagul beadott aján-
lata alapján a birozságba lépnek;
s a birozság elnöke:
alelnöke: előadója:
pedig: választják.

A birozság ügyi és munka rendje:

1. A magyar jogi műnyelv összes szóanyagjának
lehetőleg teljes egybe gyűjtése.
2. A jogi műszo-vek és szinonimáknak magyar
szószavak alatti gyűjtésével való szerzése;
meghasározásokkal és megkülönböztetésekkel való
felismerése.

3. Jog műnyelvének egy összegyűjtése, felmérése,
szókészletének átvizsgálása; a használatos műszo-
vek és szinonimák megállapítása; a helytelen,
idegen szavak vagy hibás műszo-vek felismerése,
és szükség esetén használatos szavakkal pótlása.

4. A magyar jogi műnyelv egy kidolgozott,
szókészletének egy tudományos magyar
jogi műszo-tárban kezdő közzétételének.

5. A birozság az anyag tudományos feldolgozása
alatt havonta, vagy a szükséghez képest gyakrab-
ban is, az anyaggyűjtés alatt aronban emel

megyedivonként, sarré ülése, a melyen:

a.) meghatározza időről időre előlegesen a kivonandó számkimutatókat;

b.) intézkedik a szükséges számkimutatók és egyéb segédeszközök megvásárlásáról;

c.) ellenőrzi és felügyeli az anyaggyűjtést, s e célból számonveszi időről időre az anyaggyűjtéstől és megvizsgálja az időközben gyűjtött anyagot;

d.) a szükséghez képest időről időre folyóvá teszi az előirányzott költségeket. —

II.

A bíróság Bakos Gábor beadott és előterjesztett ajánlása alapján megbirra és utasítja, hogy az anyaggyűjtés módja és megindítása, sőt a jogi működtetés munkáinak szervezési folyamatba vétele iránt, a bíróság legközelebbi ülésén részletes javaslatot terjesszen elő. —

III.

A bíróság így megalakulásánál és egy segédtaggal való kiegészítésén; valamint alakuló ülésén megállapított ügy- és munkarendjét jóváhagyás végett mind a két illetékes osztálynak, s az osztályok útján a legközelebbi összes ülésnek hatádelőzetesen előterjeszti. —

*

1160/
1880

Tekintetes Akadémia! Tiszelt Országgyűlés!.

A m. t. Akadémia 1880. évi. X. sz. határozatánál először a törvényhatóságok által felkutatott egy „A magyar jogi műveltség” c. értekezés olvastán: az abban tárgyazott gyakorlati része: egy tudományos jogi műszoiról szükséges voltánál fogva Tóth Lőrincz és Vadnai Károly urak jószándékára folytán már az országgyűlés elhatározta, hogy az értekezés az országgyűlési közlönyben megjelentessék, mely a kivétel módjáról tanácskozzék és intézkedjék. Az országgyűlés, pedig ezen feladatra egy bizottságot küldött ki, s egyúttal a fölmerült kérdésben véleménynyilvánításra is esetleg közreműködés iránt, az első országgyűlés is megkeresette.

Az I. országgyűlés az értekezést, úgy az abban foglalt indítványt rendez bírálás útján időközben már megindította: a jogi műszoiról szükségesét szinte kimondta, közreműködésére készségesen megajánlotta s a műszoiri bizottsághoz a tagokhoz s maga részéről szinte megválasztotta.

Az I. országgyűlés bírálója azonban az értekezésnek is a benne foglalt indítványnak eideigben való helyes méltatása mellett annak néhány nagyobb kimondása nélkülességét, úgy némely kifejezése szilveszter voltánál észrevételezé: azon célból, hogy az értekezés közreműködésének semmi, még csak aggály se álljon útjában, sorszerűen alólírt az értekezést a szünidők alatt a köztársasági értekezések s szilveszter aggályok megőrzésére és helyes figyelembevételére újra átdolgozta.

Thidón

Minden pedig az így gondosan újra átdolgozott és bemutatót sorozat munkálatainak az, értékesítéskor kezdő közrebocsátásáért esedezem: tessék ezt főleg azon okból, mivel a célba és munkába való jogi műszói alkotási, nemzeti tudományosságunk ezen egyik jelentős művészi kimerítésénél, híven éppen ezen kezdőüzenő értékű akadályozója. Akadályozója pedig úgy, hogy tudományos fejlődésünk folyamán az sem értesítő kívonás, se bizonyosági jelentés, sem előző, se más egyébb a jogi műszói alkotásának moziomaként, kellően nem jósolhatója. Elhagyásával hézag számadna tudományos munkásságunk sorrendében: meglevő a műszói mint követelmény, és hiányzanék az alkotás mozioma mint, előzmény. — Ez az oka, a miért annak közrebocsátását alárassal kívém, szíveskedjék megjegyezve, hogy közrebocsátásában most, már se szülési aggály, egyébb akadály az ügyrend értelemében pedig annálkevésbé fordulhat fel, mivel két bíráló a t. országgyűlésnek az értékesítést már egyébbként, is egyhangulag párszóval jelentéssel ajánlotta.

Az újra átdolgozott értékesítést f. a. idecsarolva, vagyok és maradok szíveskedve

a tek. Akadémia t. országgyűlésnek

legteljesenobb keir. szolgája.

Bakos László

Alapítólevél

Kéhai Anzóni Károly budapesti lakos 1877. évi május 22-én alkötött végrendeletében tulajdonát képező és budapest főváros pesti részének 633 telkekönyvében 633 sz. alatt felvett Deák Terenz és Miatyánk utca sarkán levő 10/14 számú 3 em. házat egy budapesti felállítandó országos magyar nő nevelő intézet alapanyagául rendelvén a következőleg intézkedett. —

Tekintve hogy hazánkban a nőknek szó nemesebb értelmében vett neveltetése még nagyon elvan hagyatva, holott pedig meggyőződésem szerint a jól és nemes irányban nevelt nőből válik jó konleány, anya és házi asszony, — ennek folytán eennel rendeltem, hogy ezen érintett házam egy fővárosban alapítandó országos magyar nőnevelő intézetnek szolgájon alapul. — Minthogy azonban ittlátom hogy ez magában véve a nagy eszme valószínűsára elégtelen, célirányosnak véltem aképp intézkedni, hogy Rics Cecilia kisasszony halála után még tíz évig keletessék a ház oly módon, hogy a vele járó terhek és fenntartási költéségek levonása után befolyó öspies jövedelem a haggatóhi kamatok betudásával eorról évre tőkésítették, s az így alapított tőke s az érintett ház csak is akkor fordítassék az általam kívendelt célra, st. háznak az iméntre beendő átiratása halálom után haladéktalanul eszközbeendő; Rics kisasszonynak a C. pontban körülírt életjáradéka feljegyzendő, és jelen végrendeletem hiteles másolata telkekönyv levéltárában őrizendő. — Mindennek fölött ohajtom pedig hogy ezen intézet magyar szellemű és irányú legyen, — s az oktatásra zárdanók soha ne alkalmatlanságnak. Minthogy pedig szándékom az hogy ezen intézet előnyeiben minden keresztény hit, felekezeti magyar születésű leány mérsékelt díjért, de nem ingyen részesülhessen, mely tisztelettel felkérem magyar házáknak mindenkor vallás és közoktatási miniszterét: hogy az intézetet különös figyelemre és pártfogására méltassa, s abban a szükséges

tanító erőket legjobb belátása szerint alkalmaznia,
Kétség azonban ezen alapítványom időközben elpusz-
tuljon vagy más mint a meghatározott célra fordítás-
sék, hogy az intézet mindenkor tisztán magyar jellemű
s irányu legyen; - tisztelettel felkérem a magyar Tudomá-
nyos Akadémia igazgatóságát mint a magyar
nyelv és a magyar szellem hivatott őreit hogy stánu-
dékum valósalása fölött önködni méltóztatassék.

A mennyiben mégis bármi ok vagy körülmény,
nél fogva ezen határozott akaratom nem teljesítke-
ne vagy később az eredeti cél megmésztatni váán-
dítottatná vagy ellenirányba tereltetnék, ezen-
nel kinyilatkoztatom, s végrendeletileg rendeltem,
hogy ezen alapítványom egész terjedelmében süh-
ség esetében még perütján is a magyar tudományos
Akadémia tulajdonába menjen át, s szabad ren-
delkezésre bocsáttassék.

Ezen végrendeleti intézkedések kapusán a vég-
rendeleti végrehajtó, a közalapítványi királyi
ügy igazgatóság, mint a magyarországi közalapít-
ványok törvényes jogi képviselője és a magyar tu-
dományos Akadémia mint a jelen alapítványi
vagyonra néve esetleges utó hagyományos által
kivethető

Alapító levél

alkottatik, fenntartván mind a magyar tu-
dományos Akadémia, mind pedig a magyar
királyi vallás és közoktatási ministerium
jóváhagyását.

1° Az alapítvány Amizoni Király által
alapított országos magyar nőnevelő intézet cé-
met viselendő.

2° Az alapítvány törvényes vagyonát képezi a

[Alapítvány
gondnari

Budapest főváros pesti részének 652 számú tel-
lekjegyzőkönyvében 652 h.r. szám alatt felvett
a Deák Ferenc és Mintyánk utca sírjelen-
terv 10/14 számú három emeletes ház, és annak
a végrendelet értelmében Ries Cecília kis-
asszony, mint jelenlegi házban élő halála
napjától befolyó és tíz éven át tökéltendő
összes jövedelmei, a ház után fizetni kellő adók
és fenntartási költségek levonása után. —

3° Az alapítvány célja hogy Budapesten
mint az ország fővárosában egy országos magyar
nevelő intézet álltassék fel, s abban ma-
gyarországi illetőségű keresztény leánygyerme-
kek mensékelti díjait mindenkor magyar szel-
lemben neveltsék. —

4° Az alapítványi vagyonnak kezelése s az
a felletti felügyeleti jog kizárólagosan a minden-
kori m. kir. vallás és közoktatási miniszter
hatásköréhez tartozandik.

5° A nevelő intézet belső szervezetének meg-
alkotása a tanárok és tanárnők s egyéb intézeti
közögeknek a végrendelet értelmében alkalmazá-
sa, a tanrendszér megállapítása, s a növendékek
számának s azok felvételének módjait az in-
tézet felállításakor jog a vallás és közoktatási
miniszter által meghatároztatni. —

6° A jelen alapítványi levelet aláírt fe-
lek ezenel kijelentik és beleegyeznek abba,
mihelyint a magyar tudományos Akadémia vég-
rendeletileg biztosított azon utó öröklési jogát,
mely szerint azon esetre, ha a felállítandó ne-
velő intézet magyar szellemű és irányu meg-
szánnék lenni vagy bármi más tekintetben.

7. Magyar Kir. Alapítványi
Tanács elnöke
Dr. [Signature]

az alapítónak végrendeletileg kifeje-
zett szándékától eltérve ezen alapító-
vány egész terjedelmében a magyar tudom-
ányos Akadémia tulajdonába menjen
és szabad rendelkezésébe bocsáttassék, telk-
könyvileg feljegyeztethesse. - Az alapító ab-
beli szándéka megvalósítása felétti örökösét
hoggy vajjon az intézet magyar szellemű és i-
rányú-e a magyar tudom. Akadémia igaz-
gatósa az által gyakorolhatója, hogy
az évi nyilvános vizsgálatokon magát akár
az elnök akár pedig evégre kiküldött biz-
tos által képviseltetheti, mi végből a ma-
gyar tudományos Akadémia elnöksége a
megtartandó vizsgálatokról az intézet igaz-
gatósa által mindenkor előre értesítendő lesz.

7^{or} Ezen országos jellegű alapítvány
törvényes képviselete a közalapítványi tör-
vényigazgatóságot illeti. -

8^{or} A jelen alapítványi alap vagyona-
tát képező fenn megnevezett ház és telk-
az Arminoni Károly által alapított orszá-
gos magyar nőnevelő intézet tulajdoná-
ba megy át, s ezen névre a végrende-
let alapján az abban kikötött haszon-
élvezeti jog és egyúttal mind a magyar
tudományos Akadémia utó örököségi jogá-
nak feljegyzése mellett tulajdonilag be-
keblertetik, - birtokába pedig a végren-
delenben érintett haszon élvezeti jog meg-

stünetvel meggyát, addig is azonban a val-
lás és közoktatási minister által kineve-
zendő bírtos vagy gondnok fog felügyelni
arra, hogy a haszon élvező Rics Cecilia kis-
asszony a végrendelet értelmében a ház-
jövendelméből a házzal járó összes terhet
pontosan leírja - e és a házat jókarban
tartja - e.²

geri Hogyha pedig ezen alapítványi vagyon
az örökösök céljától eltérőleg más célra
fordíttatnék avagy maga az intézet nem ama-
gyar szellemben vezetnék, az esetben a ma-
gyar tudományos Akadémiának végrende-
leteg biztosított utó öröklési joga azonnal élet-
be lépend s az intézeti összes vagyon annak
szabad rendelkezése alá fog bocsáttatni. -

Minck hiteléül jelen alapító oklevél
négy eredeti példányban kiállított. -

11
1161 / 1880

Köztársaságunk sikkasztásának
gondolatát terjesztve. —

Alapító levél

Mely egy réséről a nagy-
méltóságú m. k. közokta-
tási minister ő excellen-
ciája képviselőjében a m. k.
alapítványi ügyészség, más
réséről a m. tudományos A.
kadémia igazgató tanácsának
képviseletében, annak ügye-
se Hlinka József, és néhai
Amiróni Károly végrendele-
ti végrehajtója. Stálistól
között következőleg állapítta-
tott meg:

I.

Ezen alapító levél tárgya
az itt budapesti 1879. évi no-
vember 23^{án} elhunyt Amiróni Ka-
roly volt nagy kereskedő által 1877
évi május hó 22^{én} alkotott, s a buda-
pesti k. első folyamodású törvény-
szék előtt 1879. november hó 26^{án}
kiküldött végrendeletben tett a-
zon nagylelkű alapítvány, mely
szerint az elhunytnak itt helyben
a Deák Teren és Mintyánk utrák
sarkán fekvő, s a főváros pesti ré-
szének 653 számú telekhöngybe-
tétében 653 k.m.s.d. jegyzett 3 eme-
letes háza, s ennek tíz éven át tőkés-
tendő jövedelmei egy itt budapesti
fölköltendő országos magyar nőnevel-
ési intézet alapítására lesznek fordítandók,
mint hogy fennírott végrendelet
az alapító anyagi vagyon kezeléséről
az intézet fölköltése, ellenőrzése, és
vezetéséről, különösen pedig azon ma-
dokról, melyek a vezetéssel az alapító
pándékának megfelelőleg biztosítják
részletesen nem intézkedik, ezen ki-
ányok jótlása jelen alapító levéllel

előzetesek. -

II.

Az alapítvány f. e. febr. 17^{én} Steinbach István k. közjegyzőnél tartott hagyatéki tárgy alól felvett jegyzőkönyvbe íglatott megállapodás szerint

„A néhai Amironi Károly által alapított orsiagos magyar nőnevelő intézet Budapesten.” nevet viselendő. -

Az intézet tulajdonjoga ezen név alatt fog az alapítványt szolgáló hátra telekkönyvileg bekebelezetni.

Az alapítvány - a végrendeletben orsiagosnak kijelentett minőségénél fogva a m. k. közoktatási miniszterium pártfogása alatt áll. -

III.

Az alapítványi vagyon hásonélvezete - a végrendelet szerint - életfogytiglan Rics Ceciliát illeti, ezen joga, úgy ennek az alapítványi ingatlanon szolgálomái, te bekebelezése érintetlenül fennmaradtak. -

A hásonélvezet tartama alatt a ház kezelése, s a terhek viselésének kötelezettsége mellett ugyan- csak Rics Ceciliát illeti. -

IV.

Rics Cecilia halálával, az Akadémia tétlleges birtokába veszi az alapítványi ingatlan, és Rics Cecilia hásonélvezeti jogának telekkönyvi törlesztés bekebelezési. -

Éz időtől fogva köteles az Akadémia a ház jövedelmét tíz éven át kezelni, a házat lehetőleg előnyösen bebeadni,

jó karban tartani, törkár ellen
biztosítani, s a kiadásokkal járó
teherrel, úgy a fennmaradó
költségek levonása után fennmar-
adó tisztajövedelmeket a hula-
dási kamatokkal egyjutt éről
évre saját felelőssége terhe alatt
biztos helyeken tőkésíteni, s erről
évenként számot adni. —

Atti alapítványul szolgáló há-
zat, míg az intézet fennáll, és ren-
deltetésének megfelelő, csak rend-
kívüli esetben, midőn az intézet
kikerülhetlen szükségére paranc-
solja, vagy az intézet érdeke
kivánja, szabad az Akademiá-
nak, mindenkor a közoktatási
ministerium jóváhagyásának fen-
tartása mellett megtenkelni,
vagy elidegeníteni, oly feltétel
alatt azonban, hogy a ház meg-
tenkelése esetében a tehernél
mikénti törlesztését, annak ad-
adása esetére pedig az eladási
árának mikénti biztosítását már
előlegesen a közoktatási minis-
teriummal egyetértőleg meg-
állapítani és köztudomásra hoz-
ni tantörök.

V.

A m. k. közoktatási ministe-
rium köteles egyetértőleg a ma-
gyar tudományos Akademiával
az előző pontban érintett tíz évi
időnek még lejáratát előtt, az
intézet alapszabályait, szerve-
zetét, különös figyelemmel
a végrendeletben kikötött

a magyaron kívül, más nem lehet. -

b) az intézet növendékei a fő nemesebb értelműben vett magasabb irányú nevelést nyervek; s ez okból a tanításra nem zárdaökö, hanem nem finomabb nevelésű és magasabban kiképzett női tanerők alkalmazandók; - hogy ezek vezetése alatt a növendékek közül derék honleányok, anyák, és háziasszonyok váljanak. - és

c) az intézet előnyeiben egyedül csak keresztény hit, vallású és magyar származású leányok bizonyos meghatározandó mértékelt ^{mellet} díj és nem ingyen részesíthetők. - nem különben a tanrendet a tantárgyak és női munkák közt - az igazgatóró, s a többi tanerők kellekeit, szállítását, fizetését és ellátását, valamint a házintézetté való átalakítását, ennek költségvetését és fedezésére szolgáló alapot, végre mind a tanerők alkalmazására, mind pedig a növendékek felvételére vonatkozó

magyar alkalmazás

vonatközö pályázati hirdetés
mennyek feltételeit, előlege-
sen megállapítani; s a je-
lentkezők közül a legjobb eu-
rókat kellő időben kinevezni,
tantóik: hogy a tíz év lejártá-
val az intézet azonnal életbe
léptetessék és megnyitattas-
sék. — Ugy sime követe a
közoktatási ministerium az
intézet vezetésében vagy a
tanteremben, s a tanács alkalmá-
sában netán szándékba
vett változtatások esetében,
sőt az intézet bármily ügyé-
nek intézésénél mindenkor
az akademiái igazgató taná-
cscsal egyetértőleg eljárni.

VI.

A magyar tudományos
Akadémia önködni tantóik
hogy Ries Cecilia halála napjá-
ját követő tíz év lejártával az
alapítványul szolgáló hátr s em-
nek tökéletesített jövedelmével
együtt azonnal és kizárólag
az akkor létesítendő intézet
felállítására fordítsák. — Külö-
nösen: hogy ezen intézet tisz-
tán magyar szellemű irányú
legyen; az intézetnek eredeti
célja megne másitassék, an-
nál kevésbé pedig más vagy el-
lenirányba tereltesse. — Ugy sime
te a végrendeletben kikötött s az

előző pontban felsorolt felté-
telek híven teljesítésének, s
ekép az alapító pündika min-
den tekintetben valószínűsége.

VII.

Ha pedig alapítónak ezen határo-
zott akaratát bármely okból vagy
körülménnyel fogva, nem teljesít-
né, vagy később az eredeti cél meg-
másváltatni szándékolná, vagy el-
teszítésként bejelentné; - vagyha a köz-
oktatási ministerium a végrende-
len alapuló, és jelen alapítólevél
V. pontjában részletesen körölet
köt elvárásainak bármelyikét tel-
jesíteni az Akadémia figyelmét,
tetése ellenére is elmulasztaná; -
jelesen

a) ha a hasznélvő Pies
Cecilia halála napját követő 10
év lejártával, az első rendes istó-
lai év kezdete az intézetet meg-
nyitni elmulasztaná, vagy

b) ha az intézet tannyelvéül a
magyaron kívül, más nyelv haszná-
latát rendelné, - vagy

c) ha az intézetbe ingyen, ¹⁸⁹⁷ nem
kereskedésszerű hitvallású és nem ma-
gyar származású növendékeket fel-
vételtét megengedné, - vagy

d) ha abban a növendékeket,
nem a magasabb nevelésben, az or-
re kiképzett női tanerők, hanem
a közönséges mindennapi alsó
rendű nőnevelésben zárdanők át-
tal részvételét; - vagy

c) ha az intézetben a tanítást megújítani, s azt felőven át zárván tantaná vagy az alapítóvá nyi vagyont az intézet rendelteté- sén kívül, más célra fordíttatni rendelné.

Ezen esetek bármelyikének be- állával az alapítóvány egész ter- jedelmében, vagy is a ház minden- tőkésített és folyó jövedelmével együtt - alapító végrendelete sze- rint - a magyar tudományos Aká- démia tulajdonába megyen át; - s az Akadémia ezen tulajdon- ja érvényesíthetőségének feltétele azonnal tétleg bekövetkezettnek tekintendő; úgy: hogy az Aká- démia jogosítva legyen azon tulaj- donjogokra mely az intézet javára egyidejűleg az Akadémia utó- rökös, vagyis hitbizományhelye- tesi jogával együtt bekebléste- tett, azon házról való telekhitönyvi törlesztésnek bekeblézését, és helyé- be a tulajdonjognak saját javára le- endő át - illetőleg bekeblézteté- set bárkinck meghallgatása nél- kül is eszközölni; - végre

VIII.

Az Akadémia ezen egész terjedel- mében tulajdonába átment alapít- ványról, ugyanint a ház és ennek tőkésített és folyó jövedelméről az alapítóványai értelmében tudomá- nyos célokra szabadon rendelkezni- ketik. -

11

Alabama, Tennessee

Szertartás

a magyar fent korona és királyi jelvényeknek átvitelére, megtekintésére és visszahelyezésére, azoknak legkegyelmesebben megengedett reigézetű megvizsgálására és képes ábrázolása alkalmából.

A kitűzött órában a bibornok-hercegprímás, a cs. és kir. első főudvarmester, az országbíró, a m. kir. miniszterelnök, a két koronaőr, a magyar országgyűlés mindkét házának küldöttei, a minisztertanács jegyzője a kir. várpalota felső nyúzóiban lévő vendégtérben gyűlnek össze, melyet a m. kir. koronaőrök és udvari őrség megpálva tart.

Mihelyt az összes méltóságok összegyűltek, a korona helyiségbe mennek, melyből az arany szövettel leborított láda a koronajelvényekkel a vendégtérbe átvitetik és az ott előkészített emelvényre helyeztetik.

Négy magyar testvér és a magyar koronaőrök kettő-kettő legénye a mellékkiszárat képezik, a testverők a terembe lépnek, míg a koronaőrök a termet kívülről pálva meg és a jelvények visszahelyezéséig őrzik.

Most a cs. és kir. első főudvarmester legfelsőbb meghatalmazás folyán leveles őcsászár és apost. királyi felségének pecsétjét, azután a saját pecsétjét, valamint a két cs. és kir. birtosít, s. i. az előbbi cs. kir. főlovászmester gróf Grünne lovassági tábornok és ő felségének volt főhadsegédje gróf Brenneville tábornok nagy pecsétjét, a többi pecsét

levéltét ezután az illető méltóságok vagy maguk fe-
mélyesen, vagy hívtató társaik által helyettesítve epko-
lik.

A láda fölbontása után, a jelvények egyenként ki-
vetnek, s mintán valódiságuk megvizsgáltatott, az elő-
keftitett párnákra tétetnek, és a meglevő lajstrom alap-
ján igazoltatnak.

Ha minden rendben találtatik, a magyar királyi
koronajelvények legfelsőbb engedéllyel a magyar tudós-
mányos akadémia e célból kiküldött bizottságának
archaeologiai szempontból leendő megvizsgálás és képes
ábrázolás végett a fent korona egyik örök felügyelete
alatt átengedtetnek. Ezen cselekvényről ezután a
minister tanács jegyzője által jegyzőkönyv véték fel.

Ha az akadémiai bizottság munkálatát e napon
be nem fejezhetné, a koronajelvények este a ládába tét-
tetnek, mely elraktatik is pompa nélkül a korona,
helyiségbe vitetik, melyet ezután a két koronaörök kös-
sen elrak.

Másnap a láda ugyancsak a két koronaörök kös-
bejöttével a terembe vitetik és a tudományos vizsgálat
folytathatóván, befejeztetik.

Midőn ex víghez ment, a kezdetben említett bi-
zottság ismét ösregyül, a koronajelvények sorgoson
megtekintetnek és darabonként, az ott levő lajstrom
felolvasása mellett a ládába visszahelyeztetnek, a laj-
strom helyessége úgy - mint a visszahelyezés s lincze jegy-
zőkönyvbe véték és ez mindnyájoktól aláírattva

egy másolat vétel után, szintén a ládába tétetik.

Utóbbi aztán bezáratik és lepecsételtetik,

A pecsételés eszközlése céljából a ládára egy négy-
szögletes darab tafoka fíovel tétetik, mely aztán a láda
konkrefitül húzott selyemcsinórokkal, melyeken a pe-
csételés történik, megerősítetik.

A cs. és kir. első főudvarmester, mint ő Felsőbíró
felhatalmazottja, a legmagasb pecsétet a láda fedelé-
nek közepére, a magáét pedig babrót a felső sarokra nyom-
ja.

A következő rajz mutatja, hogy a többi bizottsági
tagok pecsétjeiket hová helyezik.

2	7	4
	1	5
3	8	6

1. ő Felsőbíró pecsétje

2. cs. és kir. első főudvarmester pe-
csétje.

3. első cs. és kir. bíró pecsétje.

4. második cs. és kir. bíró pecsétje.

5. országbíró pecsétje.

6. hercegprímás pecsétje.

7. első királyi koronaőr pecsétje.

8. második kir. koronaőr pecsétje.

Azután a láda ugyanazon kísérettel, mint amilyen-
nel a terembe történt átvitel véghoz ment, a korona-
helyiségbe visszavitetik.

Mire aztán a helyiség elzáratik, s valamennyien
elhávoznak.

Erasmus
Molanti

Szertartás

a magyar fent korona és királyi jelvényeknek átvitelé-
megtekintése- és visszahelyezése, azoknak leghegyese-
sebben megengedett rézképi megvizsgálása és képes ábrá-
zolása alkalmából.

A kitűzött órában a bibornok-hercegprímás, a
cs. és kir. első főudvarmester, az országbíró, a m. kir. mi-
nisterelnök, a két koronaőr, a magyar országgyűlés
mindkét házának küldöttei, a minisztertanács jegyzője
a kir. várpalota felső nagyszobájában lévő vendégtérben
gyűlnek össze, melyet a m. kir. koronaőrök és udvari őr-
ség megkötve tart.

Mihelyt az összes méltóságok összejűltek, a korona-
helyiségbe mennek, melyből az arany szövettel leborított
tábla a koronajelvényekkel a vendégtérbe átvitetik,
és az ott előkészített emelvényre helyeztetik.

Négy magyar testvér és a magyar koronaőrök kően-
két legénye a mellékkiszárat képezik, a testverők a
térembe lépnek, míg a koronaőrök a termet kívülről áll-
ja meg és a jelvények visszahelyezéséig őrizi.

Most a cs. és kir. első főudvarmester legfelsőbb megha-
talmazás folyán leveles őcsász. és apost. királyi felségénél
pecsétjét, azután a saját pecsétjét, valamint a két cs. és
kir. biztosít, s. i. az előbbi cs. kir. főlovászmester gróf Grün-
ne lovassági tábornok és ő felségének volt főhadiszája
gróf Brenneville táborfőnagy pecsétjét, a többi pecsét

levételét erántan az illető méltóságok vagy maguk fe-
mélyesen, vagy hívtatott társaik által helyettesítve cskör-
lik.

A láda fölbontása után, a jelvények egyenként kivé-
tetnek s mintánvalódiságuk megvizsgáltatott, az elő-
képzített párnákra tetetnek, és a meglevő lajstrom alap-
ján igazoltatnak.

Ha minden rendben találtatik, a magyar királyi
koronajelvények legfelsőbb engedélylyel a magyar tudós-
mányos akadémia e célból kiküldött bizottságának
archaeologiai szempontból leendő megvizsgálás és képes
ábrázolás végett a fent korona egyik örök felügyelete
alatt átengedtetnek. Ezen cselekvényről azután a
ministerelnök jegyzője által jegyzőkönyv vettetik fel.

Ha az akadémiai bizottság munkálatait e napon
be nem fejezhetné, a koronajelvények este a ládába te-
tetnek, mely elraktatik is pompa nélkül a korona-
helyiségbe vitetik, melyet azután a két koronaör kö-
szén elrak.

Másnap a láda ugyancsak a két koronaör kö-
szébe jöttével a terembe vitetik és a tudományos vizsgálat
folytatván, befejeztetik.

Midőn véghez ment, a kezdetben említett bi-
zottság ismét ösregyül, a koronajelvények sorgoson
megtekintetnek és Darabonként, az ott levő lajstrom
felolvasása mellett a ládába visszahelyeztetnek, a laj-
strom helyessége így - mint a visszahelyezés tényleg
könyvbe vettetik és ez minőségjoktól aláírva

egy másolat vétel után, szintén a ládába tétetik.

Utóbbi aztán bezáratik is lepecsételtetik,

A pecsételést eszközölése céljából a ládára egy négy. függleges darab tafoka fíovel tétetik, mely aztán a tára. konkurenszül húzott selyem szinörökkel, melyeken a pe. csételést történik, megerősítetik.

A cs. és kir. első főudvarmester, mint ő felségének felhatalmazottja, a legmagasb pecsétet a láda fedelének közepére, a magáét pedig babról a felső sarokra nyomja.

A következő rajz mutatja, hogy a többi birótsági tagok pecsétjeiket hová helyezték.

2	7	4
	1	5
3	8	6

1. ő felségének pecsétje

2. cs. és kir. első főudvarmester pe. csétje.

3. első cs. és kir. birós pecsétje.

4. második cs. és kir. birós pecsétje.

5. országbiró pecsétje.

6. hercegprimás pecsétje.

7. első királyi koronaőr pecsétje.

8. második kir. koronaőr pecsétje.

Azért a láda ugyanazon kísérettel, mint amilyen. nel. a terembe történt átvitel véghez ment, a korona. helyiségbe visszavitetik.

Mire aztán a helyiség elzáratik s valamennyien eltávoznak.

1162 / 1880

Krievio tal'no muve "A Kormiari regi kamara is gruppai"
egisen is cirknem kirianilag levellivai aratate alapjai van irva, meg
pedig eddiget nem ismert aratate alapjai. Valaban nemcsak a ka-
mara ispanokul is aratate kirtinest jorolgi bel, hanem maga-
nak a kamarainak is, az biranyos tekintetben az orszag jarmuissz
~~szorgalmat~~ Kormiaryatati ~~szorgalmat~~ kepit tarja bel. Egy jeny eddig
nem ismert jatabant huz, az jenyre melyek az elekben valo
gyokorlatok altalmarlakulakban is be vannak mutatva.

Harank biranyipati kirtinest megtekintesen el van haranygaton.
E ha mi annak ipmunkis eliakozint mondani, ha a mulasztas
helyesen akuzint helyrehozni - hijaban probulgit meg a birany-
virok szorgalmat gardsag levellivainak: a jaltanforasa menő jorol-
kuzvelonok is ereslere menő akuzintulonak kuzre kirtinest -
Krievio megmutatta hogy egy tarogint ertő is levellivok jorol
akuzint ember egy egyen erbekerivel (melyen aratban
az akuzint jorolpanna vannak felkuzintalan) nagyban mu-
dikozni elő biranyipatit harank kujdani biranyipati viprovarial.

Mind erket jorolpan nem csak arat tartan mellanok
hogy bemutapan az Akademiának, hanem arat is hogy nem
ezen hibaklan s kuzb igazilag igyintő magyarniza varras
biralata ~~akuzint~~ ^{bunallapok}, s ennek alapjai az Erbekerivel jorolvan
ardapit ki.

Egyet erdek.

Wenzel Gusztav

1880.

1163 / 1880

A pécsi hazai első sarkarétpénztár által létesített
"Fáy András" nevű viselő alapítvány szabályainak
módosítása

13.§. Ha a kitűtött jutalom bármely okból ki nem adasik,
az alapító sarkarétpénztár választmánya elhatározásának sarka-
tál fen, a szabályok 6. pontja értelmében új pályázatot írni ki;
vagy a beérkezett pályaművek közül azt, melyiket a magyar tudó-
mányos akadémia legjobb dolgozatnak fog isélni; a pályadíj
összegéből írói tiszteletdíjjal jutalmazni, - mely jutalom összegét
az akadémia határozza meg, azon korlátozással: hogy ennek
mennyisége a kitűtött pályadíj felénél nagyobb nem lehet; az
ezen írói tiszteletdíj kiadására után fennmaradó összeg a pályá-
zati határidő alatt megjelenő, s az akadémia által legjobbnak
isélendő tudományos munka jutalmazására fordítandó
a szabályok 3.º pontjában érintett felület teljesítése után.

Kiadta:
Magyar Királyi
Akadémia.

1164 / 1880

A magyar tudományos Akadémia Felteszt
Igazgatóóságának

Helyben

A Fáy alapítványból 1874 évre kitűzve volt pályázati
eredményre vonatkozó értesítésnek tudomásul
vétele mellett igazgató választmányunk elfo-
gadta a t. Akadémiának azon javaslatát;
hogy a beérkezett pályamunkák közül az általa
legjobbnak itélt „Cogitatio ergo sum” jellegű dol-
gozat írói tiszteletdíjjal jutalmaztassék. Hogy
pedig ezen jutalmazás lehetővé tétessék, szüksé-
gesnek látta a választmány a szabályok 128. ál-
tal fentartott jogánál fogva a szabályokat mó-
dosítani, illetőleg egy szakasszal megváltoztatni;
melynek szövegét f. alatt van szerencsém mellé-
kelni.

Ehez képest tisztelettel kérem fel a t.
Akadémiát, méltóztassék a fent érintett jellegű
pályamű írói tiszteletdíjait meghatározni, s az
ezen jutalom kiadása után fennmaradó összeg
kiutalványozhatása céljából kijelölni azon
dolgozatot, melyet a pályázati idő folyamán
alatt megjelent szak tudományos munkák közt
a tisztelt Akadémia a legjobbnak itélendő.

Tisztelettel maradván

A m. t. Akadémiának

alázatos szolgája

Szász Imre
Igazgató

1165/1880

TERZO CONGRESSO GEOGRAFICO INTERNAZIONALE

1881 VENEZIA 1881

COMITATO ORDINATORE

26 — VIA DEL COLLEGIO ROMANO — ROMA

Il Congresso è costituito di membri *donatori* e di membri *aderenti*. Sono membri *donatori* quelli che versano una somma non minore di L. 40. Sono membri *aderenti* quelli che contribuiscono una quota di L. 15. I nomi dei membri donatori saranno pubblicati in una lista speciale. Tutti i *Membri del Congresso* hanno diritto ad una Carta di ammissione alle riunioni, con libera entrata all'Esposizione, e ad un esemplare degli ATTI DEL CONGRESSO. Godranno pure di quelle facilitazioni, che la Società Geografica potrà ottenere per i trasporti sulle ferrovie del Regno e sui piroscafi sovvenuti dallo Stato.

Ogni sottoscrittore è pregato di rimandare la presente scheda all'indirizzo a tergo stampato.

Ogni sottoscrittore riceverà, a suo tempo, una copia del Questionario e, se ne sarà il caso, i documenti necessari per farsi riconoscere dalle stazioni ferroviarie e dalle compagnie di navigazione come *Membro del Congresso*.

ROMA

Via del Collegio Romano, N. 26

del TERZO CONGRESSO GEOGRAFICO INTERNAZIONALE

Al Comitato ordinatore

AFFRANCARE

1166/1880

SCHEDA DI SOTTOSCRIZIONE

(1) Nome, cognome e titoli, specialmente quelli di appartenenza a società scientifiche.

Il sottoscritto ⁽¹⁾

domiciliato

(2) Paese ed indirizzo.

a ⁽²⁾

(3) Aderente o donatore.

domanda l'iscrizione come membro ⁽³⁾

del III Congresso Geografico Internazionale del 1881 e si obbliga a versare, nel modo stabilito a piedi della presente al N. ⁽⁴⁾ la somma di ⁽⁵⁾

(4) Indicare uno dei tre modi di pagamento sotto indicati.
(5) L. 15, L. 40, o più.

Addi 188

(6) Firma.

(6)

Si prega di scrivere molto chiaramente.

MODI DI PAGAMENTO

- 1° Versamento diretto in Roma, Via del Collegio Romano, n. 26, all'Amministrazione della Società geografica italiana.
- 2° Vaglia postale all'Amministrazione della Società geografica italiana, Roma, Via del Collegio Romano, n. 26.
- 3° Tratta sopra un banchiere di Roma, a favore della Società geografica italiana.

TERZO CONGRESSO GEOGRAFICO INTERNAZIONALE

1881 VENEZIA 1881

COMITATO ORDINATORE

26 — VIA DEL COLLEGIO ROMANO — ROMA

Il Congresso è costituito di membri *donatori* e di membri *aderenti*. Sono membri *donatori* quelli che versano una somma non minore di L. 40. Sono membri *aderenti* quelli che contribuiscono una quota di L. 15. I nomi dei membri donatori saranno pubblicati in una lista speciale. Tutti i *Membri del Congresso* hanno diritto ad una Carta di ammissione alle riunioni, con libera entrata all'Esposizione, e ad un esemplare degli ATTI DEL CONGRESSO. Godranno pure di quelle facilitazioni, che la Società Geografica potrà ottenere per i trasporti sulle ferrovie del Regno e sui piroscafi sovvenuti dallo Stato. Ogni sottoscrittore è pregato di rimandare la presente scheda all'indirizzo a tergo stampato. Ogni sottoscrittore riceverà, a suo tempo, una copia del Questionario e, se ne sarà il caso, i documenti necessari per farsi riconoscere dalle stazioni ferroviarie e dalle compagnie di navigazione come *Membro del Congresso*.

SCHEDA DI SOTTOSCRIZIONE

(1) Nome, cognome e titoli, specialmente quelli di appartenenza a società scientifiche.	Il sottoscritto ⁽¹⁾
(2) Paese ed indirizzo.	a ⁽²⁾ domiciliato
(3) Aderente o donatore.	domanda l'iscrizione come membro ⁽³⁾ del III Congresso Geografico Internazionale del 1881 e si obbliga a versare, nel modo stabilito a piedi della presente al N. ⁽⁴⁾ la somma di ⁽⁵⁾
(4) Indicare uno dei tre modi di pagamento sotto indicati. (5) L. 15, L. 40, o più.	Addi 188
(6) Firma.	(6)

Si prega di scrivere molto chiaramente.

MODI DI PAGAMENTO

- 1° Versamento diretto in Roma, Via del Collegio Romano, n. 26, all'Amministrazione della Società geografica italiana.
- 2° Vaglia postale all'Amministrazione della Società geografica italiana, Roma, Via del Collegio Romano, n. 26.
- 3° Tratta sopra un banchiere di Roma, a favore della Società geografica italiana.

ROMA

Via del Collegio Romano, N. 26

del TERZO CONGRESSO GEOGRAFICO INTERNAZIONALE

Al Comitato ordinatore

APPRENDERE

1880.

Várady Antalnak
Telki-jutalommal
a M. T. Akadémia
1880

Strany Jánosnak
nagy jutalommal
a M. T. Akadémia
1880

Simonyi Izigmódnak
Mascibányi-díjjal
a M. T. Akadémia
1880

Toldy Ferencznek
molteki-jutalommal
a M. T. Akadémia
1880

Kilényi Hugónak
Lévay-jutalommal
a M. T. Akadémia
1880

Hatalász Ignácnak
Sámuel-díjjal
a M. T. Akadémia
1880

1107

1880

C. u.

SZÁMLA

Bonyer Antal gyászmeneteléhez

	frt	kr.
disz ravatal, az Akademiában kiterítések		
Halálóra tűzzel, és diszes virág felállítás	240	-
halottemnek ebéni ajánlása	3	-
a halott test megmosása és felöltözése	2	-
disz koporsó belső sükei üveg fedél koporsóval	400	-
1 illadréz a test alá	5	-
1 szpaccó táblára véset felirat a koporsóra	10	-
1 fehér szemfedél	80	-
1 " illac párná	12	-
12 db. Oximer papírra felirattal af 5-	60	-
1 fejfa kormény fábol felirattal	2	-
500 db gyászjelentések ³⁰⁰ af 5 - ²⁰⁰ af 7. dupla papírra	29	-
1 Török disz ruhában	10	-
10 fáklya vivő af 4	40	-
1 Aranyvir	5	-
4 db disz ruhában a ravatal körül af 5.	20	-
disz halottas kocsis bonyat	100	-
6 egyen disz ruhában koporsó vivő af 1	6	-
5 gyászhintó inasokkal af 8	40	-
25 fiaker af 2 1/2 mert a temetés soká tartatás	57	50
1 Sirkely diszhely 1 ^o sorban 60ft dupla karavonás és viráskor af 4	64	-
Enekeskar 12 finkári tag	36	-
Reform egyházi illetékek karavonással	30	-
Méltóságos Török püspök ur részére af 25		
Epistémx Kapitán urnak 10		
disz kocsis a koporsókat viteléhez	25	-

Összesen 1311

ELSO PESTI
TEMETKEZESI VALLALAT
ENTREPRISE DES POMPES FUNEBRES
DIENER KAROLY

Bonyer Antal

január 1258
5

Csergery A

Az Entrepriise "Tungari-
Daja" fölkeresik, hogy ezen
szamba ügyeben semályesen
prof. Lönyay Menyhert aho
Tuniai elnök úr (föltöltö
interet 1-2 órány) fordulás
szücskeresék.

Budapest 1880 júl. 16.

frakcionálás
főnöke

+ Bálvány útra 7. sz.

1168

1880

evenkent 180 w

II. Sorozat

1878.	Lewes. III.	40 w	
	Nisard I	<u>29 w</u>	69.
1879	Arany	32 ⁴ / ₈	
most	Nisard II.	<u>24 ⁴/₈</u>	57 ¹ / ₈
1880	Nisard III.	26 ² / ₈	
	Nisard IV. ^{circa}	<u>40</u>	66 ² / ₈
		w	<u>192 ³/₈</u>

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

~~1169~~
1169
1880

inwentar 180 w

III. Sorozat

1878	Carrara I.	24 ³ / ₈	
	" II.	37	
	Pauler	14 ⁴ / ₈	80 ⁷ / ₈
<hr/>			
1879	Leroy I.	34	
1879	" II.	31 ⁵ / ₈	63 ⁵ / ₈
<hr/>			
1880	Leroy III.	a' 30	
	" IV.	a' 30	60
			<hr/>
		w	204 ² / ₈

egyész ciklus 600 iv

Recapitulatio.

I. sor 2 32 5/8

II. sor 192 3/8

III. sor 204 4/8

629 4/8

Plus 29 4/8 iv.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

évenként 240

I. sorozat

1878	Macaulay	IV.	!	34 1/8
	"	V.	!	38 1/8
	"	VI.	!	20 4/8
	"	Index	"	<u>4</u>

97 1/8 iv

1878	Carlyle	III.		30 4/8
	Curtius	III.		<u>30</u>

60 4/8

1879	Curtius	IV. V. VI.	alloy a	25
------	---------	------------	---------	----

				<u>75</u>
				232 5/8 iv

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1169
1880

Alkalmazott /
születés éve

Az előfizetők száma:

I. Sorozatban	1240	160
II. sorozatban	1125	175
III. sorozatban	995	420

Aranyból megvan összesen 475

Nisard II. Kötetéből ki van adva 19 is; és 24 is

Leroy II. Kötetéből — " — 6 is; mines kézirata

Curtius III — " — 29 is befejezés;
a IV. Kötetbe mines kézirata

Budapest 1879. március 9.

Könyvtárs v. 1879
11.590 ft.

Arany Károly
akadémiai könyvtáros

Arany Károly kiadása. 300 füzet gálánnyal

Trefle

1880:ra I. Sorozat.
Curtius IV-VI. IV kötet December végéig.
II. Sorozat.
Nisard III. IV. Gyulai
III. Sorozat Leroy III-IV.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

18. Kr.

Käynninmaksu kalle.

eläinlääkäri

1 8 8 0

Dr. Jedlik Ányos 1864-dik évtől
1880-ig terjedő önéletrajzi adatai folytatása
saul a m. tudományos Akademiánál leteleve létező
önéletrajzi adatainak.

1
M. TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BUDAPESTI
V. AKADÉMIA-UTCA 2

A magyar tudomány-egyetemnél 1863-tanév alatt
rectori, 1864-dik tanév alatt pedig prorectori hivatalt
viselt.

A magyar tudomány-egyetem tanácsának ajánlata alap-
ján 1868-ban a császári és apostoli királyi Felsege által
neki királyi-tanácsosi cím legkegyelmesebben adományoztatott.

A kir. magyar terméftudományi társulat választá-
nyi gyűlésén 1873-dik évi Junius 24-dikén örökítő tagul
megválasztott.

Az 1873-dik évi bécsi egyetemes társaton két külön-
böző szerkezeti, a budapesti tudomány-egyetem terméftu-
dományi műhelyének számára készített, és csöves villamszedők
készítésének nevezett villamtelepet állított ki, mely a nem-
zetközi juri által haladásáért 1873-dik évi August 18-án
megtartottakán, O császári és apostoli királyi Felsege legfel-
sőbb elismerésének nyilváníttásával 1873-dik évi Dec. 13-dikén
lön kitüntetve.

A magyar tudományos Akademiának matematikai
és terméftudományi osztályában 1873-dik évi Majus hó
27-dikén tiszteleti taggá választott.

Mintán a győri gimnáziumban 1 évig, a benzesseni
főpályásági lyceumban 4½ évig, a pozsonyi akadémia
terméftudományi tanácsán 10 évig, a budapesti tudomány-
egyetem terméftudományi tanácsán pedig 3½ évig, tehát
a tanári pályán összesen 53 évig működött volna.
Saját kérelmére folytatva 1878-dik tanév bevégeztével nyu-
galmazztatott, és a legfelsőbb elismerés jeleit O császári
és apostoli királyi Felsege kegyelmes adományozása által
a harmadik osztályú vaskoronarend állati kitüntetésben
1879-dik évi Janus hó 12-dikén részesített.

1170
1880

Dr. Jedlik Ányos tudományos munkalatainak
összes czim sora.

Mint természettan tanárának fő foglalkozása a természeti tűnemények tanulmányozásában állván, kutatásai köztben többjén utalva érte magát a használtatni szokott természeti képződmények körülményekhez képest vagy valamely a tárgy természeténél megfelelő módosítást tenni, vagy helyettük, ha lehetséges vala, egyszerűbbekkel létrehozásukat gondoskodni. Néhány eféle működésének eredményei teszik na, gyobbrépt a következő értékesínek tárgyát.

1. Bereitung künstlicher Säuerlinge. (Zeitschrift für Physik und Mathematik. Herausgeber A. Baumgartner, und A. v. Sillinghausen Wien 1829 VII Band, Seite 47-58.)
Ezen értekezést latinul írta közölte Baumgartnerrel, akkora a bécsi egyetem természettan tanárával, ki méltónak találta azt németre lefordítva az idézett folyóiratában közölte tenni.

2. A világ sugarak tűneményeiről általában, és a sugarhajlásról különösen. (A magyar orvosok és természetpisgálok Pesten tartott II-dik nagygyűlésének munkalataiban Pesten 1842, 48-dik lap.)

3. Villany-magnési tűnemények. Azon rendben, mely szerint előmutatták röviden lévén a magyar orvosok és természetpisgálok Pesten tartott II-dik nagygyűlésének munkalataiban. Pesten 1842, 48-dik lap.

3. Mesterséges szénavas vízekről. A magyar orvosok és természetpisgálok Pesten tartott II-dik nagygyűlésének munkalataiban. Pesten 1842, 49-50 lap. ~~Egy könyv a tálalásról~~

4. Világ sugarak (fény sugarak) tűneményeiről általában, és a sugarhajlásról különösen. Magyar orv. és term. Fejlesztett tartott VI-dik nagygyűlésének munkalataiban. Fejlesztett 1846, 205-209 lap.

5. Súlyos testek természetana. Iskai Könyv 543 nyolcadlappal és 388 fennel Pesten 1850. Ezen munkájáért 1858-ban a m. tud. Akadémia nagyjutalmát.

6. Hőtan. Hallgatok számára lithographirova 8^{ad} 46 lap Pest 1851

7. Fénytan. Hallgatok számára lithographirova 8^{ad} 135 lap Pesten 1851.

6.

1879-ben Budapesten tartott XX-ik nagygyűlésének
munkálatai, Budapest 1880, 248-252 lap, három könyv,
más táblával.

Győrött 1880 Sept. 18^{án}

Dr. József Angos s. k.

ad 1170
1880

23.) Rezgési mozgások éftelésére szolgáló Képző-Éftograph-
 (melynek segítségével két egymásra merőleges irányu ritéré-
 si harmonika négye pedig bizonyos viszonyban álló rezgési mozgá-
 sok összveteléből eredő mozgás utját, vagyis az ugynevezett Lissa-
 gous-féle idomokat szabatosan leírhatni:). Magyar orvosok
 és természetvizsgálók Herkules fürdőben - Mehadia - 1872 - ben
 tartott XVI-dik nagygyűlésének munkálatai. Budapest 1873;
 375-377 lap két könyomatu táblával.

M. TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
 BUDAPESTI
 V. AKADÉMIA-UTCA 2

24.) Két egymásra merőleges, vagy egymáshozt párhuzamos
 irányu rezgési mozgásnak egy harmadik haladó mozgással
 való összveteléből eredett utak szabatos leírás módja. Magyar
 orvosok és természetvizsgálók Győrött 1874-ben tartott XVII-dik
 nagygyűlésének munkálatai. Budapest 1875; 243-247 lap,
 három könyomatu táblával.

25.) Két vagy három rezgés szerű és egy haladó mozgás
 összveteléből eredő mozgás utjának leírására szolgáló Képző-
 Éftograph, s annak kezelési módja. Magyar orvosok és természet-
 vizsgálók 1876-ban Máramaros Ujgöten tartott XIX-dik
 nagygyűlésének munkálatai. Budapest 1878; 122-128 lap,
 négy könyomatu táblával. (: A 24-dik szám alatti képző-
 Éftograph a rezgési mozgások leírása hangvillák által nagy sebesség-
 gal eftsőjteték, a 25-dik szám alattinál pedig mechanikai-
 lag kis sebességgel, s azért tisztán láthatólag hozatnak létre.)

26.) Bejáró beszéd (melyet előírtott a magyar orvosok
 és természetvizsgálók 1879-ben Budapesten tartott XX-dik
 nagygyűlésének utolsó ülésén, mint ^{azon} nagygyűlés második ülésén,
 tartott:). A magyar orvosok és természetvizsgálók azon nagy-
 gyűlésének munkálatai. Budapest 1880; 85 és 86 lap.

27.) A csöves villamoszrodók, vagyis a leydeni palackok módjára
 elkészített és kötegekbe foglalt ávezesőrekből alkotott lámpolat,
 melynek kintési táva annyifor nagyobb az egygyé foglalt
 kötegeknek kintési távánál, a mennyi csökötégből van szerkeft-
 ve. (: Ezen képző-Éftograph az 1873-dik évi bécsi egyetemes tárlaton két
 egymástól különböző szerkezetű példányban kiállítva lévén, a
 nemzetközi juri melyt anglisa folytán haladás-éremmel, és Ocsa-
 szari és apyftol királyi Felsege legfelsőbb elismerésének nyilvánittata-
 sával lón kitüntetve:). A magyar orvosok és természetvizsgálók

8.)
 mag
 XXX
 2u
 9.
 Ba
 10.
 sub
 8y
 11.
 He
 12.
 A
 jeb
 13.
 gy
 be
 to
 14.
 ne
 gy
 mag
 tá
 M
 IX
 h

8.) Ueber die Anwendung des Electro-magnetes bei electro-
magnetischen Rotationen. Amtlicher Bericht über die
XXXII-ste Versammlung deutscher Naturforscher und Ärzte
zu Wien 1856. Herausgegeben in Wien 1858, 170-175 lapon.

9.) Modifikation der Grove-schen und Danzen-schen
Batterie. Amtlicher Bericht über... (mint fellebb)
176-178 lapon

10.) Delejtő gép. Kiv. magyar természettudományi tár-
sulat évkönyve 1857-1859 évekre IV-dik kötet 1-7 lap.
Szepten 1859. két könyvomatú táblával

11.) Német-magyar tudományos műfőtar. Kiadva
Heckenast Gusztáv által Szepten 1859. (A német-eseh
tudományos műfőtarinak német-magyarra való átdolgo-
zására kinevezett bizottsághoz alolított a természettudományi,
vegyszeri, és orvostani műszarak és elnevezések ma-
gyarításával való megbízva.)

12.) Villam-telepek egész működésének meghatározása.
A magyar tudományos Akadémia 1859-dik évi Értesítő-
jében 291-311 lap. három könyvomatú táblával.

13.) Reptori székfoglaló beszéd, melyet alolított a ma-
gyar tudomány-egyletben 1863-dik tanévi tanácsának
beiktatásakor mint ugyan azon tanévre megválasztott Re-
tor tartott. Megjelent Budán 1863 41-49. lap.

14.) A természettudományok fontosságáról az emberi
nem anyagi jólétére nézve, tekintettel hazánkra. A ma-
gyar tudomány-egyletben újja alakításának 84-dik emlék-
napján 1864 Junius 25-dikén alolított akkori Rektor által
tartott beszéd. Megjelent Budán 1864, 1-34 lap.

15.) Lezdényi palatyaok leírólata eredetileg összeállítva.
Magyar orvosok és természettudósok Szepten 1863-ben tartott
IX-dik nagygyűlésének munkálataiban. Szepten 1864, 338-347 lap.
három könyvomatú táblával.

16.) Rectori beszéd, az 18⁶⁴/₆₅-dik tanévi egyetemi magnificus Rectornak és tanársnak beiktatásakor. Megjelent Budán 1864, 1-46 lap.

17.) Rumpelles Mihály köbányai pinzeinek beomlásáról. Magyar tud. Akadémia matematikai és természettudományi osztály közlönye V-dik kötet, I füzet, 108-129 lap. Könyomata táblával.

18.) Fresnel és Pouillet-féle fénytartalékosági készüléknek módosítása. A magyar orvosok és természetvizsgálók Pozsonyban tartott XI-dik nagygyűlésének munkálatai. Pozsonyban 1866; 309-312 lap, egy könyomata táblával.

19.) Csőves villamszedő. (Leydeni palatya vízjára elhelyezett, kötegre foglalt üvegsövekből álló villamszedő). Magyar orvosok és természetvizsgálók Párizsban tartott XII-dik nagygyűlésének munkálatai. Párizsban 1868, 338-343 lap, egy könyomata táblával.

20.) Villamdelejes hullámgep. (: Ez által egy körüli idomu csészébe töltött vízben a hullámzás mozgás minden sima felületű kettő szabadsággal előállítható). Magyar orvosok és természetvizsgálók Egerben 1868-ban tartott XIII-dik nagygyűlésének munkálatai. Eger 1869, 312-313 lap, egy könyomata táblával.

21.) Villamdelejes horgerezési készülék. (: Mely által a vasalás vastag huzalbol készült tekercs horgerezésbe hozható, s így a vészök, és sípok üregében létező légköpnek horgerezési módja látnaként tehető). Magyar orvosok és természetvizsgálók Egerben 1868-ban tartott XIII-dik nagygyűlésének munkálatai. Eger 1869, 321-322 lap, egy könyomata táblával.

22.) Villamdelejes keresztrezési készülék. (: Ezen készülék által az egyenes görbe, vagy kör idomu huzaltekercsben minden keresztrezési sima felületű előidézhető, s így a hason alaku vészök keresztrezési módja szemlelhetővé tehető). Magyar orvosok és természetvizsgálók Fiumében 1869-ben tartott XIV-dik nagygyűlésének munkálatai. Pest 1870, 365-367 lap, egy könyomata táblával.

MTA KÖNYVTÁRA
KÉZIRATTAR

AKADEMIAI LEVÉLTÁR

1880

KÉZIRATOK

FINIS
VEGETE